

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XIV* legislatura · sisè període · sèrie P · número 127

Ple del Parlament

Sessió 62, primera reunió, dimarts 24 d'octubre de 2023

Presidència de la M. H. Sra. Anna Erra i Solà

TAULA DE CONTINGUT

Dossier

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista	4
Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants	4
Debats 255-00008/13 i 255-00012/13	5
Interpel·lació al Govern sobre la renda bàsica universal 300-00372/13	44
Interpel·lació al Govern sobre la prova pilot de la renda bàsica universal 300-00376/13	50

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del ple.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)
0213-7984 (sèrie P)
DL: B-27.966-1980

www.parlament.cat

Sessió 62.1

La sessió s'obre a les tres de la tarda i dos minuts. Presideix la presidenta del Parlament, acompanyada de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida pel lletrat major i el lletrat Xavier Muro i Bas.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de la consellera de la Presidència, el conseller d'Empresa i Treball, la consellera d'Economia i Hisenda, la consellera d'Igualtat i Feminismes, la consellera d'Acció Exterior i Unió Europea, la consellera d'Educació, el conseller de Recerca i Universitats, el conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el conseller d'Interior, la consellera de Territori, el conseller de Drets Socials, la consellera de Cultura i la consellera de Justícia, Drets i Memòria.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Preguntes amb resposta oral.
2. Comunicació al Ple de la composició de les meses de les comissions (art.49.2 del Reglament).
3. Debat sobre el grau d'implantació de les energies renovables i el compliment dels objectius per al 2030 i el 2050 en matèria energètica (tram. 255-00008/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
4. Debat sobre les polítiques energètiques (tram. 255-00012/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
5. Proposició de Llei de modificació de la Llei 34/2020, de l'1 d'octubre, de regulació de les festes tradicionals amb bous (tram. 202-00041/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar i Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat de totalitat i votació de les esmenes a la totalitat (text presentat: BOPC 291,15)
6. Proposició de Llei per a garantir els drets de les persones consumidores en matèria de titularitzacions hipotecàries i creditícies (tram. 202-00053/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Debat de totalitat (text presentat: BOPC 442,5)
7. Interpel·lació al Govern sobre la renda bàsica universal (tram. 300-00372/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Substanciació.
8. Interpel·lació al Govern sobre la prova pilot de la renda bàsica universal (tram. 300-00376/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
9. Interpel·lació al Govern sobre les infraestructures (tram. 300-00377/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
10. Interpel·lació al Govern sobre el servei de rodalia (tram. 300-00379/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Substanciació.
11. Interpel·lació al Govern sobre la islamització creixent de Catalunya (tram. 300-00381/13). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Substanciació.
12. Interpel·lació al Govern sobre el dèficit fiscal i l'impacte en l'economia i el benestar (tram. 300-00378/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Substanciació.
13. Interpel·lació al Govern sobre el sistema sanitari (tram. 300-00382/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
14. Interpel·lació al Govern sobre el servei de dentista públic (tram. 300-00383/13). Núria Lozano Montoya, del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Substanciació.
15. Interpel·lació al Govern sobre l'assetjament escolar (tram. 300-00375/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Substanciació.
16. Interpel·lació al Govern sobre l'acord de claredat (tram. 300-00380/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Substanciació.
17. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre el risc i la crisi del sistema esportiu (tram. 302-00332/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.
18. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la crisi institucional que ha provocat el separatisme (tram. 302-00334/13). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació.

19. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la planificació de la gestió dels residus (tram. 302-00333/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.

20. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre una transició energètica justa i de proximitat i de rebuig de les línies de molt alta tensió (tram. 302-00335/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Debat i votació.

21. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre el balanç del primer any del conseller de Salut (tram. 302-00336/13). Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació.

22. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre el dret a l'habitatge (tram. 302-00337/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat i votació.

23. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la garantia dels drets sexuals i reproductius (tram. 302-00338/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació.

24. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la situació de la recerca (tram. 302-00340/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació.

La presidenta

Diputats, diputades, comença la sessió.

Els recordo que la llista de les preguntes a respondre oralment en el Ple està inclosa en el dossier del Ple i, d'acord amb l'article 164 del Reglament, se substanciaran demà al matí com a primer punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària.

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista

Malauradament, abans de començar l'ordre del dia he de comunicar-vos un nou feminicidi. D'acord amb les dades oficials del Departament d'Interior, presumptament el 12 de setembre de l'any 2022 la Irene va morir assassinada a Torrelles de Foix.

En nom de la cambra, lamento i condemno aquest crim i reitero el compromís del Parlament en l'erradicació de qualsevol forma de violència contra les dones i de vetllar pel seu record.

D'acord amb el protocol de dol del Parlament de Catalunya contra les violències masclistes, la Mesa convoca un minut de silenci demà dimecres al migdia, en suspendre la sessió del Ple, davant de la façana del Palau del Parlament.

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants

En compliment amb allò que estableix la Moció 111/XII del Parlament de Catalunya, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants, els informo que, segons les dades oficials de l'Organització Internacional de les Migracions, des de l'inici d'aquest any hi ha hagut un total de 2.445 víctimes mortals i desaparegudes a la Mediterrània.

I abans de començar el primer punt de l'ordre del dia, també li voldria donar la benvinguda al nou diputat..., serà donada la benvinguda al senyor Enric Bárcena. Amb això, que es doni la benvinguda... Així tothom el veurà quan arribi, eh? *(Rialles. Veus de: «Es farà notar!»)* Es farà notar.

Debats

255-00008/13 i 255-00012/13

Molt bé. Doncs passem al tercer punt de l'ordre del dia, que seria el debat sobre el grau d'implantació de les energies renovables i el compliment dels objectius per al 2030 i el 2050 en matèria energètica.

Com bé saben, tal com es va acordar a la darrera Junta de Portaveus, aquest debat se substanciarà conjuntament amb el debat sobre les polítiques energètiques.

I d'acord amb l'article 156 del Reglament, aquest debat es regirà pel que estableixen l'article 154 i 155 del Reglament i la seqüència horària acordada per la mateixa Junta de Portaveus.

Atès que ambdós debats esmentats es fan, per una banda, a iniciativa del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i, per l'altra, a iniciativa del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, intervindran, en primer lloc, els dos grups parlamentaris proposants per un temps màxim de cinc minuts cada un.

Té la paraula, per a això, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, la senyora Sílvia Paneque i Sureda.

Sílvia Paneque Sureda

Moltes gràcies, presidenta. President, conselleres, consellers, deixin-me, primer, donar la benvinguda a aquelles persones representants de diferents entitats i institucions vinculades específicament amb l'energia i, en tot cas, amb la lluita del canvi climàtic. Justament avui, no?..., l'atzar ha volgut que aquest debat el tinguem justament en el dia contra el canvi climàtic o de la lluita contra el canvi climàtic.

Sabem, precisament, que el coneixement científic fa segles i segles que ha portat transformacions, progrés i avenços a la societat de les persones. Aquest mateix coneixement científic avui diu, amb molta insistència i preocupació, que la crisi climàtica s'ha accelerat i que podem arribar aviat a un punt de no retorn si no hi ha una acció ràpida del planeta i de les persones. Jo crec que ho condensava António Guterres molt bé amb una frase –el secretari general de l'ONU–, dient: «La humanitat ha obert les portes a l'infern.» I la pregunta és: conseller, què no es creuen de tot això?

La producció d'energia elèctrica amb fonts no renovables a Catalunya ha estat del 84,4 per cent –dos punts per sobre respecte al 2021–, el primer semestre del 2023; malauradament, segueix aquesta tendència de baixa contribució de les energies renovables a la producció d'energia elèctrica. L'augment de temperatura a Catalunya és del dos per cent, la del planeta un 1,4, i l'Organització de Nacions Unides i l'índex del panell d'experts contra el canvi climàtic han alertat, una i una altra vegada, de les conseqüències catastròfiques d'aquesta tendència. Per tant, els hi repeteixo: què no es creuen de tot això? Què fa que no reaccionin treballant d'una manera incansable i decidida en una direcció concreta, per complir els objectius de reducció d'emissions de diòxid de carboni a Catalunya?

Hi ha d'haver un canvi, conseller, en la no manera d'introduir les energies renovables a Catalunya per part del seu Govern d'Esquerra Republicana a la Generalitat. Al ritme que anem, no complirem cap dels objectius que hem escrit negre sobre blanc en molts papers –resolucions, lleis, mandats– d'aquest Parlament. Per això hem demanat que es celebri aquest Ple monogràfic, precisament per això, perquè els objectius són prou importants com perquè la ciència els hagi indicat com a transcendents, i la situació –permeti'm que l'hi expressi– com a prou desastrosa quan tothom sap que Catalunya és a la cua en renovables a Espanya i a Europa. I, a més, permeti'm que ho digui també d'una manera planera, genera molta impotència haver de lamentar les oportunitats perdudes. I ho dic perquè Catalunya sempre ha tingut un enorme potencial industrial, d'innovació i de transformacions. I ja saben vostès que l'origen del mot «crisi» està vinculat a canvi, i el canvi en una economia i societat descarbonitzada és, efectivament, un canvi o procés de transformació.

Hi ha una nova indústria vinculada a les energies renovables. La construcció de panells fotovoltaics, generadors aeris, són dos exemples de sectors industrials nous que no estan obrint les portes a Catalunya. Fa pocs dies, precisament, una delegació de diputades i diputats d'aquest Parlament estàvem a la zona d'Occitània veient tot el pol industrial que s'està instal·lant a l'entorn d'un futur parc eòlic *offshore*, parc eòlic marí. A Catalunya això no està passant.

Estic convençuda que Catalunya té un gran potencial en tota aquesta matèria, no només per tenir energies renovables com el vent i el sol, sinó sobretot pel coneixement industrial i d'innovació de les nostres institucions i de la societat civil. Biomassa, geotèrmica, centrals hidroelèctriques reversibles, hidrogen, juntament amb el vent i el sol, són sectors estratègics de combat radical contra el canvi climàtic i de desenvolupament econòmic i de progrés.

He escoltat explicar Joaquim Coello, director de diferents empreses punteres al món i enginyer naval, que el treball polític també és conèixer els punts forts d'un país i apostar-hi per fer-ho més competitiu.

En el món que vivim, això ens fa més forts com a societat. És la clau per poder donar dignitat a la vida de les persones. No estic en contra del decreixement, tot i que segur que es dirà, però la transformació verda en positiu és molt més possible que convèncer els països del món de produir menys, i, a més, el decreixement d'aquí, perquè el cinquanta per cent del món és pobre, i aquests no poden créixer més.

Per tot plegat, de manera pragmàtica, els hi dic que el canvi és possible, el de ser sostenibles. Ho hem de fer per complir els objectius internacionals, per justificar el suport verd i especialment per combatre l'escalfament global causat pel diòxid de carboni.

Mentre Catalunya tingui prop del noranta per cent d'energies no renovables; mentre haguem de continuar portant-la de fora; mentre no hi hagi el coratge del Govern de dir «aquí sí i d'aquesta manera»..., mentrestant, tenim el deure i l'obligació de demanar-ho de totes les maneres possibles. Per això també hem demanat aquest plenari i aquest Ple monogràfic sobre energies renovables.

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació, i en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula el senyor Albert Batet i Canadell.

Albert Batet i Canadell

Molt bona tarda a tothom, a tots i a totes. President, presidenta, membres del Govern, diputats i diputades, avui comencem una ronda de tres plens que veurem de forma consecutiva. Venim d'un ple monogràfic a l'àmbit educatiu, a l'estiu, a finals de juny, que creiem que va ser molt positiu, perquè va ser útil per fixar un canvi de rumb necessari al Departament d'Educació, d'ensenyament. I veurem tres temes, tres temes que són sectorials, cabdals, importantíssims per al futur del país: l'energia, la seguretat i les rodalies. I els tres temes els veurem de forma consecutiva durant un mes. Jo diria que això és un fet sense precedents aquí al Parlament de Catalunya, haver celebrat tres plens en un mes, monogràfics, sobre aquestes tres temàtiques tan importants.

L'ordre del factor no altera el producte. Perquè totes tres matèries evidencien que la dependència de l'Estat espanyol no beneficia la qualitat de vida dels catalans i de les catalanes.

En l'àmbit d'energia, el diputat Tremosa i el diputat Vergés tindran temps per esplaïar-se i parlar-ne amb deteniment, però deixin-me compartir les tres idees centrals que abordarem des de Junts per Catalunya, que ja veuran que són una mica diferents que les que exposava el Partit dels Socialistes de Catalunya.

El model energètic condiciona el model de país. En funció de com ens posicionem en l'àmbit de l'energia, tindrem un tipus de país o en tindrem un altre. Per això

calen debats i calen acords al Parlament de Catalunya, perquè el model energètic condiciona el país en moltes vessants. Una des del punt de vista d'equilibri territorial. Una altra des del punt de vista empresarial; condiciona la competitivitat de les nostres empreses en funció del cost de l'energia: les empreses decideixen les seves inversions per aquest factor, que és cabdal, que és un dels principals factors de decisió. I també social, perquè no es pot voler que es paguin certes factures i rebuts de la llum i demanar alhora que hi hagi una vida digna per a determinades famílies.

Per tant, cal un model de país. Que, des de Junts per Catalunya, volem que sigui un model propi i un model lliure; lliure de certs oligopolis que marquen la presa de decisions en l'àmbit de l'energia, i lliure de la regulació de l'Estat, que és evident que quan regula no regula per a Catalunya, perquè, si no, no tindríem una de les energies més cares de tot l'Estat espanyol.

I per això cal sobirania energètica. Cal tindre totes les eines i tots els recursos per poder decidir de forma sobirana quin sistema energètic volem de forma lliure, per poder també definir el nostre futur.

I per això cal un canvi de cultura. La cultura del no del passat té conseqüències en el present. La cultura del no del passat que han tingut determinats partits, que, a més a més, no han ofert cap alternativa, té conseqüències en el present, i si no reaccionem tindrà conseqüències en el futur.

I això competeix al Govern, com no pot ser d'una altra manera, perquè té uns objectius el 2030 i el 2050 que s'han de complir. Però competeix al conjunt de la societat catalana, al conjunt del país, al conjunt dels agents polítics i socials i econòmics, poder trobar aquells punts d'equilibri que ens defineixin com un model energètic que ens pugui fer un país millor.

Per tant, des de Junts per Catalunya, esperem –i la nostra actitud serà propositiua, serà en positiu– que aquest Ple sigui una oportunitat per posar les bases per a un canvi de cultura, per tindre un país que tingui un model propi, sobirà, per tindre un país més lliure.

I què millor que avui, fer-ho, que justament, com deia la diputada Paneque, és el dia mundial del canvi climàtic. I recordar que aquest país i aquest Parlament, quan hem volgut, hem sigut pioners; com ho vam ser amb el Govern de Junts pel Sí, amb el conseller Rull, que es va fer la primera llei de canvi climàtic a Catalunya, una de les pioneres no només a l'Estat, sinó a nivell d'Europa.

Apliquem aquesta cultura per tindre les eines i els recursos necessaris per definir un model energètic a l'alçada del país que volem tots i totes.

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació, i per part del Govern, té la paraula, en primer lloc, el president de la Generalitat, el molt honorable senyor Pere Aragonès.

El president de la Generalitat (Pere Aragonès i Garcia)

Molt honorable presidenta del Parlament, conselleres i consellers, conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, diputades i diputats, representants del món empresarial, social i ambiental que avui ens acompanyeu, és un plaer poder obrir aquest debat monogràfic sobre la transició energètica, sobre les energies renovables, en aquest hemicicle. Avui, poder afrontar en una sessió monogràfica aquesta transició imprescindible per al nostre país és una oportunitat per posar en valor les actuacions que s'estan fent, per marcar quin és, evidentment, el camí a seguir en el futur, i també per poder debatre, per poder contraposar diferents propostes, però sobretot per poder arribar a conclusions.

És una bona oportunitat, doncs, com deia, per explicar tot el que estem fent per avançar en un àmbit tan important del nostre país com és la transició energètica, per explicar, també, el pas endavant sense precedents que estem realitzant en matèria d'energies renovables.

En el debat de política general ho vaig explicar i ho he fet sovint en aquest hemicle: de les quatre transformacions que impulsem el Govern, la transformació verda és una d'elles i és una de les prioritats. La lluita contra el canvi climàtic i l'impuls de l'energia neta, dos reptes de present que no són senzills, però que hem d'afrontar de cara. Ho hem d'afrontar amb decisió, com ho estem fent; amb valentia, com s'està fent, i sense dilacions, com també ho estem portant a terme. Som conscients que no hi ha més temps ni oportunitats per perdre.

El conseller Mascort farà èmfasi i concretarà, de ben segur, la tasca feta des del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural en col·laboració amb la resta de departaments del Govern. Però abans, i coincidint, doncs, amb el segon aniversari de l'aprovació en aquesta cambra del decret llei d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, m'agradaria fer una valoració del que ha significat i de la feina que s'ha portat a terme —una bona feina.

La primera idea és clara: la transició energètica és absolutament imprescindible, i està en marxa, no té aturador i s'està accelerant. Ho era, imprescindible, fa dos anys, quan encara no havíem aprovat el decret i quan encara no hi havien hagut alguns esdeveniments de caràcter global que han posat en relleu molts dels reptes en matèria energètica al nostre país, com és la invasió russa d'Ucraïna i les conseqüències que ha portat per als mercats, la producció, el subministrament i la garantia d'abastiment energètic. Ho és, també, avui, quan la intensa sequera que estem patint evidencia que el canvi climàtic és una realitat que ens obliga a tots i a totes a prendre decisions.

Quan parlem de transformació verda no és un missatge buit, no és un eslògan. Són dades, són fites i són objectius que ens marquem, tendències, dinàmiques i polítiques públiques. L'objectiu que ens vam fixar ara fa dos anys, i que va validar aquesta cambra amb el decret llei, és enormement ambiciós: arribar al 2030 amb un cinquanta per cent d'energia verda i al 2050 amb neutralitat d'emissions.

Això és el que vam aprovar, com deia, fa dos anys amb el decret llei de renovables. I és imprescindible fer-ho amb l'impuls d'un nou model energètic basat en aprofitar tota l'energia renovable que com a país som capaços de produir. Un model que ha de ser sostenible, que afavoreixi la cohesió territorial. Sabem que no és senzill, no es pot fer de qualsevol manera, però hem de fer-ho. Més distribuït i més participatiu, que empoderi la ciutadania, que els catalans i catalanes se'l sentin seu, se'l sentin propi, i que tingui com un dels eixos afavorir l'autoconsum.

I, en aquest sentit, en aquest darrer àmbit de l'autoconsum, crec que avui ens podem presentar en aquest Ple amb bones notícies, amb molt bones notícies. Som el territori de l'Estat amb més instal·lacions d'autoconsum. És un dels exemples del model energètic propi que comentava i que estic convençut que comparteix una àmplia majoria d'aquesta cambra, que vol dir treure el màxim rendiment de l'energia renovable que podem produir i que situa la ciutadania en primer terme. Aquest és un exemple del canvi de paradigma que s'està produint i que es nota també en la posada en marxa de projectes de producció d'energia renovable sense precedents arreu del país.

Quan parlem de canvi de paradigma, mirem l'evolució de la transició energètica en aquests darrers dos anys. I ens fixem en aquests darrers dos anys, evidentment, mirant el decret llei. S'han fet els canvis legals, s'han fet també els canvis necessaris per fer els tràmits més àgils; entre d'altres, la incorporació de treballadors i treballadores públiques per accelerar els terminis, per oferir més garanties, per exemple, en les al·legacions i el suport que puguin tenir els ajuntaments, per facilitar la participació de la ciutadania, i per fer compatible un model en què les instal·lacions petites de proximitat han d'existir, han de ser un dels elements pautadors, al costat també de grans projectes que existeixen i existiran.

Si hem d'arribar als objectius que ens hem marcat, ho necessitem absolutament tot. En aquests moments tenim 1.600 megawatts de potència de projectes d'energies

renovables autoritzats en els darrers dos anys al nostre país. I ens marquem l'objectiu d'arribar a tres mil al final de la legislatura. Per tant, mirem l'alçada que estem de legislatura, el camí recorregut; és un objectiu assolible. Per tant, tres mil megawatts, que s'hauran autoritzat en quatre anys, i sobretot aprovats amb un suport ampli i amb complicitat amb el territori, que també és molt important.

Certament, com a país, en aquest àmbit hem anat tard. I ara cal anar més que mai per feina. Podríem mirar enrere, però crec que l'objectiu és mirar endavant i posar en relleu les passes positives que s'han produït i els reptes que encara queden pendents. Les dades actuals, que són positives, però que volem que siguin encara molt millors, són un bon punt de partida. I és un bon punt de partida perquè, com vam fer amb àmplia majoria, doncs, aprovant el decret llei de renovables, seguim treballant per una Catalunya més verda i més sostenible.

Estem fent els deures i ens estem posant al dia. En el que portem de legislatura s'han desencallat més de cent projectes de producció d'energies renovables, més enllà dels prop de 92.000 d'autoconsum –a part d'aquests, cent projectes desencallats–, i en tenim en total, entre els que s'han tramitat i els que s'estan tramitant, 429 en marxa.

Si avui la transició energètica del país necessita estar en marxa és també perquè hi han eines noves, imprescindibles per fer-la ben feta, amb el màxim suport, amb el màxim acompanyament; intentar reduir al màxim les contradiccions que pot haver-hi amb altres objectius, també, que la lluita contra el canvi climàtic ha de tenir present, com la preservació de la biodiversitat, la defensa d'un sector primari alineat amb els objectius de sostenibilitat i també amb altres objectius que tenim com a país: evitar el despoblament i intentar que l'esforç que hem de portar a terme com a país sigui el més repartit possible. Recursos, eines com la xarxa d'oficines comarcals de transició energètica, que són dels consells comarcals, que piloten els consells comarcals, però que compten amb el finançament de la Generalitat de Catalunya, o la companyia energètica pública, L'Energètica, o totes les línies d'ajudes econòmiques que s'han portat a terme i que s'han adjudicat.

Però també és imprescindible que la transició energètica vagi de la mà de la ciutadania, que no deixi ningú enrere, per entendre que aquest canvi també ha de significar oportunitats arreu del país. Les estimacions són que tot aquest pas d'un model basat en el combustible fòssil cap a energies renovables, d'ara fins al 2030, pugui arribar a crear 188.000 llocs de treball a Catalunya.

La transició energètica, doncs, està en marxa. Però si és així, si estem avançant com a país, és sobretot gràcies al compromís transformador de la ciutadania. I aquesta és la darrera idea que volia traslladar: el salt endavant que s'està fent en l'àmbit, per exemple, de l'autoconsum a Catalunya és espectacular, extraordinari. Tots, si no és en primera persona, tenim amics, companys, familiars, veïns que han tingut l'oportunitat i han agafat la responsabilitat d'instal·lar plaques fotovoltaïques als terrats de casa seva, del seu bloc de pisos, del bloc de pisos on viuen, de la seva casa.

Coneixem també exemples d'empreses i explotacions agrícoles i ramaderes que també han fet el pas, moltes d'elles també avançant en l'eliminació de materials de risc per a la salut com és l'amiant, amb un programa d'amiant per plaques que ha tingut el suport del finançament de la Generalitat de Catalunya, que ha superat totes les previsions i que volem donar-hi continuïtat en els propers anys.

També és gràcies a les administracions locals i comarcals, que en volen ser protagonistes i no espectadors. I sabem que resoldre moltes vegades les contradiccions en aquest àmbit no és senzill. Però som conscients que no ho podem fer de qualsevol manera i, alhora, que cal portar a terme aquesta transició.

I també crec que és contrastable, aquest compromís de país, amb la gran representació i diversitat d'agents socials que conformen la Taula de Diàleg Social de les

Energies Renovables, alguns dels quals ens acompanyen avui a la tribuna de convidats.

Entre totes i tots, doncs, estem fent realitat la transició energètica del país. Tenim encara molts reptes, queda molt de camí per recórrer. Que no s'entenguin aquestes paraules com donar per fet, doncs, que ja està, que la feina està feta. No. S'ha girat la inèrcia. Hem aconseguit avançar molt. Ho hem fet totes i tots. El Govern hi ha posat, evidentment, els recursos que calia, però ho hem fet totes i tots. I ara cal continuar mirant endavant, perquè no hi ha una altra manera de fer-ho possible. Ho hem de fer les institucions, les empreses i la ciutadania.

I, ahora, crec que també aquest debat l'hem de fer des de l'honestedat política, d'entendre que això no es tracta només de marcar uns objectius i que es facin de qualsevol manera i que tirin i ja està. Perquè en aquest Parlament i fora d'aquest Parlament coneixem ajuntaments, alcaldes i alcaldesses de tots els colors polítics que estan neguitosos per l'impacte que pot tenir la instal·lació de grans parcs en el seu territori. És lògic, és lícit. Hem d'entendre-ho, acompanyar-ho i trobar-hi solucions. I no hi ha solucions fàcils. Per tant, havent sentit algunes intervencions a l'inici d'aquest debat, la intervenció que obria aquest debat, crec que hem de demanar més honestedat política, perquè no és senzill i ho sabem tots.

I, ahora, que la transició cap a renovables no és només l'únic element de lluita contra el canvi climàtic. Perquè la biodiversitat també s'ha de preservar. I per això moltes vegades, quan discutim d'infraestructures de mobilitat en aquest país i de comunicació, la qüestió de la biodiversitat és un element que molts tenim molt present i molt en compte a l'hora de discutir la idoneïtat o no de com es gestionen, construeixen o es modifiquen, de cara al futur, la gestió o la dimensió de determinades infraestructures.

Per tant, la lluita contra el canvi climàtic ha de ser en tots els fronts, no en uns sí i en uns altres no. I crec que amb una simplificació del debat ens equivocaríem. Com també el compromís en saber que la descarbonització no passa només per l'àmbit energètic; passa també, i sobretot, per la mobilitat. I, per tant, que un transport públic de qualitat –i aquí en tenim deficiències importants, fruit de dècades de manca d'inversió per part del Govern de l'Estat–..., doncs, també és imprescindible la millora de la mobilitat de transport públic, un element clau per a la descarbonització.

I també que quan parlem de parcs eòlics marins –crec que s'entén millor «marins» que dient *offshore*– no podem ometre que l'autorització d'aquests parcs –que n'hi han a Occitània, sí, que s'estan impulsant a la zona de Leucata, que estem en col·laboració amb el Govern d'Occitània per veure quines col·laboracions podem precisament fer en aquest àmbit–..., no les autoritza aquest Parlament; les autoritza el Govern de l'Estat. I que si haguéssim pogut iniciar la prova pilot molt abans probablement estaria en unes altres condicions. Crec que és honest també posar això aquí sobre la taula. No som l'única administració actuant. No som l'única administració, la que dona comptes en aquest Parlament, que és el Govern de Catalunya. Hi ha un govern de l'Estat que és qui autoritza els projectes de més de cinquanta megawatts i que ha aprovat línies de molt alta tensió que tenen un fort impacte en el territori. I que fa patir a moltíssima gent, alcaldes i alcaldesses de totes les formacions polítiques. Perquè m'han vingut a veure, perquè n'hem parlat, perquè constantment, en el treball que faig arreu del país, me'ls trobo.

I crec que en això també hem de ser honestos. I amb això no vull dir que la responsabilitat sigui d'una o altra administració, sinó simplement acceptar-ne la complexitat. I, per tant, que aterrem els temes, que acceptem que són difícils i que hem de trobar les solucions. I solucions perfectes no n'hi han, però hem de trobar les millors possibles. Crec que des de l'honestedat política és bo que puguem afrontar aquest debat d'aquesta manera. Nosaltres, com a mínim des del Govern, afrontem la nostra política en l'àmbit d'energies renovables també des d'aquesta perspectiva. I, per això, estem impulsant el pla territorial sectorial d'energies renovables, el

Plater, que ajudarà a posar també sobre el mapa, doncs, el que és la planificació en aquest àmbit.

En definitiva, crec que, malgrat tots els reptes, malgrat el camí que queda per recórrer, s'ha caminat. I s'ha caminat, especialment des de l'aprovació del decret llei que avui tenim vigent, cap a un model energètic net, distribuït, respectuós amb el territori, que reforça l'objectiu d'avançar cap a la sobirania energètica, com abans deia algun altre diputat, i que ofereix a la ciutadania un paper central.

En definitiva, que la transició cap a renovables pugui aprendre d'allò bo que va tenir l'electrificació d'aquest país ara fa cent anys, però pugui evitar aquells errors en termes de desequilibri territorial, d'esforç d'una part del territori per nodrir-ne només una altra. I, per tant, que en la mesura del que sigui possible puguem equilibrar aquests diferents objectius.

En definitiva, caminem cap a aquest futur, que crec que és el futur que volem com a país, més just, més pròsper, més verd, més feminista, en definitiva, més lliure. I espero que tinguem un molt bon debat amb conclusions positives per fer avançar el país.

Moltes gràcies i molt bona tarda a tothom.

La presidenta

Tot seguit, té la paraula el conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el senyor David Mascort i Subiranas.

El conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (David Mascort i Subiranas)

President, presidenta, conselleres, consellers, diputats i diputades, tots els qui avui ens acompanyeu, molt bona tarda a tots. Crec que fer aquest debat avui és una mostra de maduresa política del nostre país. Que aquesta cambra hagi decidit dedicar un ple monogràfic a analitzar les polítiques energètiques del país i el grau d'implantació de les energies renovables a Catalunya és, com deia, una mostra de maduresa. Crec que cal felicitar-nos tots plegats –felicitats a tots– per aquest fet.

Agraeixo tenir l'ocasió avui aquí de dirigir-me a tots vostès per explicar com hem fixat les bases de la transició energètica a Catalunya per garantir aquesta energia renovable, assequible i de proximitat al conjunt de la ciutadania i al país. Certament, els tempos del Parlament són els que són, però em fa content que avui, el Dia Internacional contra el Canvi Climàtic, el dia que demà passat farà dos anys que es va aprovar el decret llei en aquest Parlament, puguem fer aquest debat.

Crec que la constatació és clara i les intervencions que m'han precedit així ho manifesten: la transició energètica és inajornable. És una peça determinant en la lluita contra el canvi climàtic i per assolir la neutralitat d'emissions, és a dir, segur, per a la millora de la salut de tots els nostres ciutadans i ciutadanes. I també és determinant per permetre la viabilitat del nostre sistema productiu i les oportunitats de futur de les nostres empreses. Abaratir la factura energètica és clau per generar indústria, per generar llocs de treball, però també per al benestar de les famílies del nostre país.

I comencem a veure com la transició energètica es tradueix en noves oportunitats arreu del país, amb projectes de plantes de renovables que van directament lligades a l'arribada d'empreses o a la prosperitat o l'augment de competitivitat d'empreses que tenim arreu del país. I això creiem que sí que és transformador. Si a això li sumem, com diu el darrer estudi que ha fet l'Icaen, que la transició energètica es preveu que creï 188.000 nous llocs de treball a Catalunya fins al 2030, és evident que és un territori d'oportunitats.

En termes de sobirania és clau accelerar la transició energètica al nostre país. Així ho afirma la Proencat, la prospectiva energètica del nostre país per al 50 que tots coneixen, i que analitza les possibles evolucions del sistema energètic català i defineix les estratègies necessàries per materialitzar aquesta transició energètica.

Ens diu la Proencat que, si complim els objectius que marca per al 2050, passarem d'haver de comprar el noranta-quatre per cent dels recursos energètics que consumim a haver de comprar-ne només el vuit per cent. I aquest és un gran repte. Que siguem tan ambiciosos en l'assoliment de la sobirania energètica fa també que els objectius que ens marquem siguin molt grans.

Els hi hem repetit en moltes ocasions: el 2030 hem d'haver instal·lat 15.408,4 megawatts d'energies renovables al país. Avui estem al trenta per cent d'aquesta xifra. L'any 2050 n'haurem d'haver instal·lat 62.000. Aquesta xifra significarà l'ocupació del dos i mig per cent del nostre territori. Per tant, com deia el president, no serà gens fàcil, és un repte immens. Però assolir-lo implica visió, planificació i molta feina per part de tots.

Però implica també grans consensos i cal deixar enrere l'època en què la política energètica s'entenia només des de la perspectiva única del subministrament o de la perspectiva industrial. La política energètica és una política de país, que ens ha de permetre mantenir la seguretat energètica tot construint sobirania, però acompanyats de tots els actors i de tot el territori. I, per fer-ho, és cert que anem tard, però estem posant a disposició del país les eines necessàries per dur-ho a terme.

Deia que fa dos anys vam aprovar el decret llei d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades. És la primera mesura que va prendre aquest Govern en matèria d'energia, i és una eina pensem que clau per definir el marc, per definir les regles del joc de la transició energètica al nostre país. I amb aquests consensos és quan en aquest país avancem, quan generem els consensos necessaris –en aquest cas, el decret llei– és quan som capaços d'encarar com a país els grans reptes.

Avui, gràcies al decret llei, hi ha una major interlocució amb el territori, cal acreditar l'acord amb el cinquanta per cent, com a mínim, dels propietaris i obrir a la població local la participació en la inversió en el finançament de, com a mínim, el vint per cent de l'import de la inversió. Per tant, acabem només tirant endavant projectes que són madurs, que són consensuats. És, com deia, un exemple de que aquest país només se'n surt quan som capaços de generar consensos com aquests.

Però també, en aquests dos anys, hem simplificat els tràmits per a l'autoconsum. Des de la primavera de l'any passat, del 22, les instal·lacions que no tenen excedents només requereixen una declaració responsable. Hem reduït la càrrega documental que s'ha de presentar a les distribuïdores i a les comercialitzadores per a la compensació dels excedents. I també hem modificat el Codi civil català per afavorir les instal·lacions d'autoconsum en habitatges plurifamiliars.

Hem reduït a la meitat els terminis de tramitació dels projectes de renovables de potència igual o inferior a cinc megues, que van connectats a la xarxa elèctrica de distribució, perquè n'hem declarat els procediments d'autorització d'urgència. Però és que els que són de més de cinc megues, hem passat de seixanta a trenta dies, sense vulnerar mai els drets de la ciutadania que suposa tot procediment administratiu.

Com veuen, hem fet grans esforços. Hem centrat la major part dels nostres esforços en prioritzar els projectes de menys de cinc megues. Són els projectes més petits, els que acostumen a estar impulsats per promotors locals o amb raó social a Catalunya. Són els projectes més coherents amb el model de transició que vam plantejar en el decret llei, un model de transició energètica distribuïda i democràtica, cohesionant el nostre país. Juntament amb l'autoconsum, són, creiem, la punta de llança del model energètic català: renovable, distribuït, participat i, com deia, amb cohesió territorial.

Però també hem fet els deures a dintre de casa, i hem reforçat l'Administració en tots els aspectes relacionats amb energies renovables. Hem incorporat 182 persones vinculades a diferents programes relacionats amb l'àmbit de l'energia. I des d'aquí vull agrair l'esforç immens de l'equip tècnic, de funcionaris i de personal dels programes de reforç, perquè, més enllà de tramitar els projectes, estan fent una feina

impagable de mediació i acostament entre els diferents sectors i actors implicats per tal que la transició energètica tiri endavant i tiri endavant amb el màxim consens del nostre territori.

I també, com deia el president, hem creat la xarxa d'oficines comarcals de transició energètica, de manera que a cada una de les nostres comarques hi ha un agent professional qualificat que acompanya els nostres territoris en la transició energètica, i que han de ser peça clau a l'hora de definir el pla territorial sectorial d'energies renovables del nostre país.

És evident que no pot ser d'una altra manera. Hem obert totes les línies d'ajuts a les quals hem tingut abast perquè ningú quedi enrere en aquesta transició energètica, i, des del 2021, més de 260 milions per estimular l'autoconsum i les energies renovables d'ús tèrmic entre els usuaris domèstics i industrials del país, que després de posar l'Administració en marxa començarem a pagar abans d'acabar l'any; 212 milions per a l'impuls del vehicle elèctric, punts de recàrrega i rehabilitació energètica, i 50 milions en una iniciativa pionera de retirar amiant per posar plaques fotovoltaïques, amb prioritat per al sector primari del nostre país.

A més, hem creat nous espais de consens, imprescindibles per avançar plegats amb totes les entitats i persones implicades en la transició energètica renovable. En especial, hem impulsat la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables, on participem agents del sector energètic, agrícola, mediambiental, municipal i ambientals, entre d'altres. Aquest novembre constituïm la primera Assemblea Ciutadana pel Clima de Catalunya, on un dels temes a tractar és, per als ciutadans que resultin escollits..., fer propostes per com fer avançar Catalunya en la transició renovable del país. Aquests dos espais de construcció de grans consensos creiem que són un exemple de com fem les coses a aquest país.

I totes aquestes modificacions normatives i aquestes noves eines ens han permès engegar el comptador de les renovables al país, a Catalunya. Hem autoritzat, com deia el president, més de cent projectes en dos anys, gairebé 1.600 megues d'energies renovables, perquè si bé l'autoconsum és el pilar de la transició energètica, també caldran projectes de renovables arreu del país. Aquests 1.600 megues, perquè es facin una idea, són l'equivalent a nou vegades el consum elèctric anual de la ciutat de Lleida o de Tarragona, dotze la de Girona, o el vuitanta per cent de l'energia que consumeix la ciutat de Barcelona en un any. Però en tenim tres-cents més en tràmit. Sense anar més lluny, avui, Dia Internacional contra el Canvi Climàtic, hem publicat, hem tret a informació pública cent un megues més.

Un apunt sobre l'edifica. Després que al febrer poséssim en marxa quatre nous parcs eòlics de cent megues, trenta-cinc aerogeneradors, tenim avui vuit parcs més en tramitació, que sumen 275 megues més.

Per tant, arribar a l'objectiu dels tres mil megues a final de legislatura no és un objectiu utòpic. És un objectiu que cada vegada és més a prop.

Però també hem consolidat l'autoconsum com a alternativa energètica. Gairebé 92.000 instal·lacions en servei que sobrepassen els mil megues, i que, a final d'any, seran pràcticament cent mil, posen de manifest la implicació del conjunt de la ciutadania, de les empreses i la ciutadania d'aquest país..., posen de manifest, deia, la implicació en la transició energètica. I, per tant, des d'aquí, agrair aquest esforç que està fent el conjunt del país en avançar ràpidament en aquesta transició.

En només dos anys, hem multiplicat per deu la potència instal·lada en autoconsum. Però com que l'objectiu és que la ciutadania pugui esdevenir un actor clau en el mercat energètic –i, per tant, un contrapès als oligopolis– que va més enllà de l'autoconsum particular, en la línia d'ajuts SolarCoop, dotada amb 8 milions d'euros, estem impulsant comunitats energètiques arreu de les comarques del país. N'hem rebut vuitanta sol·licituds, i les atendrem totes. Totes seran ateses per a aquesta convocatòria.

I, en dos anys, hem posat en marxa i està treballant l'energètica pública de Catalunya, una eina clau per aconseguir que l'energia renovable sigui també pública i arribi a tothom. Estem tots i totes d'acord que aquesta és ja una estructura d'estat imprescindible en el futur energètic de Catalunya. A través de L'Energètica, la Generalitat comença a ser propietària de l'energia que genera el país. La institució més gran del país se suma així al compromís d'abaratir la factura de la llum de les nostres famílies, i deixar enrere el vell sistema fòssil governat pels oligopolis.

La Generalitat esdevé un actor clau per a la transformació cap a un sistema renovable distribuït, públic i al servei de la gent. El 2023, 120 seran ja els equipaments amb instal·lacions fotovoltaïques gestionades per L'Energètica, amb 17 megues de potència renovable. Però és que el 2024 seran 600 equipaments amb prop de 60 megues i el 2030 1.450 amb més de 250 megues. Amb tot plegat, hem engegat el comptador de les renovables. A dia d'avui, l'energia més neta, més econòmica i de proximitat comença a ser una realitat al nostre país, i les empreses del país i la ciutadania l'estan començant a percebre. Crec, modestament, que aquest serà un dels principals llegats del departament que encapçalo i d'aquest Govern.

Un cop engegat el comptador de les renovables, volem accelerar-ne el desplegament, i per això treballem en el pla territorial sectorial per a la implantació d'energies renovables, el Plater; aquest ha d'establir les pautes i els criteris d'equilibri territorial per a la implantació de les energies renovables. També estem acabant de definir com facilitar la repotenciació dels parcs eòlics en aquells casos en què aquesta sigui l'opció amb menys impacte ambiental.

I estem impulsant projectes de recerca i desenvolupament en renovables, imprescindibles per seguir millorant la tecnologia renovable i conèixer-ne els impactes en l'entorn. Així, a dia d'avui, treballem en la plataforma Prima, un espai de recerca a escala real de renovables i emmagatzematge energètic a Gurb, i en la plataforma Plemcat per avançar en l'eòlica marina flotant al Golf de Roses. Aquest projecte, el Plemcat, és un prototip que ens ha de permetre fer tots els estudis i proves necessàries per determinar l'afectació ambiental en el sector de la pesca, en la biodiversitat, etcètera, del projecte de l'eòlica marina flotant al golf de Roses. Aquest projecte el lidera l'IREC i té un cost de 80 milions d'euros, que ha d'estar executat abans del 26. I a principis del 24 obrirem les oficines, la xarxa d'oficines empresarials per a la transició energètica, que han d'assessorar i acompanyar les nostres petites i mitjanes empreses en qüestions d'eficiència energètica, de renovables i de transició.

Però no és només com produïm l'energia a la transició energètica, sinó també com la consumim i com l'emmagatzemem. I per això estem elaborant un mapa de possibles emplaçaments per a emmagatzematge en bateries connectades a la xarxa elèctrica, fet que ha de permetre utilitzar l'energia renovable fora de les hores en les quals es produeix, i també estudiar com aquest emmagatzematge s'ha de poder complementar amb centrals hidroelèctriques reversibles. També hem identificat les traves existents avui per al desplegament d'estacions de recàrrega ultraràpida per a cotxes elèctrics en vies d'alta capacitat i estem treballant per resoldre-les.

En tot cas, com hem dit a bastament en aquestes intervencions, és una feina que hem de fer tots plegats. I també l'Estat ha de fer la part de la feina que li correspon. Ha d'executar les inversions aprovades en la planificació energètica 21-26 per interconnectar el país. Això són unes inversions d'aproximadament 418 milions d'euros i són imprescindibles per a l'electrificació de bona part del sector productiu català i per a la implementació de molts dels projectes renovables distribuïts del nostre país. Necessitem seguir ampliant la distància màxima per a l'autoconsum, tant a coberta com a terra. Això ens ha de permetre que les nostres comunitats energètiques siguin més grans i abastin una extensió territorial més gran. Per exemple, com acaba d'aprovar França, fins als vint quilòmetres. I també s'ha d'implicar en l'impuls de l'aïllament tèrmic i l'eficiència energètica a les llars. Cal que el Govern de l'Estat reguli i limiti la instal·lació de noves calderes de gas i gasoil i impulsi la instal·lació

de bombes de calor allà on hi hagi opció elèctrica. I també cal que les coses es facin amb lleialtat i, per tant, que l'Estat deixi d'autoritzar MATs privades a Catalunya, que no tenen cabuda en el nostre model energètic –aquest model distribuït i d'empoderament del nostre país–, perquè el Govern no pot trepitjar les competències de la Generalitat en qüestions de biodiversitat. (*Aplaudiments.*)

Conclusió. Com veuen, hem engegat el comptador de la transició energètica a Catalunya. Amb cada mega que sumem som més sobirans energèticament. Dispossem d'una energia més econòmica, més neta, que protegeix la nostra salut i el nostre entorn, i estem obrint la porta a una nova era de l'energia al servei de les nostres famílies, de la nostra ciutadania.

Aquest és el model de transició energètica de Catalunya, un nou model energètic que, és evident, és renovable, però també distribuït, participat i amb cohesió territorial. Hem d'insistir molt en aquest fet, perquè no pot tornar a passar, com deia el president, el que va passar fa cent cinquanta anys, que els pobles del Pallars i l'Alta Ribagorça, que van acollir les grans centrals hidroelèctriques, van arribar a l'electrificació vint anys més tard que a Barcelona. No podem tornar a cometre aquest error en la transició energètica. Hem de posar l'energia, aquesta vegada, al servei de les persones.

El gran repte és canviar el model oligopolístic actual per un model al servei de la gent, és democratitzar un model on decidien uns pocs per fer-ne una política de país. Per això, ens cal vertebrar aliances estratègiques entre tots els actors, entre tots els sectors de la societat, per a la implantació d'aquestes energies renovables. I per això va ser clau el decret llei aprovat fa dos anys, pels consensos que vam aconseguir. Així es va fer palès en la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables de la setmana passada.

I és per això també que, com a govern, comptem amb tots els grups parlamentaris i amb el conjunt de la societat del nostre país per fer efectiva aquesta revolució.

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació, prosseguim el debat amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris per fixar el seu posicionament, amb un màxim de quinze minuts per a cada grup.

Té la paraula, en primer lloc, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, la diputada senyora Sílvia Paneque Sureda.

Sílvia Paneque Sureda

Gràcies, presidenta. President, conselleres, consellers, començaré per una diagnosi. Mirin, si dic «l'energia generada i consumida a Catalunya el 2022 ha estat més bruta, menys autòctona i menys renovable», això no ho diu només aquesta diputada i el Grup Parlamentari Socialistes, és la principal conclusió de l'informe elaborat per OBERCat, l'Observatori d'Energies Renovables de Catalunya, que va ser publicat i presentat aquest estiu del 2023. Per tant, necessitem, conseller, president, fer un gir de cent vuitanta graus o, si vostès ho volen veure d'una altra manera, accelerar el ritme d'implantació de renovables a Catalunya.

La diagnosi objectiva de la situació energètica a Catalunya és el domini absolut de carboni, la dependència exterior absoluta i la inexistència de grans projectes de renovables en funcionament que fa que estiguem en aquests moments a la cua d'Europa i de la resta d'Espanya en aquest àmbit. Enfront d'això, aquest plenari monogràfic ha de tenir voluntat –i aquesta és la voluntat d'aquest grup parlamentari– de que sigui un punt en el temps de gir de cent vuitanta graus o d'accelerar el ritme, com li deia, per començar a fer les coses bé, avançar de manera seriosa en la indústria puntera verda, que ens ajudi a viure, moure'ns i produir millor. I això crec que és també un exercici d'honestat política, explicar a la ciutadania en quin punt estem

i què cal fer per assumir aquest gran repte, que efectivament és complex i que tenim per endavant.

Els objectius, doncs, d'aquest grup parlamentari són que Catalunya entomi aquest repte de ser un país punter en energies sostenibles. I ho dic tant pel fet que tenim fonts renovables, com el sol i el vent, que podem aprofitar, com també perquè Catalunya compta amb una història plena de talent, d'innovació i coneixements que aquests nous temps requeriran per descarbonitzar la nostra manera de viure i la nostra economia. És una crisi, en definitiva, que requereix un gran canvi, fet d'avenços tecnològics, ciència i coneixements, per viure i produir sense diòxid de carboni.

Necessitem, doncs, com els deia, un gir de cent vuitanta graus en les polítiques energètiques a Catalunya. El 2022 hem produït energies de manera més bruta, hem augmentat la dependència exterior i hem tingut menys renovables que fa un any en la producció d'energia elèctrica. Mirin, la contribució interanual de renovables és de menys 2 –menys 2–: vol dir que reculem. Que ho haguem fet més malament aquest any –o l'any 2022– que l'anterior és una dada preocupant, més encara quan els objectius acceptats per Catalunya davant les comunitats internacionals i europea són tan ambiciosos que es troben a anys llum en aquests moments dels resultats aconseguits fins ara.

Amb números, la contribució de renovables del 2022 va ser d'un 15,6 per cent, i el 2030 hem d'arribar com a mínim a un cinquanta –un 15,6 per cent. I en el passat havíem arribat a estar a un vint per cent. Per tant, estem reculant, conseller –estem reculant. D'aquest 15,6, el 6,8 ve d'energia hidroelèctrica, hidràulica; que, de fet, és estable i que Catalunya ja fa anys que té. Per tant, en realitat, si destriem el gra de la palla, encara tenim dades més preocupants: el 5,8 per cent d'aquest 15,6 és eòlica, el dos per cent fotovoltaica i un u per cent resta de renovables. Què vol dir això, conseller? Perquè li dic aquestes dades? Perquè amb totes aquestes energies renovables d'aquests últims anys no arribem ni al deu per cent del total.

El revers de tots aquests números, a més, és colpidor, perquè vol dir que el 84,4 per cent de la producció d'energia elèctrica a Catalunya és bruta, dos punts per sobre, com li deia, respecte al 2021. I per més trist que pugui semblar, això és una realitat que porta repetint-se ja fa alguns anys. Des del 2020 que reculem. Els tres últims anys la contribució de renovables ha disminuït a un ritme de dos punts anuals fins a situar-se, com els hi deia, als valors més baixos de les últimes dècades: el 15,6 per cent.

Per tant, crec que aquest Govern hauria de ser prudent..., crec jo, eh?, no..., tampoc voldria donar-los consells, però jo crec que prudent amb l'argument de que ha estat el primer o de que està en un procés de revolució en això de les energies renovables; amb molta cura, perquè, ara com ara, són alguns anys al govern i l'evolució, de moment, ha estat negativa. En un context, a més, d'àmplia urgència. Vull dir que no podria ser més clar, en aquests moments, que hem d'avançar i resulta que estem retrocedint.

Per tant, energia més bruta, menys renovable, menys autòctona: necessitem un gir de cent vuitanta graus. I estenem la mà, conseller, ho hem fet sempre. Portem molts mesos, molt temps portem, d'aquest tema. I vostè es felicitava d'aquest debat. Però, clar, no puc evitar haver de dir que l'hem hagut de provocar, convocar, demanar des del nostre grup parlamentari i des del Grup Parlamentari de Junts. Si tan important creia que era, també hagués pogut ser a instàncies de vostè com a conseller. *(Aplaudiments.)*

Segon punt: compliment dels objectius 2030-2050. Haig de dir que, lamentablement, també ens allunyem d'aquests objectius. Si ens fem la pregunta, senzilla: què ens falta per assolir l'objectiu que el 2030 les energies renovables cobreixin el cinquanta per cent de la producció elèctrica neta? Doncs miri, el 2021 faltava el 80,7 per cent; el 2022, el vuitanta-tres. Ho veu com reculem? Estem reculant. Què ens falta per assolir l'objectiu que el 2050 les renovables cobreixin el cent per cent de

la demanda elèctrica? El 2021, el noranta-quatre; el 2022, 94,9. Al final, això, si fos una barra d'evolució, estem al cinc per cent, només, del camí que hem de recórrer d'aquí al 2050.

Posem el focus en objectius més immediats, però també li dic que el missatge tampoc és molt més esperançador. El passat 2022 únicament es va arribar a un terç de la nova potència instal·lada en renovables que s'hauria d'haver assolit en un any –un terç. Si cada any, de mitjana, hem d'instal·lar 1.197 megawatts –remarco «instal·lats», no en estudi, no fent cua, eh?, instal·lats en terreny–, fins al 2030..., aquest 2022 només hem instal·lat 405,04, un trenta-tres per cent, un terç del que calia. I, com li dic, remarco «instal·lats». Perquè ho vaig dir –jo crec que de les primeres intervencions que vaig tenir en aquest faristol–: «La transició energètica i els objectius 2030 i 2050 es mesuren amb megawatts de potència instal·lada, en funcionament; no en cua, no autoritzats, en funcionament.

I vostès han anunciat 1.600 megawatts autoritzats, però saben tan bé com jo que autoritzats no sempre es trasllada en projectes en funcionament, per diferents motius: refredament de promotors en veure el baix grau de resolució de la nostra Administració, llargs temps d'espera, el nou coll d'ampolla de l'aprovació urbanística. Per tant, vostès saben tan bé com jo que aquests megawatts autoritzats no sempre..., i no tenen per què traslladar-se a megawatts en funcionament.

Per tant, algunes preguntes que m'agradaria que ens pogués respondre. D'aquests 1.600 megawatts autoritzats, quants s'estan construint en aquest moment? Quants tenen llicència urbanística en aquest moment? Estaran construïts abans del juliol del 2025, que és el termini màxim marcat? Quina és la realitat en aquests moments?

En resum, i a l'espera d'aquestes respostes, que, a l'actual ritme de tramitació, amb l'actual ritme que portem ara, el 2030 s'estima que només s'arribi al quaranta-sis per cent del compromís en eòlica i al setanta-vuit per cent en fotovoltaica. És aquesta la realitat que en aquests moments tenim a Catalunya. Quina és la realitat, avui? Que, al setembre de 2023, en servei tenim 1.693,74 megawatts, el catorze per cent de l'objectiu del 2030. Aquesta és la realitat de Catalunya. I ho apunto i ho subratllo, perquè aquests 405 megawatts de nova potència instal·lada a Catalunya el 2022 es distribueixen de la següent manera. Miri, n'hi ha 97 d'eòlics, quan l'objectiu anual hauria de ser de 440. Això vol dir que només hem assolit el vint-i-dos per cent de l'objectiu anual. En fotovoltaics, 13,15, quan n'haurien d'haver instal·lat 757. Per tant, hem fet només un 1,7 per cent de la feina que hauríem de fer en un any. En autoconsum, 294; biogàs i biomassa, 039.

Vostès em diran que això és un..., que han revertit, i que més val això que res. En tot cas, jo crec que el canvi de ritme s'imposa amb una contundència tan manifesta com la paràlisi d'aquest Govern enfront de la crisi climàtica. Per tant, conseller, president, necessitem un canvi de ritme immediat.

Últim punt d'aquest apartat: tramitacions aturades i perdudes pels promotors. Fixin-se si el canvi de ritme és tan urgent que ens hem trobat amb el problema a Catalunya de pèrdua, de caiguda, de projectes perduts: quaranta-tres, concretament en parcs solars fotovoltaics, amb unes garanties dipositades per valor de 51,9 milions d'euros; projectes perduts per no haver pogut acreditar la declaració d'impacte ambiental. En eòlics: vuit projectes de parcs eòlics amb una potència de 325 megawatts. Miri, de parcs eòlics, a més a més, d'autoritzats no n'hi ha ni un; és a dir, la conclusió és que, en aquest àmbit, la feina per fer, el recorregut, és molt gran. Per tant, conclusió: de projectes, n'hi ha; de tecnologia, n'hi ha; de coneixement, n'hi ha, a Catalunya. El que falta, com els hi deia, hi insisteixo, és un gir de cent vuitanta graus o un canvi de ritme.

Autoconsum. Avança, sí, clarament, però jo hi afegiria «malgrat la dificultat en el pagament de les subvencions». El Govern d'Esquerra Republicana ha insistit, des de fa molts mesos, en la importància de l'autoconsum –avui mateix, el president i vostè, conseller, en feien esment. Nosaltres no hi hem argumentat en contra; el que

diem és que, a part de l'autoconsum, cal una iniciativa més ambiciosa, que amb l'autoconsum no en fem prou. Tanmateix, com que el Govern, per dir-ho d'alguna manera, tenia molta prudència en altres camps de les renovables, els hi hem donat suport en les diferents iniciatives que han portat en aquest plenari.

Ara bé, quines necessitats estem cobrint amb aquestes 92.000 noves instal·lacions de plaques sobre teulat? Si parlem en termes d'energia domèstica, entre un sis i un 7,7 per cent del total que es necessita; és a dir, estem cobrint, amb aquest autoconsum que vostès anuncien, un 7,7 com a màxim de les necessitats actuals. Per cert –i aquí potser també seria un exercici d'honestedat–, assimilar 92.000 projectes d'autoconsum a una central nuclear, o donar a entendre que triplicant la coberta de plaques fotovoltaïques a Catalunya podríem assumir el tancament de tres centrals nuclears, no sé si és error o mala fe, però els hi recomano que llegeixin l'article de Joan Vila d'aquest cap de setmana de «Governs poc energètics»; això també seria un exercici d'honestedat política. *(Aplaudiments.)*

Segon problema: les subvencions no estan arribant dos anys després. Tota aquesta fotovoltaica d'autoconsum ha mobilitzat 600 milions d'euros d'inversió privada, amb centenars de famílies, de petites empreses, que, efectivament, els hi hem d'agrair aquest compromís que tenen amb l'energia fotovoltaica i amb l'autoconsum, però que esperen rebre els diners. I és que fa dos anys. D'entre tots els projectes que la gent de Catalunya ha presentat, el Govern de la Generalitat n'ha atès el quaranta-tres per cent; és a dir, no es donarà suport econòmic, perquè no hi ha prou partida econòmica, del cinquanta-set per cent de les sol·licituds, que queden fora de convocatòria. Però és que, a més a més, hi ha una baixa resolució: d'aquest quaranta-tres per cent que han entrat a convocatòria, després de dos anys només s'ha resolt un cinquanta-nou per cent –després de dos anys. Per tant, en números, perquè s'entengui: s'han demanat subvencions per un total de 551 milions d'euros, el Govern ha posat a disposició 240 milions d'euros i només s'han resolt –que no pagat, resolt– 143 milions d'euros.

I, malgrat les dificultats de pagament en les subvencions, efectivament, els catalans i catalanes tenim un compromís cada vegada més evident amb les renovables: el 2022 han entrat en servei 39.000 instal·lacions noves, que sumen una capacitat de 294 megawatts; el primer trimestre, 13.267 instal·lacions noves. Però anem a posar tot això en context: d'aquestes 73.200 instal·lacions del 2022 i principis del 2023, el primer trimestre, això equival, conseller –també per posar-ho en context i no portar la gent a engany–, a un 1,7 de la demanda elèctrica de Catalunya l'any 2022 –un 1,7. Per tant, no donem a entendre a la ciutadania que només amb autoconsum podem cobrir tota la demanda energètica o una part important, perquè no és així. Per tant, en resum, en autoconsum podem cobrir, o estem cobrint, un 7,7 per cent de la necessitat actual domèstica i un 1,7 de la demanda elèctrica a Catalunya per a l'any 2022.

I aquests últims minuts, per estendre la mà i explicar-li les propostes que nosaltres portem en aquest debat i, doncs, que es presentaran dijous, per tal de millorar, de donar aquest canvi de ritme o aquest gir de cent vuitanta graus a les polítiques energètiques a Catalunya. Hem presentat una proposta de resolució que insisteix en la contractació o acabar la contractació dels setanta-cinc tècnics que varem incloure en els pressupostos que varen pactar amb el nostre grup parlamentari; simplificar el procediment administratiu per resoldre aquests colls d'ampolla que tenim amb els projectes; ajudar-nos d'organitzacions de perfil tècnic. També hi ha propostes de resolució a l'entorn de l'energètica pública, de la transició justa, de millorar l'eficiència energètica. En fi, dijous en parlarem amb més profunditat, però, en tot cas, li estenem la mà perquè a través d'aquestes polítiques puguem fer aquest gir de cent vuitanta graus.

En tot cas, per acabar, estem convençuts que Catalunya té el llegat, té el coneixement, té les institucions per ser capdavantera en la lluita contra aquest canvi climàtic i el desenvolupament de renovables. Pensem també que tenim una oportunitat

per generar nous llocs de treball que puguin desenvolupar catalans i catalanes en aquests nous camps. La potència industrial que va tenir Catalunya ha deixat magnífiques institucions, universitats, fundacions, entitats amb una gran capacitat de desenvolupament que poden ser referència de tot un món nou que s'obri i que beneficiï també els treballadors i treballadores, millori la qualitat de la vida de la gent i, sobretot, superi el repte més gran que avui vivim al món.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula el diputat senyor Ramon Tremosa Balcells.

Ramon Tremosa Balcells

Moltes gràcies, presidenta Erra. President, membres del Govern, consellers, conselleres, diputades, diputats, totes les personalitats que ens acompanyen, la gent que ens segueix per internet, fa onze mesos vàrem debatre i aprovar una moció de Junts per Cat sobre energies renovables en aquesta cambra, i un dels sis punts aprovats, votat per cent cinc diputats, exigia la celebració d'un debat monogràfic sobre la qüestió que avui ens ocupa. Per tant, doncs, avui parlarem de potencialitats a Catalunya, parlarem d'entrebancs també. I és precisament una felicitat coincidència que avui sigui el dia de la lluita contra l'emergència climàtica en el calendari global.

Catalunya és un país sense gas, petroli, ferro, urani ni carbó. Però a Catalunya vam ser capaços de fer una revolució industrial, els segles XVIII i XIX, amb una mica de carbó i un xic d'aigua. El carbó era importat de la Gran Bretanya fins que a la Primera Guerra Mundial es va estroncar. I si agafen els diaris de l'època veuran, aquell estiu de 1914, els empresaris de Sabadell i Terrassa preguntant: «Què farem sense carbó? Què farem sense carbó?» I en deu anys es va electrificar Catalunya. I el pantà de Camarasa, quan es va inaugurar l'any 22, era el més alt d'Europa.

Per tant, situacions com la que ara genera la guerra d'Ucraïna ja les hem afrontat, en aquest país.

A Barcelona plou tant com a Londres en un any normal, però és evident que no cau l'aigua de la mateixa manera. I, en aquest sentit, el Llobregat no és el Tàmesi. Per tant, hem de posar en valor el cas singular de Catalunya i de la seva revolució industrial, que Jordi Nadal va explicar molt bé. L'any 1900 el Llobregat i el Ter eren dos dels rius més aprofitats del món. Som un cas únic de revolució industrial.

Ara, amb les energies renovables, Europa té l'oportunitat, per primer cop a la seva història, igual que Catalunya, de ser autosuficient per primera vegada, energèticament parlant. I el context històric actual de la pandèmia i la guerra de Rússia contra Ucraïna ens obliga a accelerar la transició cap a les energies renovables. S'ha acabat la zona de confort energètica en la que hem viscut en els últims cinquanta anys. S'ha acabat el gas barat, el petroli barat, l'urani barat. Ara hem de córrer. I Catalunya, igual que altres regions i països industrials madurs, ara ha d'accelerar una cursa cap a la transició energètica, que ens demanen també les institucions europees.

A Catalunya cal generar un gran consens de país com el que hi ha a Dinamarca. Dinamarca és líder mundial en eòlica, perquè des de fa cinquanta anys el noranta per cent del seu Parlament va dir: «Tenim vent, que és el nostre recurs, apostem tots per l'eòlica.» I, d'aquesta manera, canvis successius en els governs no han alterat la direcció del país en el seu conjunt. I aquests consensos a Catalunya també els hem fet possibles a Fira de Barcelona, als ports de Tarragona i Barcelona. I han canviat els governs i han canviat els presidents, però no n'hem alterat ni l'estratègia ni la bona marxa.

Per tant, doncs, el consens que necessitem per accelerar la transició renovable a Catalunya ja l'hem practicat altres vegades. Sabem com fer-ho.

Per exemple, en el debat de renovables fet en aquesta cambra fa onze mesos, vam aflorar un ampli consens al voltant del gran potencial que per a Catalunya poden

tenir les centrals hidroelèctriques reversibles, també conegudes com a centrals de bombeig. A Catalunya hi ha seixanta-sis pantans i el seu potencial ha estat estimat per diferents organismes. En termes de magatzem d'energia renovable, s'estima entre setze i vint gigawatts de potència.

I, en aquest sentit, des de Junts avui celebrem que l'energètica pública –que veig aquí el seu president– ja estigui estudiant inversions en centrals reversibles a Catalunya. Són de petita dimensió, que volen servir comunitats energètiques locals, però també cal pensar en gran. I, de fet, en aquest sentit, el mes de juny d'aquest any una delegació de quinze diputats, de sis grups parlamentaris d'aquest Parlament va visitar la central reversible de Moralets, a l'Alta Ribagorça. Si s'ampliés aquesta central, Moralets, que fa quaranta anys que funciona com a central reversible, podria ser una de les centrals més grans del món en termes de capacitat de magatzem d'energia renovable. I, a més a més, també des de Moralets es pot fer amb França, via l'antic túnel de Viella, una connexió interfronterera soterrada, que seria la més barata de les interconnexions que avui s'estan estudiant entre França i Espanya.

Això ho saben ben bé a Madrid. El Govern espanyol acaba de modificar el seu PNIEC i ha augmentat de sis a vint-i-dos gigawatts la capacitat que té l'Estat espanyol d'acumular en bateries en els seus pantans el potencial que té en energia renovable. Per tant, doncs, també a Madrid veuen aquest potencial que hi ha també en altres territoris de l'Estat.

El Miteco, però, segueix sense definir el marc regulador de les centrals de bombeig. Per tant, aquest és un deure pendent. Senyor Illa, vostè que parla sovint amb el primer ministre, el president Sánchez, doncs aquesta és una qüestió que frena grans inversions a l'Estat espanyol i també a Catalunya. Hi ha grans empreses que estan esperant que el Govern espanyol concreti, defineixi aquest marc regulador.

Hi ha una altra qüestió que també preocupa, vistes les propostes de resolució. No estem condemnats fatalment a haver de suportar noves línies de molt alta tensió. Per exemple, podríem evitar aquestes noves línies de molt alta tensió convertint els pantans de frontera dels rius Ebre i Noguera Ribagorçana en grans bateries reversibles. Tenim els pantans de Mequinensa i Riba-roja a l'Ebre, els grans pantans de Canelles i Santa Anna al Noguera Ribagorçana. Aquí es podrien acumular els grans excedents que Aragó generarà en energies renovables.

Segons l'enginyer Antoni Tahull, ribagorçà, referent internacional en aquest àmbit –aquí present avui i el vull saludar–, si fem això, reforçant les línies d'alta tensió existents, no caldrien nous traçats de línies de molt alta tensió. Per tant, aquest és un element molt interessant. I, de fet, aquest punt, començar les centrals de bombeig pels rius de frontera Ebre i Noguera Ribagorçana, va ser votat per aquesta cambra fa onze mesos: 77 vots a favor, 18 vots en contra i l'abstenció del Grup Socialistes, que segur que avui seria..., aquest vot seria diferent.

Però, en tot cas, hi ha una altra qüestió molt interessant. Com diu Antoni Tahull també, no podem tancar les nuclears fins que no tindrem centrals reversibles de bombeig desenvolupades a gran escala en el nostre Pirineu. Per tant, hi ha uns objectius de tancar les centrals nuclears el 2031 i 2035, que està molt bé, però com acumulem els grans excedents? Perquè l'eòlica i la fotovoltaica són fonts intermitents energètiques. La nuclear treballa 24/7 tot l'any. Per tant, doncs, és un element molt important i estic, estem molt contents que el consens hagi avançat en les centrals hidroelèctriques reversibles, com apuntava el conseller en aquest àmbit, que estiguem d'acord, la major part de grups d'aquesta cambra, de que aquí a Catalunya té una potencialitat molt gran i una oportunitat de liderar Europa. Perquè, per exemple, a França –i en això el Govern de Catalunya podria tenir ambició de parlar amb França– hi ha un altre bombeig del llac de Certascan, que és un llac represat fins al pantà, a França, de Soulcem. El Govern francès aniria a buscar diners europeus per fer aquest bombeig interfronterer, I, per tant, tenim molts projectes sobre la taula per

pensar en gran, per tornar a ser allò que vam fer fa deu anys amb la revolució elèctrica a Catalunya.

Tenim una altra possibilitat d'evitar noves MATs: el Decret llei del president Torra 16/2009, que va mobilitzar fins a catorze gigawatts de projectes renovables a Catalunya, que és un èxit compartit també amb Esquerra Republicana, en unes condicions que veníem del 155, amb un context molt complicat. Aquell Decret llei del president Torra 16/2019 derogava el Decret llei anterior, 147/2009, que és el que va fixar els procediments administratius per a la tramitació dels projectes renovables a Catalunya.

Avui el president de la Generalitat ha dit: «Tindrem fins a tres gigawatts de projectes.» És una molt bona notícia, però en teníem catorze de presentats. Per tant, hem de buscar de quina manera..., i això ens ho demana el sector: què passa amb aquests altres projectes que s'estan tramitant, que alguns han marxat a Madrid. Bé, no tots són viables, però els hem d'anar treballant, perquè podem arribar..., aquest decret llei del president Torra ens permetria donar, si poguéssim arribar fins al final, molta part de la suficiència que necessitem de la sobirania energètica que volem.

Per tant, en aquest sentit, penso que tenim prous elements per buscar aquest consens que necessitem.

El Parc Tramuntana, que és objecte de debat intens en aquests dies i que hem de..., i que ens obliga a revisar i a posar-nos davant del mirall. Bé, és un parc que preveu una potència de 0,5 gigawatts. A Escòcia s'hi faran parcs d'eòlica marina amb una potència de vint-i-cinc gigawatts. A Portugal s'hi faran projectes d'eòlica marina amb una potència de deu gigawatts. Josep Pla deia, fa cinquanta anys: «Els portuguesos són independents, però van descalços.» Si Josep Pla visqués avui, ens diria «els portuguesos són independents, però lideren la transició energètica», perquè fa poc van inaugurar una central reversible d'un gigawatt, que la va fer Iberdrola.

Per tant, doncs, Escòcia ens posa davant del mirall; Portugal, també. I si vostès miren un mapa eòlic d'Europa, veuran que després d'Escòcia el golf de Lleó és el millor del continent en qualitat i quantitat de vent. Això ens obliga a revisar com mirem l'eòlica marina, que avui és flotant, que avui tenim evidència empírica dels països nòrdics que les aus no s'estimben en massa contra les pales i que els dofins poden passar-hi per sota sense grans impactes. Els ocells són intel·ligents i també es desvien. O l'eòlica no és més greu que les línies d'alta tensió contra l'avifauna.

Per tant, doncs, tenim aquí un debat per córrer i per recórrer, perquè necessitem consens amb el territori a l'hora de buscar aquest consens que necessitem.

S'ha de dir una cosa i reconèixer-la: Espanya està fent bé la seva transició energètica. Moltes regions espanyoles podran viure una gran transformació industrial gràcies al desplegament que estan fent d'energia renovable. Penso que això és positiu. Penso que l'equació nacional catalana la podrem resoldre més bé i millor si els nostres veïns són una potència econòmica i industrial i no depenen tant dels nostres recursos fiscals (*rialles i alguns aplaudiments*). Ho penso sincerament, eh?

Bé, escoltin, potencialitats de Catalunya –potencialitats de Catalunya–: bioenergia, és un gran potencial; biogàs, avui el progrés tecnològic ja aporta grans solucions al tractament... (*Veus de fons.*) Diputat, si us plau... Gràcies.

Avui el progrés tecnològic fa que, per exemple... Mirin, els meus padrins deien: «Del porc s'aprofita tot.» Avui en dia la tecnologia permet dir que del residu del porc es pot aprofitar tot, el líquid, el sòlid i el gasós; això és una magnífica notícia perquè tenim un problema amb els purins. És una gran oportunitat. Catalunya té 8 milions de porcs i 8 milions d'habitants, però Dinamarca, que són 6 milions d'habitants, té 12 milions de porcs i són també líders en biogàs. I tenim grans empreses daneses que volen invertir a Catalunya. I necessitem un missatge clar del Govern i del Parlament de donar suport a aquestes inversions. I aquest és un camp per córrer.

En biomassa, som un dels països més forestals d'Europa. El CREAM, a l'Autònoma, estima en 1.000 milions els arbres a Catalunya, d'una massa forestal que creix any rere any. Però Catalunya avui està important fusta. Hem d'ajudar les pimes catalanes que hi han en el territori a créixer, a guanyar musculatura, a guanyar dimensió, a gestionar el bosc, perquè tenim una massa forestal d'arbres petits que creixen d'una manera no òptima per ser gestionats forestalment. I, en aquest sentit, doncs, aquí sí que tenim camp per córrer. Hem de buscar aquella manera de gestionar el bosc que permeti generar una indústria que pugui ser competitiva.

Perquè, a més a més, hi ha una altra bona notícia: el segle XXI és el segle de la fusta. A Nova York s'hi fan gratacels de fusta i vidre: molt més barat, molt més lleuger, molt més aïllant de fred i calor que el ferro i el ciment. Per tant, des d'aquest punt de vista, doncs, aquí hi ha una gran oportunitat per a la fusta. No pot ser que Catalunya segueixi important-ne; hem de ser exportadors. I, sobretot, només si gestionem els nostres boscos i fem una extracció ordenada de fusta, evitarem que es cremi de manera massiva.

Per tant, doncs, tenim moltes potencialitats. També les cooperatives de consum energètic són un cas d'èxit. A Osona destaca la d'Hostalets de Balenyà; la Comissió Europea fa els seus anuncis dient que és modèlica, aquesta cooperativa.

Però, bé, tenim també entrebancs en aquest sentit, no? I, en aquest sentit, doncs, hi han colls d'ampolla. I, per exemple, el monopoli de Red Eléctrica és un coll d'ampolla avui en dia, i també l'oligopoli energètic; moltes vegades frenen molts projectes petits, eòlics i fotovoltaics, a casa nostra.

Més concretament: hi ha un bloqueig de Red Eléctrica sobre els nusos de transport, hi ha un bloqueig d'Endesa sobre els nusos de la xarxa de distribució. I aquest ha de ser un motiu de debat i també de consens amb els principals grups per tal de resoldre aquesta qüestió

Europa, com deia el conseller, va en una altra direcció. França amplia de deu a vint quilòmetres les zones rurals, sobretot el radi d'acció de les comunitats energètiques. I això és una molt bona notícia. O, per exemple, a França el Govern obliga les grans distribuïdores de gas a finançar la connexió de petits ramaders que fan una planta de biogàs fins a la xarxa principal. Si això es fes també a Espanya, això desplegaria moltíssims projectes que avui en dia no es poden tirar endavant perquè no hi ha prou múscul financer.

I acabo amb una cita de Plató, de la setena carta de Plató. Plató tenia setanta-cinc anys i un jove de disset li diu: «Vull fer política. Dona'm consells.» I resulta que..., la pregunta és: «Com podem evitar la decadència d'Atenes?» I Plató respon: «—Que es facin lleis millors.» «I com es fan lleis millors, senyor Plató?» La resposta la teniu a la carta, si us la llegiu aquesta nit.

Moltes gràcies.

(Rialles i aplaudiments.)

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari de VOX, té la paraula el diputat senyor Antonio Ramón López Gómez.

Antonio Ramón López Gómez

Gracias, presidente. Hoy estamos en este Pleno con el monográfico sobre las energías, porque el OBERCat ha presentado su informe de la situación del progreso de la implantación de energías renovables en 2022. Y el informe del OBERCat sobre las políticas energéticas desarrolladas por el Govern y todos ustedes que le apoyan es devastador; revela que la cobertura de la demanda eléctrica con renovables en Cataluña en 2022 cayó más de un dos por ciento respecto a 2021, habiendo generado 0,9 teravatios/hora menos.

La lenta tramitación de los proyectos por parte de la Administración está siendo un lastre para la consecución de los objetivos marcados por la Proencat. Desde

la aprobación del Decreto ley 16/2019, en Cataluña se estima que hay presentados y pendientes del inicio de su tramitación 578 proyectos fotovoltaicos y 172 proyectos eólicos. La demora de la tramitación de los proyectos llega hasta los 540 días para los parques eólicos y crece por encima de los 631 días en las plantas fotovoltaicas.

La demanda eléctrica ha sido cubierta, principalmente, por la nuclear, en un 56,3 por ciento, un 2,6 por ciento más que en el año anterior. Los reactores nucleares han aportado nueve veces más de lo que ha aportado la hidráulica, casi diez veces más que los parques eólicos, y cincuenta y siete veces más que la energía solar fotovoltaica.

En cuanto a las fuentes inagotables, la hidráulica ha sido la más importante y, aunque ha reducido su aportación en un veintiuno por ciento, ha supuesto el 5,95 por ciento de la demanda eléctrica. La eólica, por su parte, ha cubierto el 5,6 por ciento de la demanda, a pesar de una caída del 9,3 por ciento respecto a 2021. La solar fotovoltaica, sin contar con el autoconsumo, cubrió un 0,92 por ciento de la demanda, un 9,3 por ciento más que el año anterior. Y, por último, biogás y biomasa aportó un 4,3 por ciento más que el año anterior, cubriendo un 0,4 de la demanda eléctrica antes de los consumos en bombeo.

El autoconsumo avanza, pero ustedes no están cumpliendo con el pago de las subvenciones. Durante 2022 y el primer trimestre de 2023, Cataluña ha superado las 73.000 instalaciones de autoconsumo fotovoltaico, las cuales han conseguido movilizar cerca de 600 millones de euros para particulares y empresas. Pero esto sólo llega a cubrir el equivalente del 1,7 por ciento de la demanda eléctrica de Cataluña en el año 2022. Además, como les decía antes, el informe revela las dificultades de la Administración para hacer efectivo el pago de las subvenciones, que acumulan retrasos destacables. En definitiva, sus políticas son morosidad, burocracia, burocracia y más burocracia.

El peso de las nucleares en la producción energética de Cataluña es primordial, pero ustedes pretenden cerrarlas entre 2030 y 2035. Estoy seguro que no será así; de lo contrario, sería una gran irresponsabilidad política. A todos ustedes les preocupa que Cataluña se aleje de los objetivos de producción eléctrica renovable para 2030. Los datos son muy claros: en 2021 faltaba un 80,7 por ciento para cubrir los objetivos estimados por el Icaen, y este porcentaje ha sido del 81,3 por ciento en 2022. Como pueden ver ustedes, sus políticas van atrás como los cangrejos.

A VOX y a los catalanes les preocupa que Cataluña se encuentre con un incremento de los precios de la energía. Los precios han aumentado, durante el año 2022, un ocho por ciento en Cataluña y un 2,9 por ciento en 2021. En el caso del precio de la electricidad, del gas y otros combustibles, el incremento del IPC se sitúa en el 30,9 por ciento en 2022 y en el 23,4 por ciento en 2021.

La situación es grave, porque mientras los salarios se congelan, el precio medio de la electricidad en el mercado diario ha experimentado, durante el año 2022, un crecimiento exponencial del 32,92..., del 392,7 por ciento –perdón. Su consecuencia es la pérdida abismal del poder adquisitivo de todos los españoles. Quiero detenerme especialmente en una de las grandes consecuencias, la pobreza energética, que sitúa a nuestra región en un veinte por ciento de hogares catalanes que la padecen. Y la situación sigue yendo a peor, pues los precios de las energías y los suministros no dejan de aumentar.

Aplican leyes producto de su fanatismo climático, que prohíben la exploración, la explotación y la investigación de nuestros recursos energéticos. Continúan promoviendo el acuerdo por una transición energética justa para que las centrales nucleares cierren, sin tener en cuenta el impacto directo social y económico que el cierre de las nucleares supone. Al reducirse la producción de energía con el cierre de las nucleares, se incrementa la dependencia en las importaciones, lo que pone en riesgo el suministro de energía ante las crisis externas, y deriva en un incremento de costes para las familias y empresas.

Señores diputados, les recuerdo que una de las energías más robustas, verdes, eficientes que existen se llama energía nuclear. No se olviden de que la energía nuclear cumple con los tres requisitos básicos de una política energética óptima: garantía de suministro, precios bajos y ser una energía sostenible; no emite dióxido de carbono y se posiciona como la que más contribuye a los objetivos de descarbonización propuestos por España y por la Unión Europea.

Señor *conseller*, usted antes ponía como ejemplo Francia. Yo le voy a dar un ejemplo de Francia. Todos sabemos que Francia es un referente en la Unión Europea por ser el país con la energía más limpia –un noventa y seis por ciento de producción baja en emisiones de CO₂– y, además, el mayor productor de energía de Europa. El motivo solo es su apuesta por la energía nuclear, que acapara el setenta y siete por ciento de la energía consumida en el país.

En España tenemos el deber de explorar todas las opciones dirigidas a la viabilidad de una tecnología que preste un servicio esencial y garantice el suministro eléctrico libre de emisiones. Ustedes nunca hablan de que la tecnología nuclear es fundamental en la vida cotidiana y está presente en siete ámbitos: la industria y producción de electricidad, hidrología y medio ambiente, minería, agricultura y alimentación, medicina, arte y exploración espacial. Es más, continuar la investigación sobre este tipo de tecnología permitiría encontrar en el futuro aplicaciones hoy insospechadas.

Por cierto, la energía nuclear, junto con el gas natural, es energía verde, y ambos deben beneficiarse del marco de su financiación e impulsar su desarrollo, fortaleciendo así la seguridad de suministro energético nacional.

No hay ninguna duda de que debemos promover y fomentar el desarrollo de las energías inagotables. Más aún cuando uno de los grandes activos de España es la luz solar, de la que disfrutamos 2.600 horas anuales de media. Esto nos ofrece la oportunidad de aprovechar el sol para el desarrollo de la energía fotovoltaica dentro de un equilibrio que garantice la energía a un precio competitivo.

VOX apuesta por un *mix* energético, y para ello es necesario el aprovechamiento de los recursos de los que disponemos, con el objetivo de ser autosuficientes energéticamente. El desarrollo de las energías se tiene que hacer con planificación, estudios minuciosos del impacto paisajístico y planificar y gestionar el impacto rural social, no como se viene haciendo desde el Govern de la Generalitat, permitiendo que las instalaciones renovables se realicen en la ocupación de terrenos agrícolas. Les recuerdo que la actividad agrícola actúa como sumidero de CO₂, fijando hasta ocho veces más carbono del que emiten.

Todos ustedes saben que el suelo cobra un valor que puede alcanzar los 1.700 euros de alquiler por hectárea al año, que pagan las eléctricas, expulsando del mercado a los jóvenes agricultores, que no pueden acceder a la tierra a ese precio. En Alemania, las plantas fotovoltaicas tienen limitada su instalación, reservando los suelos agrícolas y ganaderos para su uso tradicional: producir alimentos. De continuar con sus políticas energéticas, acabarán con el sector primario, el desarrollo rural, la lucha contra la despoblación y la conservación de espacios naturales. Es necesario proteger la agricultura y limitar las zonas en las que se permita el establecimiento de parques solares.

Nuestro ecologismo tiene una inspiración conservacionista. Queremos preservar no solo el clima templado, sino también el paisaje de la actividad agropecuaria y el modo de vida tradicional del mundo rural. Hasta ahora, sus políticas energéticas nos abocan a la dependencia energética; supone un grave daño y debilidad que afecta a todos, generando pobreza, pérdida de industria y empleo.

No puede ser que los recursos públicos se destinen a la compra de energía de manera constante y temeraria, a pesar de que somos capaces de disponer y producir un elevado autoabastecimiento energético. Desde el Grupo Parlamentario de VOX llevamos años denunciando la situación de dependencia energética y solicitando la

creació de un plan nacional de soberanía energética que asegure la soberanía de España en esta materia. Como ya les he dicho antes, apostamos por un *mix* energético. Es imprescindible usar todos los recursos de los que disponemos, incluida la energía nuclear, para la consecución de la soberanía energética y garantizar a los españoles el suministro a precios competitivos.

Todo ello debe realizarse en unas condiciones económicas favorables, con las medidas óptimas para cuidar y conservar el medio natural. Sí, apostamos por el ejercicio planificado para obtener una energía barata, sostenible, eficiente y limpia, que asegure unos precios de la luz asequibles para las familias y las empresas españolas. No me cansaré de decirlo: frente al pacto verde europeo, el acuerdo de París y la agenda 2030, está VOX, que apuesta por la soberanía energética de España.

Muchas gracias.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari de la CUP - Un Nou Cicle per Guanyar, té la paraula el diputat senyor Dani Cornellà Detrell.

Dani Cornellà Detrell

Gràcies, presidenta. Diputats, diputades, conselleres, públic en general, avui, com hem vist, estem en aquest Parlament per debatre sobre polítiques energètiques. I, al nostre entendre, ho fem perquè hem arribat a un punt de no retorn. Després d'un xoc durant dècades del capitalisme contra els límits ecològics, ara ens trobem en un món en ple canvi climàtic, que camina a passes gegants cap al col·lapse.

I, per afrontar aquest debat de manera honesta, hem de tenir clar que vivim en un planeta finit i amb els recursos limitats. I, tot i això, el model econòmic i social continua avançant en el mite del creixement infinit, produint i consumint, sense pensar que això ens aboca a una tragèdia col·lectiva. I, de cop, sorprenentment, aquest mateix sistema comença a parlar de transició energètica, de renovables o de pactes verds. Però no ho fa pas perquè realment vulgui canviar, sinó per necessitat, entenent que vivim una crisi ecosistèmica on comencen a esgotar-se els recursos naturals i comença una davallada de l'energia, en un planeta cada vegada més condicionat pel canvi climàtic i més malmès.

De fet, els experts del Panel Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic porten anys reclamant mesures urgents per evitar aquest escalfament global a nivell planetari, per limitar-ho a 1,5 graus en lloc de dos. Però cada vegada estem més a prop dels dos graus. Amb aquesta limitació es reduirien els impactes a l'ecosistema, a la productivitat agrícola, a la disponibilitat d'aigua, a la salut humana i al propi benestar de les persones.

De fet, aquí al Mediterrani, on Catalunya es troba emmarcada, l'escalfament global està comportant un empitjorament dels problemes mediambientals ja existents, motivats per una combinació de canvis en els usos del sòl, increment de la contaminació, augment del nivell del mar i descens de la biodiversitat.

Els contaminants atmosfèrics –gasos d'efecte hivernacle, micropartícules, metalls, compostos inorgànics, compostos orgànics persistents, etcètera– estan ja afectant greument la salut humana a escala planetària, de tal manera que més d'un deu per cent dels morts en el món són causats per la contaminació. De fet, l'OMS estima que 13 milions de persones cada any moren per causes ambientals que es podrien evitar; una crisi de la biosfera deguda al deteriorament d'aquests ecosistemes provocats per la humanitat. Es calcula que de l'ordre de tres quartes parts del planeta estan significativament alterades ja per l'activitat humana, i el noranta-set per cent de les zones de major riquesa en espècies ja s'han vist greument danyades. I aquestes greus afectacions han provocat un nivell d'extincions sense precedents des de la cinquena extinció massiva, fa 65 milions d'anys, de manera que ja es comença a parlar de la sisena extinció massiva, aquesta vegada causada per l'ésser humà.

Els efectes del canvi climàtic estan afectant també les reserves d'aigua dolça en el planeta. I això ho diuen diferents informes del Fòrum Mundial de l'Aigua, que l'augment de la temperatura del planeta està provocant desertització, una major evaporació, que al seu torn duu a un increment de les pluges en algunes parts del planeta i a un decreixement de les pluges a d'altres indrets. Però, això sí, l'increment del seu caràcter torrencial i violent. I aquí a Catalunya ho sabem. Portem ja quasi quatre anys de sequera molt dura. I això també està afectant ja la producció d'aliments a nivell mundial i l'encariment d'aquests.

I per què els parlo de tot això si avui venim aquí a debatre sobre polítiques energètiques i renovables? Perquè aquesta crisi energètica que vivim no és un element aïllat i que es pot resoldre amb unes mesures concretes aquí a Catalunya. Vivim una crisi sistèmica, que ens obliga a replantejar el nostre model productiu, el model capitalista. I tots vostès això ho saben perfectament, però no en parlen. Només parlen de renovables com si fos la solució a tots els problemes. En podrien haver parlat fa anys, com nosaltres ho fem.

La transició energètica en cap cas serà en els termes que plantegen els mateixos defensors d'aquest sistema creixentista, que tenen el PIB com a indicador del progrés. Estem davant d'un repte majúscul, una transició energètica que mai podrà arribar als nivells actuals de consum i producció, i menys podrà continuar creixent com s'ha fet amb els combustibles fòssils.

Estem en decreixement; sí, en decreixement. No ens ha de fer por parlar de la reducció del consum material i energètic per arribar a un marc ecològicament sostenible. Com diu Antonio Turiel, fa falta donar una resposta adequada a escala d'organització social perquè aquest decreixement metabòlic sigui un decreixement de les injustícies, de la contaminació, de l'excés d'hores mal pagades i que, en canvi, es converteixi en un creixement del temps de qualitat. En suma, que, en lloc de l'estabilitat imposada que ja es veu a venir, tinguem un decreixement democràtic de debò. Perquè és així, perquè vivim una crisi energètica esperada des de fa molts anys. Ens ho deia l'any 1956 en Marion King Hubbert, geofísic i tècnic de la Shell. Va pronosticar l'esgotament de l'extracció barata del petroli i els combustibles fòssils cap a la primera dècada del segle XXI. I així ha anat passant.

L'extracció del petroli convencional va arribar a nivells màxims l'any 2018. Des d'aleshores, les companyies han anat abandonant les seves inversions en aquest combustible i han intentat buscar alternatives que en cap cas han servit i els hi han generat monstruoses pèrdues al sector. I aquestes mateixes companyies que deixen d'explotar camps de petroli, en un intent desesperat de retallar costos per sobreviure, han incrementat els preus d'aquests combustibles fòssils com mai s'havia vist, i ha començat ja l'inici de l'escassetat en alguns països. Però l'arribada al nivell màxim d'extracció i el posterior declivi irreversible no només està passant amb aquest combustible, també amb d'altres energies no renovables, com ara el gas natural, el carbó o l'urani el 2016, desmentint, per tant, que puguin ser considerades com a alternatives de futur.

I és per tot això que realment avui estem aquí en aquest debat de política d'energia. Per nosaltres, per la CUP, el debat ha d'anar molt més enllà de com produïm energia neta. El debat ha de començar amb quines mesures prenem per reduir el consum energètic i, de retruc, disminuint com a mínim un trenta per cent d'aquest consum actual. I d'això se'n parla poc.

Aquí hem sentit com es tiren els plats pel cap per si anem massa lents a l'hora d'implementar renovables massivament, obviant que calen moltes més mesures transversals a tots els sectors. Perquè, diputats i diputades, no es tracta de la quantitat; es tracta de la qualitat, es tracta de fer-ho bé. I per nosaltres això no està passant.

Les renovables no es van inventar fa pocs anys, a partir del 2019, quan es fa el primer decret. Venien de molt lluny. I governs de tots els colors les han ignorat fins arribar a aquest punt de no retorn. Però nosaltres ja hi érem, nosaltres ja en parlà-

vem, nosaltres ja les defensàvem des dels municipis, des del carrer, des de les entitats; les defensàvem com a alternativa al model consumista que ens venia –i que ens ve– imposat. I les defensàvem abans, i les renovables les defensem ara, com alhora defensem la sobirania energètica, com a alternativa al model consumista que ens venia –i que ens ve– imposat. I el defensàvem abans, i les renovables les defensem ara, com alhora defensem la sobirania energètica.

I fa gràcia, quan sentim el diputat Batet, el mateix president o el conseller parlar de sobirania energètica..., que els hi llegiré la definició, que ens diu que «els drets dels individus conscients, les seves comunitats i els pobles a prendre les seves pròpies decisions respecte a la generació, distribució i consum d'energia». Senyors, no hi ha sobirania energètica sense capacitat de decisió, sense democràcia, sense control social dels projectes de producció, sense decreixement energètic, sense arrelament al territori i sense descentralització. No, sobirania energètica no és vendre el país als grans oligopolis energètics que trinxen el territori. Això per nosaltres no és sobirania energètica.

Però, si volen, parlem-ne, parlem d'energia. I si volen parlar d'energia hem de parlar d'habitatge. L'habitatge representa el quaranta per cent del consum energètic a Europa. Per què no avancem cap a edificis de consum nul? Tal com ens explica, per exemple, l'Eloi Juvillà en el llibre *Terra cremada*, amb la finalitat que la quantitat d'energia utilitzada per edifici anualment sigui igual a la quantitat d'energia renovable allà mateix o en llocs propers produïda. Per què no apostem massivament per la rehabilitació energètica? Apostem pels edificis *zip*, que siguin d'emissions neutres durant la seva vida útil, però també quan els construïm i quan els desconstruïm.

Per què no parlem d'energia amb la indústria, amb el reciclatge, amb el transport públic? Nosaltres apostem per un sistema de producció de proximitat i de productes bàsics, posant el reciclatge al centre de tota política d'estalvi energètic; prenent mesures reals per afavorir el tren o l'autocar i per minimitzar l'ús de vehicles privats, furgonetes i transports marítims i aeris. I de tot això no en parlen, quan parlen de polítiques energètiques.

Tot això sí que són polítiques energètiques, i cal que en parlem. I, sobretot, el que cal és voluntat política i diners sobre la taula per tirar-les endavant. De fet, si tots els diners que han invertit els diferents governs en subvencionar combustibles fòssils aquests darrers anys s'haguessin destinat a la descarbonització, ja estaríem en un altre moment, reduint el consum energètic i millorant el benestar de la majoria de la població. Però, com sempre, parlen de transició verda però els diners van a parar als de sempre, als que tenen beneficis milionaris a costa de les factures que paga la ciutadania mes a mes.

I sí, aquí ha comentat la llei del canvi climàtic catalana, que es va aprovar el 2017; per nosaltres va ser una esperança, i hi vam votar a favor. Però aquí també hem de dir que molts..., uns quants anys després encara no s'ha desenvolupat, i el poc que s'ha desenvolupat... Per exemple, el decret 2019, que parlava de renovables..., no, nosaltres no el vam votar a favor, perquè precisament entenem encara avui que entra en contradicció amb aquesta llei del canvi climàtic catalana que tanta esperança ens donava com a país. Un decret que saben que les seves modificacions per nosaltres són totalment insuficients i que no milloren en res els conflictes que tenim arreu del territori amb aquest model de macroprojectes.

I aquí també podríem parlar, com ja s'ha fet, de les ajudes a les famílies –importantíssim per a aquesta transició. S'han donat molts milions d'euros, sí que és veritat, han sortit les subvencions. Però aquestes famílies que el gener del 2022 van fer autoconsum encara avui no han cobrat, i no cobraran fins al 2024. I, clar, quan el conseller ens parla i posa en valor tota aquesta ciutadania –que té tota la raó, nosaltres també el posem en valor, l'esforç ciutadà–, penso que també hi hauria d'haver un esforç de l'Administració, perquè, del 2022 al 2024..., cobrar el 2024..., això no pot ser així.

I n'hi posaré més exemples. Han sortit ajudes al sector primari, s'han esgotat. Han sortit ajudes a la indústria, s'han esgotat. S'han esgotat totes. De fet, a les d'autoconsum familiar..., van arribar sol·licituds..., fins a 160 milions d'euros, i saben vostès que se'n cobreixen menys de la meitat.

Per què no fem una cosa? Per què no aquests 80 milions que han rebut per al macroprojecte eòlic marí els dediquem a totes aquestes famílies, al sector primari, a les indústries, per fer autoconsum? I, mentrestant, mirem, en tot cas, com va aquest projecte a Leucate i aviam si realment no afecta el medi marí. Fem servir el principi de precaució: esperem-nos i mirem.

Saben que la nostra política energètica és molt diferent de la seva. Nosaltres, quan diuen: «Si no la fem, ens la faran»..., mentida. Només cal mirar l'aprovació dels macroprojectes de tant en tant per internet, i veuran que la majoria de diners venen de fora del país. És a dir, la transició ja ens l'estan fent de fora.

I, evidentment, no podem permetre les MATs de Forestalia, perquè no podem permetre que arribin unes noves macroinfraestructures per encara trinxar més el territori. El que hem de fer és un esforç titànic per fer aquest decreixement, per fer aquest decreixement energètic, que realment ens porti a una Catalunya que pensi en el benestar de la ciutadania, en el benestar de la majoria de la ciutadania, i no en enriquir els de sempre.

Moltes gràcies.

La presidenta

Té la paraula ara, per part del Grup Parlamentari d'En Comú Podem, el diputat senyor David Cid Colomer.

David Cid Colomer

Gràcies, presidenta. Sens dubte, avui és un bon dia per fer aquest debat sobre la situació de les energies renovables a Catalunya, evidentment, en el dia contra l'emergència climàtica o de la lluita contra el canvi climàtic. Deia el senyor Tremosa que era una felicitat casualitat. Segurament, no?, si realment alguns haguessin plantejat aquest Ple i la necessitat de fer-lo perquè era una necessitat i no un element de confrontació o de desgast, doncs, no seria una casualitat, sinó que seria volgut.

Però jo sí que voldria comentar –i em sap greu que no hi sigui..., no hi és el senyor Tremosa, tampoc hi és el president de la Generalitat– que crec que, malauradament, a vegades el Govern peca, en segons quins aspectes, de triomfalisme. I jo crec que avui no ha estat un dia en el qual no hagi sobrat, deixi-m'ho dir així, massa triomfalisme, i fins i tot massa autobombo.

El president sempre parla..., diu que Catalunya necessita grans transformacions i que el Govern vol posar en marxa una transformació verda, i que aquesta transformació verda està en marxa. Però jo crec que la realitat –la realitat– desmenteix massa sovint els discursos, els anuncis, les rodes de premsa, les campanyes de comunicació. I jo crec que, al final, quan baixem a les dades, ens trobem amb la realitat.

I deia el president: «La transformació verda no és un eslògan.» Sempre hi ha aquella dita..., diu: *excusatio non petita, accusatio manifesta*, no? És a dir, jo crec que, bàsicament, precisament el que fa el Govern moltes vegades són anuncis i són eslògans, i crec que precisament és el que ens trobem en el debat sobre les renovables a Catalunya.

Mirin, si haguéssim de posar un titular de com anem amb les energies renovables de Catalunya, crec que el titular és clar: anem malament i anem molt malament. I aquesta és la realitat. I jo els hi dic: hem millorat? Sí, clar que hem millorat, perquè veníem d'un absolut desastre, tot i que, evidentment –i ara m'hi referiré–, segurament les culpes són repartides o amb protagonistes principals –i ara hi anirem. Però és veritat que Catalunya no va bé en el desplegament de les energies renovables, i crec que en això hi podem estar tots d'acord.

Mirin, fa deu anys que pràcticament han governat dos grans partits a Catalunya. Han governat Convergència i Unió i Junts per Catalunya, i Esquerra Republicana. I durant deu anys –durant deu anys–..., ha estat una dècada perduda en el desplegament de les energies renovables a Catalunya. I aquesta és la realitat. I jo em refereixo concretament a Junts per Catalunya, i, hi insisteixo, em sap greu que no hi hagi el senyor Tremosa. Jo celebri, darrerament els hi dic, que tenen..., tenen epifanies. Al darrer Ple vam tindre l'epifania sobre el parc agrari del delta del Llobregat, que crec que l'han descobert, i ara tenen l'epifania sobre les energies renovables.

Perquè, clar, la pregunta que ens hem de fer és: en aquests darrers deu anys, quin és el partit que a Catalunya ha gestionat durant més temps les polítiques energètiques d'aquest país? Quin partit ha estat? Qui ha sigut? D'on provenien els consellers que han gestionat la política energètica a Catalunya? De les seves files –de les seves files. I la dècada perduda de les energies renovables és evident que té dos màxims responsables, però en té un de principal i de protagonista, que és Junts per Catalunya. Vostès han llençat deu anys en la lluita contra l'emergència climàtica i en el desplegament de les energies renovables.

I vostès –i els hi dic així de clar– han regalat la independència energètica de Catalunya i la sobirania energètica de Catalunya a l'Aragó. Això és el que han fet. Nosaltres, ara mateix, depenem de les renovables de l'Aragó. I aquest ha estat el seu model, i jo ara també m'hi referiré.

Crec que en el seu model ho han fiat tot a dues coses: ho han fiat al manteniment de l'energia nuclear a Catalunya i a que ens arribessin línies de molt alta tensió de l'Aragó. Perquè si no volem línies de molt alta tensió que venen d'altres territoris de l'Estat necessitem renovables, i vostès no han desplegat les energies renovables. Hi insisteixo, hi ha hagut deu anys de paràlisi i inacció..., quan saltaven totes les alarmes sobre l'emergència climàtica. Això no és nou. Ja sé que ara estem al mes d'octubre amb mànigues de camisa, però fa molts d'anys que els informes de les Nacions Unides expliquen on estem en la situació d'emergència climàtica i les posicions que hem de prendre. I jo crec que en aquest país el que ha faltat, òbviament, és planificació ecològica.

I, mirin, jo també els vull hi dir... Clar, és a dir: qui està desplegant les MATs privades a Catalunya? Com es diu la persona que està desplegant les MATs a Catalunya, les MATs privades? Felip Puig. Que el coneixen? Que saben d'on ve? (*Remor de veus.*) Mirin... Per tant, al final sempre tot acaba al mateix lloc. *Business-friendly*, no?, que deien el govern dels millors. Doncs, mirin, ja veig com han governat durant deu anys les polítiques energètiques a Catalunya.

Però, mirin, el que ha passat és que hem perdut el tren de les renovables. I jo, hi insisteixo..., evidentment, això és responsabilitat, en primer terme, de Junts per Catalunya, però crec que també hem de dir que han governat conjuntament amb Esquerra Republicana. I ara mateix hem d'accelerar –hem d'accelerar–, com a mínim –com a mínim– per enfilar-nos a l'últim vagó de les renovables a nivell de l'Estat.

Perquè –jo també vull dir-ho, i també crec que el conseller no m'ho podrà desmentir– els objectius que ens hem marcat per generar les energies renovables del 2030 són objectius de mínims. El 2030 volem arribar al cinquanta per cent de la generació d'energia renovable a Catalunya, però és que això ho està fent Espanya, eh?, ja. O sigui, d'aquí set anys –d'aquí set anys– empatarem amb Espanya. Sort que nosaltres sempre ho fem millor que ningú, perquè, clar, al final, també... Avui he descobert que és una sort que Espanya ho faci millor i que ho faci millor que nosaltres, perquè això potser farà que sigui més fàcil que siguem independents. Mirin, no ens prenguin el pèl. És a dir, al final, jo..., hi insisteixo, hem regalat la nostra sobirania energètica, hem regalat la nostra independència energètica, especialment a l'Aragó.

I, mirin, jo, la sensació que tinc..., em poden dir el que vulguin, però bé, no ho sé, els que venim de ciències i ens agraden els números..., no arribarem al 2030 amb

els objectius que ens hem marcat. No hi arribarem. Jo ja sé que l'autoconsum va bé, sé perfectament que estan fent molts esforços. Jo crec que potser en fotovoltaica hi podem arribar, però no hi arribarem en eòlica. O sigui..., i hi insisteixo també perquè alguns també l'hi han dit: no n'hi ha prou amb la planificada, necessitem també saber quan es materialitzarà, en aquest cas, amb la instal·lada. I ens falten per arribar-hi com a mínim quatre mil megawatts, d'aquí al 2050. Mil segurament en fotovoltaica i tres mil en eòlica per arribar als objectius, que, hi insisteixo, són objectius de mínims comparats amb el que s'està fent a la resta de l'Estat. És a dir, no és que Catalunya vulgui el 2030 ser capdavantera en el desplegament de les energies renovables i de la generació d'energia renovable; és simplement, si m'ho permet, per deixar de fer el ridícul amb les energies renovables.

Perquè, a més, també l'hi han dit... És a dir, nosaltres, en aquests moments, del nostre *pool* energètic..., és que pràcticament..., o sigui, arribem al quinze per cent –arribem al quinze per cent– en generació d'energies renovables, evidentment tenint present també la hidroelèctrica. Per tant...

I jo ja sé que en els darrers dos anys s'ha fet feina; si jo els hi reconec. I els hi reconec que tenim ara mateix, entre planificació, instal·lació i tramitació, mil megawatts més. D'acord. Però és que no hi arribarem. I no els hi diem nosaltres. Els hi diuen, per exemple..., fins i tot entitats ambientals com Oikia els hi està dient que no arribarem el 2030 als objectius de mínims que ens hem marcat.

I crec que, a més a més, és una oportunitat, el que tenim per davant. Perquè, a més a més, l'electrificació dels usos energètics especialment, per exemple, en transport, calefacció..., és que, a més a més, està trencant moltes vegades amb aquests consensos que per créixer més havíem de consumir més energia. I això està passant en molts països; per exemple, a Dinamarca, que el citava anteriorment. Dinamarca és un país que creix, però està reduint el seu consum energètic. I per això és clau que apostem, evidentment, per la generació d'energies renovables.

Perquè, a més a més, davant dels que també plantegen la nuclear com una alternativa, nosaltres en aquest Ple volem refermar que Catalunya es compromet amb el calendari de tancament de les nuclears. Perquè jo també els hi recomano, a alguns que parlen de les nuclears com a solució..., poden posar al Google: «colapso nuclear en França», i veuran el llistat de notícies que hi ha, perquè, en el pitjor moment de la crisi energètica a Europa, a França va fracassar estrepitosament la política de l'energia nuclear que s'havia desplegat durant moltíssim temps.

I la millor manera de que la gent tingui energia més barata –que és el que volem nosaltres–, la millor manera de que no estiguem condicionats per la geopolítica a nivell internacional –com ha passat, per exemple, amb la guerra d'Ucraïna–, la millor manera de que la gent pagui menys quan encén el llum a casa seva és que tinguem realment les necessitats cobertes amb la producció d'energia renovable al nostre país. I això és clau.

I, mirin, davant d'aquest diagnòstic, què necessitem? Jo crec que necessitem, bàsicament, i ho deia també aquests dies..., jo crec que necessitem coherència –coherència. Perquè, clar, nosaltres estem demanant molts esforços a la ciutadania perquè entengui que cal canviar els seus usos de vida i els seus costums per fer front, en aquest cas, evidentment, a la situació de canvi climàtic; li estem demanant a molta gent al territori que entengui que ha d'aplicar polítiques de solidaritat territorial –és a dir, que entengui que, malauradament, segurament en molts casos necessitem desplegar l'energia renovable de manera intensiva i ràpida–, però, clar, al costat d'això, ai, el Quart Cinturó; al costat d'això, ampliem l'aeroport del Prat.

Clar, és a dir..., a veure, si hem de reduir les emissions de CO₂ i hem de reduir, en aquest cas, l'ús de combustibles fòssils, senyora Paneque, com explica vostè lo de l'aeroport del Prat? Perquè al final el retardisme climàtic –i no se m'enfadin– el que genera també és passotisme climàtic. És a dir, si jo al final soc un ciutadà que veig que a mi se'm demana que utilitzi el transport públic, que aposti per les renovables,

que si visc a un territori em demanen que posi un pla i que posi, en aquest cas, un parc fotovoltaic i, a la vegada, de cop i volta, tinc Foment, que diu que, bé, a vuit-cents metres més posarem unes pilones sobre la Ricarda, i vinga, que arribem fins als 100 milions de turistes, com va dir el senyor Illa, ampliant l'aeroport del Prat, doncs..., per què m'he d'esforçar, jo? Si al final això va de «tonto» l'últim i de qui no corre vola.

Llavors, evidentment, si nosaltres volem avançar en una determinada direcció, cal un discurs global. El que no val és que vostès vinguin aquí i diguin: «No, el Govern no ho fa bé», «Anem fatal en renovables»... Sí, sí, el Govern no ho fa bé i anem fatal en renovables, però, clar... És a dir, al costat vostès també han d'aplicar una política coherent en aquest sentit.

Jo, ja els hi dic, no pateixin, segurament els hi arreglarem per un altre costat. Per exemple, avui mateix s'ha anunciat que es reduiran o s'eliminaran els vols de menys de dos hores i mitja sempre que hi hagi una alternativa en transport públic, com ha anunciat, en aquest cas, la vicepresidenta del Govern espanyol amb l'acord que hem signat avui, però... Aquest és el camí, no és anar ampliant l'aeroport del Prat.

I, mirin, jo també els hi vull dir, sincerament, que crec que o hi ha planificació ecològica o anem a un escenari de caos i anem a un escenari de campí qui pugui. Perquè és normal, la gent no voldrà esforçar-se si al final, doncs, bé, és que els de sempre acaben fent negoci mentre la gent ha d'esforçar-se més, ha d'agafar el transport públic, ha de reciclar.

I jo crec que davant d'aquest escenari hem de fer tres coses. La primera... O jo en diria quatre. La primera, hi ha d'haver comunicació, transparència. És a dir, que la gent del territori sàpiga què hi ha damunt de la taula i conegui els projectes.

La segona, que hi hagi possibilitat de cooperació. I aquí hi han instruments que poden facilitar, per exemple, el desplegament i el treball conjunt de les comunitats energètiques, per exemple, amb el gestor... Nosaltres farem una proposta concreta amb el gestor de comunitats energètiques, que permeti, per exemple, comunitats energètiques molt grans que puguin relacionar-se a través d'aquest gestor amb les grans companyies elèctriques.

I l'altra: hi ha d'haver compensacions –hi ha d'haver compensacions. I hi ha compensacions. I, en aquest sentit, nosaltres creiem que són una oportunitat, aquestes compensacions, a partir dels beneficis. Un fons, per exemple, de restauració ambiental que ens permeti fer gestió del territori, que ens permeti fins i tot fixar mà d'obra des d'un punt de vista molt més intensiu que el que fan les renovables a nivell territorial, que moltes vegades és veritat que no tenen un ús intensiu en mà d'obra.

I l'altra: compensacions econòmiques. És a dir, si al final t'installen un parc eòlic o t'installen un parc fotovoltaic..., els veïns del municipi han de poder pagar la llum més barata, perquè, si no, al final... És a dir, si no hi ha retorn a la comunitat... Sí, ja sé que no és senzill i que té a veure amb les operadores, sí, i, evidentment, té a veure amb l'Estat, i jo em referiré... I nosaltres també farem propostes a nivell de l'Estat. Per exemple, en aquest sentit, també pel que fa referència a les comunitats energètiques. Jo també hi estic d'acord: ho deia vostè, s'ha d'ampliar el radi, no?, passant de dos quilòmetres com ha fet França, per exemple, a deu quilòmetres en urbà o a vint en rural. I, per tant, hi estem plenament d'acord, i crec que en aquest sentit ens podem posar d'acord, no?

I també en la tramitació dels projectes. És a dir, posem-hi més gent, prioritzin. Els hi deia al debat de política general: si aquesta és una prioritat del país... Més recursos: que tinguem, potser, un procediment de tramitació preferent, que no sigui només d'ordre d'entrada, sinó que en funció de si els projectes s'adapten a la realitat territorial, si són projectes coparticipatius... Evidentment, doncs, si aquest és el camí que es vol seguir, a nosaltres ens hi trobaran, no?

I, al final, jo crec que també hem de fer una reflexió sobre quines són les perspectives de futur. Miri, nosaltres –i ho dic sincerament, i no ho dic amb satisfac-

ció—..., crec que hem perdut la possibilitat de que Catalunya sigui la locomotora a nivell de l'Estat en la generació d'energies renovables. Jo crec que, amb sort, ens podem sumar al tren. Jo crec que tenim una oportunitat, i és l'emmagatzematge. I jo crec que Catalunya pot ser referent en el que és l'emmagatzematge d'energia, en la generació de bateries i, evidentment, en la producció de bateries i, evidentment, també en el reciclatge de bateries.

I crec que aquest, a més a més, pot ser un element de reequilibri territorial, perquè és veritat que... És a dir, grans bateries... Per exemple, una bateria o, en aquest cas, una planta d'emmagatzematge de cent cinquanta megawatts ocupa una hectàrea. Però això sí que es pot fer independentment d'on es produeix l'energia, i es pot fer, per exemple, en trama, evidentment, més propera a les grans àrees metropolitanes del país i intentant refer aquest pacte, no?, ciutat-territori, en aquest cas, per fer un reequilibri territorial en el que és la producció, però també l'emmagatzematge d'energies renovables.

I vaig acabant, presidenta, si m'ho permet. Mirin, jo crec que, quan es fan les coses bé, nosaltres també les diem. I jo aquí vull expressar també públicament el nostre compromís amb l'energètica pública. Crec que els objectius són els que toquen. Crec que, a més a més, s'està avançant en línies molt interessants, com és, per exemple, la distribució energètica, que també és un element molt important a disputar respecte de l'oligopoli elèctric.

I, finalment, també, en aquest sentit, presentarem propostes concretes. Volem més recursos per a l'energètica pública, volem uns pressupostos ambiciosos per al 2024 en energètica pública, amb més treballadors. I, en definitiva, també el que volem, sobretot, és que Catalunya, d'una vegada per totes, deixi de fer el ridícul en energies renovables a nivell de l'Estat.

Moltes gràcies.

La presidenta

Per Part del Grup Parlamentari de Ciutadans, té la paraula la diputada, la senyora Marina Bravo Sobrino.

Marina Bravo Sobrino

Gracias, presidenta. Diputados, diputadas, *consellers*, bueno, llevamos ya prácticamente dos horas de debate. Han intervenido seis o siete diputados antes que yo, de distintos grupos políticos, de todos los colores, y si una cuestión ha quedado meridianamente clara es que la acción de los sucesivos gobiernos de la Generalitat de Catalunya en cuanto a transición energética, lucha contra el cambio climático y, en especial, implantación de energías renovables ha resultado, y yo añado, sigue resultando, a fecha de hoy, un auténtico fracaso.

En Cataluña hemos ido alternando gobiernos. Unos, primero, que, sinceramente, no tenían tanta preocupación por la transición energética como dicen ahora, y otros que, como el actual, directamente parece que en lo que no tienen interés es en el progreso. Si este Pleno fuera solamente para hacer diagnóstico, nos sobrarían catorce minutos, porque el resumen es así de simple: la gestión de la transición energética y de la implantación de renovables en Cataluña ha sido y sigue siendo un fracaso.

Y es un fracaso de gestión como lo son muchas otras cuestiones de las que los sucesivos gobiernos de la Generalitat han sido responsables. Algunas no, por supuesto, pero muchísimas sí; esta, en concreto, las renovables, es un fracaso absoluto. Y lo que es más significativo: es también —lo decía el diputado que me ha precedido— un fracaso en relativo, sin paliativos. Es un fracaso también en comparación con otras comunidades autónomas que tienen exactamente las mismas competencias en este ámbito y, en muchos casos, menos recursos tanto económicos como naturales.

Y luego pretenden convencernos a todos de que nos iría mucho mejor en una Cataluña separada del resto de España, y se pasan el día diciéndonos que quieren todas las competencias porque así nos iría a todos mejor. Y yo les digo, miren, nos parece

muy bien, como nos ha parecido siempre, que determinadas cuestiones se gestionen a nivel autonómico, las que tenga sentido, igual que hay muchas cuestiones que se gestionan mejor a nivel municipal, pero, por favor, dejen ya de dar la matraca con que las competencias en su mano, solo por estar en sus manos, funcionarían mejor, porque, además de ser agotador escucharlos, no se sostiene por ningún lado.

Porque si miramos los sucesivos gobiernos que ha tenido la Generalitat y lo que han hecho con alguna de esas competencias que han tenido, en muchos casos, da pavor pensar que puedan tener aún más. Y eso que los gobiernos de España tampoco es que hayan sido una fiesta.

Pero entrando en este tema, en el tema que nos compete, todo lo que se ha hecho con relación a la transición energética en los últimos años de Cataluña, prácticamente todo, ha sido postureo y autobombo, porque si realmente nos tomásemos en serio el cambio climático, la reducción de emisiones..., si, más allá de hacer declaraciones y creernos los más guays y comprometidos del mundo, nos preocuparan –les preocuparan– de verdad las emisiones y el futuro de nuestro planeta, las cifras deberían haber hecho reaccionar a este Govern y a unos cuantos de los anteriores.

Porque sí, se declaró la emergencia climática en este Parlament hace ya más de cuatro años, y ¿qué se ha hecho desde entonces? Pues prácticamente nada. Mientras las renovables despegan con fuerza por el resto de España y por el resto del mundo, en Cataluña seguimos año tras año con el contador prácticamente a cero. Aquí se nos llena la boca con declaraciones de emergencia climática, pero mientras nosotros estamos paraditos haciéndonos las fotos, nos van adelantando por la derecha y por la izquierda. Otras comunidades autónomas se hacen muchas menos fotos y hacen menos declaraciones, y, sin embargo, van cumpliendo e incluso superando con creces sus objetivos.

Pero aquí hemos avanzado poco respecto a hace cuatro años, cuando hacíamos esa declaración de emergencia climática, o incluso respecto a hace una década. Y avanzar, un poquito se ha avanzado, pero avanzar poco quiere decir estar peor posicionado cada día. Cada año que pasa queda menos tiempo para el 2030, y si en el 2019 era un gran reto cumplir con los objetivos, en 2023 lo que necesitamos empieza a ser prácticamente un milagro.

Y es una pena, porque la sociedad catalana había sido pionera en renovables. Fue aquí, en Cataluña, donde se inauguró el primer aerogenerador de España en el 84, y, poco después, también el primer parque de energía eólica. Y cuarenta años después de haber sido pioneros no podemos más que evidenciar el fracaso más absoluto que vino después.

Hemos incumplido todos nuestros objetivos y todos los compromisos internacionales. Y lo que es más grave, estamos ahuyentando a los posibles inversores, que tendrán que ser, sin duda alguna, parte de la solución. Porque ya hemos dicho –y lo sabe todo el mundo– que llevamos años de parálisis total en renovables, en especial en lo que respecta a energía eólica.

Pero es significativo también analizar cómo ha sido esa parálisis, de dónde ha venido. No ha sido una parálisis por que hayamos tenido un gobierno contrario a las renovables, nadie que pretendiera frenar la implantación de renovables; ni siquiera ha sido principalmente por falta de inversión. Ha sido una parálisis que se ha llevado a cabo de la peor forma, de una forma muy sucia y por la puerta de atrás, diciendo que sí pero haciendo que no. Algo muy similar a lo que está ocurriendo ahora mismo, por ejemplo, con la ampliación del aeropuerto, haciendo perder el tiempo y dinero a muchos emprendedores. Y ojalá me equivoque, pero, viendo lo que están haciendo, por ejemplo, con la eólica marina, creo que, lamentablemente, esa va a seguir siendo la tónica.

La parálisis más sangrante se llevó a cabo durante una década a base de prolongaciones arbitrarias en todas las tramitaciones. ¿Se les ocurre algo que pueda ahuyentar más las inversiones? Nadie decía que no directamente a ningún inversor. No

se decía que no se pudiera implantar eólica, pero nadie tampoco daba ningún permiso. La acumulación de expedientes paralizados llegó a ser insostenible. Y eso llevó al decreto ley de 2019, que nosotros también apoyamos. Allí se definían requisitos y se definían también o más o menos se concretaban algunos emplazamientos para instalar eólica.

Era una legislación que ya era mucho más restrictiva y garantista que cualquier otra normativa en el resto de España, pero al menos era un paso. Muchas limitaciones y muchas dificultades, pero que al menos dejaban algo de hueco a aquellos –que yo ya les llamaría «osados»– que todavía pudieran querer invertir su esfuerzo y su dinero en nuestra tierra, con un negocio que, además, necesitamos para tener un futuro más sostenible.

Tuvo buena respuesta. De nuevo asomó el espíritu emprendedor de nuestra sociedad, y se recibieron muchísimos proyectos de inversores dispuestos a emplear su dinero a pesar de la carrera de obstáculos que suponía. Y yo no sé si eso precisamente es lo que les puso nerviosos, esa cantidad de inversores dispuestos a avanzar. A pesar de las dificultades, muchos quisieron ponerse en marcha, y parece que eso al Govern no le gustó. Estaban mucho más cómodos antes, en la parálisis absoluta, y no tardaron en reaccionar. Así que, apenas a año y medio de aquel decreto de 2019, les pareció que las trabas no eran suficientes y trajeron a este Parlamento el Decreto ley 24/2021, que cambiaba a media partida las reglas del juego: de nuevo esa maldita inseguridad jurídica, que ya es una de las grandes lacras de Cataluña.

Pero es que, además de no incrementar la potencia renovable, tienen abierta también una batalla contra las nucleares, por un lado, y contra las interconexiones, por otro, que en su conjunto significa dejarnos sin alternativa y condenarnos a seguir quemando gas, a importar esa misma energía, pero producida en otros territorios, y a un suministro mucho menos seguro y mucho más costoso. La verdad es que cuesta entender adónde nos quieren llevar.

Y nos hablan de autoconsumo. Bien, no se está haciendo todo mal; algo se está haciendo, es cierto. El autoconsumo ha tardado en arrancar, pero las cifras nos dicen que está despegando, y creo que todos tenemos que estar contentos por ello. Debemos favorecer el autoconsumo, impulsar su eficiencia, pero no nos podemos engañar: el autoconsumo será de gran ayuda y tiene otras ventajas, además de la reducción de emisiones, como son el bajo impacto ambiental y paisajístico o el ahorro económico. Y lo necesitamos, efectivamente, si queremos conseguir una total descarbonización, pero nunca va a ser el verdadero motor de la transformación en valores absolutos.

Siendo optimistas, en 2030 podríamos llegar a cubrir con autoconsumo..., ¿en torno a un cinco, un seis, un siete, del consumo con autoconsumo? Y eso está muy lejos del cincuenta por ciento que establece la ley de cambio climático para energía libre de emisiones. Ahora mismo hay más de treinta mil instalaciones de autoconsumo realizadas que difícilmente llegan en su conjunto a quinientos megavatios.

Y algo similar ocurre con los parques de cinco megavatios: para una total descarbonización, necesitaremos llegar a entre cincuenta y sesenta y cinco megavatios de renovables en 2050, depende de cómo se calcule. Recuerdo que en una comparencia anterior el diputado Vergés calculó que eso quería decir aproximadamente un molino o no sé cuántos –seis o siete– campos de fútbol en placas solares al día, que en cifras de inversión se traduce en una media de 4 o 5 millones de euros al día o más de 1.000 millones al año. Esa es la magnitud del problema.

Analizando las cifras, es fácil llegar a la conclusión de que va a resultar absolutamente imposible cumplir los objetivos únicamente con parques solares inferiores a cinco megavatios e instalaciones de autoconsumo. Y lo mismo ocurre con la inversión pública.

Al final, los megavatios o los megavatios/horas que vamos a conseguir los vamos a conseguir si atraemos inversión a la colaboración público-privada y si conse-

guimos poner en marcha de forma ordenada parques potentes, muy por encima de los cinco megavatios. Con parques inferiores a cinco megavatios e instalaciones de autoconsumo únicamente, repito, no seremos capaces de reducir sustancialmente la energía procedente de la quema de combustibles fósiles, y menos aún si renunciamos a las nucleares de una forma tan apriorística como se está haciendo. Sin una apuesta decidida, no podremos reducir emisiones ni precio ni nuestra dependencia energética del exterior.

Está claro que estamos teniendo este debate porque la situación es crítica y, por tanto, necesitamos soluciones y acción. La magnitud del reto es inmensa, y es necesario actuar en todos los frentes. Hablaremos también, en los minutos que quedan, de esos otros frentes, de los que sí que nos ha hablado el Govern, porque son los únicos en los que se está haciendo algo, pero es lógico que la implantación de renovables ocupe la mayor parte del debate, porque mientras no las tengamos nada de lo que hagamos en otros ámbitos, como, por ejemplo, la electrificación del transporte, tendrá sentido. La electrificación del transporte o de los sistemas de calefacción tiene sentido si tenemos capacidad para generar electricidad sin emisiones. Si para producir electricidad tenemos que recurrir al gas porque no tenemos otras alternativas, pues, la electrificación acaba siendo un engaño.

Necesitamos, por tanto, apostar de forma decidida por la atracción de inversión en tecnologías de descarbonización aprovechando nuestras propias capacidades, que son muchas, para ser menos dependientes del exterior. Debemos acelerar sin excusa la implantación de renovables, siempre desde el absoluto respeto a la legislación ambiental y generando retorno para el territorio, pero sin excusas.

En este ámbito, ya lo hemos dicho, la simplificación de trámites administrativos debe ser casi una obsesión para el actual Govern. Debemos ser capaces de cumplir con lo establecido en la directiva de renovables, que habla de un máximo de dos años para la tramitación de instalaciones nuevas y de un año para repotenciaciones.

La seguridad jurídica y también la estabilidad regulatoria son los otros dos pilares que actúan como catalizador en las inversiones. Seguridad jurídica y estabilidad regulatoria; quién los pillara... Hasta ahora han brillado por su ausencia, y si continuamos igual dará lo mismo todo lo demás que hagamos, porque no conseguiremos salir del hoyo.

Y mientras tratamos de superar la maldición de las renovables en Cataluña no podemos descuidar otros frentes que comentábamos, no solamente porque son complementarios y necesitamos cubrirlos todos, sino porque en muchos casos vienen llenos de oportunidades. En Ciudadanos estamos convencidos de que el coste de la transición energética se puede compensar con creces si somos capaces de aprovechar las oportunidades que genera: el valle del hidrógeno verde en Tarragona, plantas de baterías, industria asociada al vehículo eléctrico... Y todo ello con un mayor control del precio de la electricidad, que, sin duda alguna, dejará de estar tan sometido a los vaivenes geopolíticos.

Mientras tratamos de superar la maldición de las renovables en Cataluña y estando convencidos de que tarde o temprano lo conseguiremos, tenemos que seguir trabajando en cosas como descarbonizar el transporte, en utilizar todos los avances y la tecnología a disposición para mejorar la eficiencia energética de nuestras viviendas y nuestra industria, o en impulsar el transporte público y el transporte de mercancías por ferrocarril.

Y tenemos que tener los ojos bien abiertos para aprovechar las oportunidades; dejar a un lado unos recelos que, de momento, solo han conseguido que seamos una de las comunidades autónomas que más emisiones de CO₂ libera a la atmósfera, y aprovechar las oportunidades que en algunos casos tenemos delante de nuestras narices, como, por ejemplo, el SAF, el combustible sostenible para aviones. ¿A qué esperamos para facilitar que puedan implantarse plantas en Cataluña? ¿O nos vuelven

a salir recelos con los aviones, como parece que ocurre con la ampliación del aeropuerto?

De esta y de muchas oportunidades que no podemos dejar escapar hablaremos el jueves en nuestras propuestas de resolución, pero recordando que, si no desbloqueamos la implantación de renovables, y especialmente de eólicas, por encima de cinco megavatios y a un ritmo muy por encima del actual, la transición energética en Cataluña seguirá siendo un fracaso y una oportunidad perdida más.

Gracias.

La vicepresidenta primera

Per part del Grup Mixt, té la paraula el diputat Daniel Serrano Coronado.

Daniel Serrano Coronado

Gracias, presidenta. *Consellers, conselleres*, diputados, diputadas, miembros del público que nos acompañan, buenas tardes a todos. Dicen algunos expertos que el modelo energético actual está obsoleto. Yo no sé si me atrevería a decir tanto, al menos mientras el sistema actual siga liderado por energías no renovables, pero lo cierto es que ahora una parte sustancial del sistema de energía es poco eficiente y, por tanto, mejorable. Entre otras cosas, porque un porcentaje importante de la energía primaria se desperdicia, y en algunos casos, además, tiene efectos incompatibles con la protección del medio ambiente y de la salud. En ese sentido, la búsqueda de una mayor eficiencia energética, la protección de la salud y el medio ambiente son los pilares sobre los que la Unión Europea, entre otros actores, ha sustentado la transición energética.

Por esta razón la Unión Europea, allá por el año 2001 y fruto del protocolo de Kioto del 92, hizo ya su primera apuesta por las energías renovables. Pero fue fundamentalmente a partir del acuerdo de París de 2015, ratificado por una inmensa mayoría de países –entre ellos España–, y como consecuencia del aumento global de las emisiones de los gases de efecto invernadero, cuando la Unión Europea hizo una apuesta definitiva por las energías renovables, imponiendo una serie de objetivos a medio y largo plazo que los distintos gobiernos dentro de la Unión Europea, sean estos nacionales o regionales, deberán cumplir dentro de su respectivo ámbito competencial.

Dichos objetivos a medio y largo plazo pasan, básicamente, por que como objetivo indicativo en el año 2030 tendrá que haber una mejora de la eficiencia energética de al menos el treinta y dos por ciento, y como objetivos vinculantes tendrá que haber una reducción del cincuenta y cinco por ciento de las emisiones de CO₂ para el año 2030 respecto a las que había en el año 90, y el cincuenta por ciento del consumo eléctrico deberá tener un origen renovable, llegando a la meta del año 2050, en el que en la Unión Europea –y, por tanto, en Cataluña también– el consumo eléctrico deberá tener un origen cien por cien renovable.

De esta forma, la Unión Europea no solo cumpliría con sus compromisos internacionales en la defensa y protección de la salud y del medio ambiente, sino que además ganaría soberanía energética, poniendo fin a la dependencia de la Unión Europea con respecto al gas y petróleo rusos, que se utilizan como arma económica y política y cuestan a los contribuyentes europeos casi 1.000 millones de euros al año.

Por tanto, esta apuesta estratégica en firme por las energías renovables lo que pretende es el ahorro de energía, la diversificación de su suministro y el despliegue acelerado de las energías renovables para sustituir a los combustibles fósiles en los hogares, la industria y la producción de electricidad.

Dentro de este contexto europeo, y con los objetivos señalados en el horizonte en Europa para el año 2050, Cataluña ha ido aprobando una serie de normas, fundamentalmente la Ley 16/2017, de cambio climático; el Decreto ley 16/2019, de medidas urgentes para la emergencia climática y el impulso a las energías renovables, y el Decreto 24/21, de aceleración del despliegue de las energías renovables

distribuidas y participadas, que, entre otras cosas, modificaba las dos anteriores normas y cuyo propósito, en teoría, debía ser establecer las bases y los criterios para transitar de un modelo de energía basado en combustibles fósiles a otro basado en fuentes de energías renovables con el fin último de reducir las emisiones de CO₂ gracias a las tecnologías renovables como la eólica o la fotovoltaica, entre otras.

Como bien saben, desde el Partido Popular no dimos apoyo a toda esta normativa, porque éramos plenamente conscientes de su ineficacia para lograr los objetivos marcados, ya que, al final, si de lo que se trataba era de conseguir que el sector eléctrico fuera capaz de cubrir la nueva demanda recurriendo a fuentes de energía renovables, era evidente que esta normativa era un obstáculo para ello.

Y todo esto, además, bien entendido que esta transición energética debía hacerse acompañando a los sectores económicos afectados, a las empresas y a los consumidores, porque la transición energética podrá ser necesaria, pero lo que seguro no es es barata.

Por tanto, es oportuno el presente debate sobre el grado de implantación de energías renovables y de cumplimiento de objetivos y sobre las políticas energéticas en general, y debe servirnos para hacer balance, ver dónde estamos realmente y si el Govern está dando los pasos adecuados y necesarios para cumplir con dichos objetivos.

Y, en este sentido, si he de comenzar calificando la acción del Govern en esta materia, he de decirles que no superan el examen. Es más, vemos difícil que ustedes puedan lograr en los plazos fijados ninguno de los objetivos establecidos. Por tanto, de entrada, el balance no puede ser más decepcionante. Y ustedes hoy no superan el examen no porque lo digamos desde el Partido Popular, sino porque así lo confirma la mayoría de los expertos.

Miren, noticia reciente de *La Vanguardia*, de la semana pasada, 19 de octubre: «Cataluña está lejos de alcanzar la meta sobre las renovables marcada para el año 2030.» Por tanto, si no se cumple con los plazos ni con los objetivos parciales, si hay demoras reiteradas y no se dan los pasos adecuados, es imposible poder cumplir con los objetivos globales marcados para el año 2030, y no digamos ya para el 2050.

De hecho, ustedes ya sabían que no iban a un ritmo adecuado; de ahí que dos años después de la ley de cambio climático del 17 aprobaran el Decreto 16/2019, entre otras cosas, supuestamente, para impulsar las energías renovables. Pero, como saben, la implantación de energías renovables comporta una alta demanda de suelo, mayoritariamente agrario. Sin embargo, este decreto, que en teoría venía a facilitar y simplificar la normativa urbanística para la implementación de instalaciones de energías renovables, se convirtió en todo lo contrario; es decir, se convirtió en una barrera casi infranqueable para la aprobación definitiva de proyectos de instalación de energías renovables por el impacto social y territorial que representa en ese tipo de suelo. Hay que señalar que la falta de definición en el propio decreto de 2019 de lo que debía entenderse por «suelo agrológico» o «de alto interés agrario» no ayuda a desencallar los proyectos presentados. Y esto era una evidencia que desde el Partido Popular ya advertimos en el debate de este decreto.

Precisamente para poner fin a las lagunas del decreto de 2019 aprobaron otro, el 24/2021, llamado «de aceleración del despliegue de las energías renovables», que modificaron poco después en la ley de acompañamiento de los presupuestos de 2022 y que en teoría debía servir, entre otras cosas, para planificar desde el punto de vista territorial y sectorial este despliegue. De hecho, esta planificación es muy importante, ya que debe servir para acercar los centros de producción energética de renovables a los centros de consumo y poder equilibrar así la demanda de suelo entre zonas rurales y zonas metropolitanas en este tipo de proyectos.

Pero la realidad es que esta planificación está siendo lenta, casi eterna. De hecho, el propio Decreto 24/2021 establecía, en su disposición adicional primera, que el Govern debía acordar la formulación de un plan territorial sectorial en el plazo de

seis meses. La aprobación inicial de este plan se acordó el 4 de mayo de 2022; sin embargo, no se llevó a exposición pública hasta un año después, habiendo finalizado esta fase de consulta el pasado 4 de junio del presente año. Un año ha tardado el Govern en llevar el plan territorial sectorial a exposición pública –un año.

Ello demuestra, aparentemente, que ustedes, prisa, lo que se dice prisa, no tienen, en lograr los objetivos marcados, y pone de manifiesto el ritmo al que pretenden llevar a cabo ustedes la transición energética. Y la aprobación definitiva de este plan es determinante, ya que sin él es imposible avanzar para alcanzar la meta propuesta, ya que tiene que reflejar los criterios tanto para la instalación de energías renovables en Cataluña como para la implantación territorial de dichas fuentes de energía, todo ello con el fin, insisto, de cumplir con los objetivos marcados tanto para el año 2030 como para el 2050.

En definitiva, nos encontramos ante una planificación lenta del Govern, y eso que ustedes llamaron al decreto de 2021 «de aceleración del despliegue de las energías renovables». Pues menos mal que era de aceleración; si no, a qué velocidad irían ustedes con la implantación de energías renovables.

Y si la planificación es lenta y va con retraso, no digamos ya el resto. Y aquí la responsabilidad política es compartida, tanto de Esquerra como de Junts per Catalunya, ya que ambos partidos han dirigido la *conselleria* competente de impulsar las energías renovables. Y ambos partidos han fracasado, ya que sus decisiones han evidenciado que no han servido ni para potenciarlas ni para impulsarlas.

En ese sentido, los datos son reveladores: en el año 2022, de la producción bruta de energía en Cataluña, la fuente principal de energía procedía de la nuclear, con un cincuenta y seis por ciento sobre el total, y solo el 15,6 por ciento procedía de energías renovables, siendo el 6,8 de origen hidroeléctrico, el 5,8 por ciento de la eólica y solo el dos por ciento de la fotovoltaica. Por lo tanto, estamos muy lejos de los objetivos.

Por cierto, un breve paréntesis a colación de estos datos, porque este Govern de Esquerra suele hacer gala de ser contrario a las nucleares, pero su lentitud en la implantación de fuentes de energía renovables debería llevarles a la reflexión sobre si debería revisarse el cierre de las centrales nucleares de Ascó I, Ascó II y Vandellós en las fechas previstas de 2030, 2032 y 2035, respectivamente. De hecho, si los objetivos establecidos lo que pretenden es tender a un nivel cero de emisiones de CO₂ en la producción de electricidad, tender a la soberanía energética de Cataluña y tender a un precio estable y razonable en la producción de electricidad, qué duda cabe de que alargar la fecha de la operación de las centrales nucleares señaladas contribuiría a ello, obviamente garantizando las máximas medidas de seguridad por parte del Consejo de Seguridad Nuclear.

Hecho este paréntesis, y por poner otro dato en el debate, hay que señalar que el pasado año 2022 la demanda eléctrica en Cataluña se cubrió en el 13,9 por ciento con recursos propios y en un 86,1 con recursos ajenos, lo que significa un incremento de la dependencia energética de Cataluña de casi un dos por ciento respecto al 2021. Lo cual no deja de ser paradójico: que estos datos provengan de un *govern* que dice apostar por la soberanía de Cataluña, pero resulta que cada vez nos hace más dependientes del exterior. Esquerra y sus contradicciones.

Revertir o cuando menos reducir esta proporción depende de que se desencallen o comiencen a ejecutar los cientos de proyectos presentados tanto para la producción de energía eólica como para la procedente de la fotovoltaica. Y, en ese sentido, el Govern está demostrando poca agilidad en la resolución de los expedientes que afectan a estos proyectos presentados, con el riesgo de que desaparezca el interés de los promotores por los retrasos e incertidumbres provocadas por el propio Govern.

De hecho, se está dando la circunstancia de que todo este embudo en la resolución de proyectos en Cataluña está comportando que muchas de las empresas trasladen sus proyectos e inversiones a Teruel y Huesca. Y es lógico: aquí falta personal

para resolver expedientes, se descarta la externalización para agilizar la tramitación y aprobación de los mismos, se exigen unos requisitos que desincentivan las inversiones o imposibilitan los proyectos –como, por ejemplo, la obligación de tener que ofrecer el veinte por ciento de titularidad del proyecto al municipio... Pero ¿cómo no se van a marchar, los proyectos?

Esta constante fuga de proyectos, de no revertirse la tendencia, comportará que tendremos que importar la energía renovable de Aragón o de Francia, debiendo construir líneas de muy alta tensión, a las que, por cierto, el Govern de Esquerra también se opone. Pero, claro, si somos incapaces de producir por nosotros mismos la electricidad que necesitamos procedente de energías renovables y no quieren líneas de muy alta tensión, ya me dirán cómo importamos esa electricidad de origen renovable desde fuera de Cataluña, porque todo al mismo tiempo es imposible.

Por otro lado, otro aspecto que también nos genera inquietud es cómo piensa el Govern acompañar a las empresas en su particular transición energética, la que tendrán que afrontar cada una de ellas, y mucho más teniendo en cuenta que para 2024 desaparecerán las ayudas del Estado para reducir la factura de la luz a las familias y las empresas. Y ello, en base al plan presupuestario que el Gobierno de España ha enviado a Bruselas para cumplir con el objetivo de déficit del tres por ciento.

Para muchas empresas, hacer su particular transición energética comportará, está comportando, unos costes elevados. Pero no solo el proceso de transición energético comporta costes elevados para las empresas; también determinados sectores e industrias intensivas o de producción de energía deben asumir importantes costes por ser emisoras de CO₂ dentro del programa vinculante de la Unión Europea que tiene por objetivo reducir el cincuenta y cinco por ciento de las emisiones de CO₂ para el año 2030 respecto a las que había en el 90.

Estas necesarias políticas de reducción de emisiones de CO₂ hay que reconocer que no son neutras, ya que tienen un impacto directo sobre el precio de la electricidad, haciendo menos competitiva la industria y los servicios de Cataluña. Pero estas políticas de la Unión Europea de reducción de emisiones de CO₂ no se van a limitar a las industrias intensivas o generadoras de electricidad, sino que afectarán prácticamente a todos los sectores económicos e incluso en otros ámbitos, como el consumo en edificios o el transporte doméstico.

Al hilo de esto último, y teniendo en cuenta que en teoría en el 2035 dejarán de venderse vehículos de combustión, el Govern debe dar un fuerte impulso a los puntos de recarga eléctrica si debe haber uno cada sesenta kilómetros aproximadamente, porque me da la sensación de que en esto también vamos con retraso.

Qué duda cabe de que todos estos cambios tendrán un impacto importante no solo en nuestra forma de vida, sino que corremos el riesgo de que muchas empresas, independientemente de su tamaño, se vean expulsadas de la economía. De ahí que los 72.000 millones de euros de fondos europeos previstos para España en el período 2025-2032 sean importantísimos en esta coyuntura de enormes cambios.

Sin embargo, estas ayudas no compensarán los costes de la política de reducción de emisiones de CO₂. Ello significará una pérdida de riqueza para el conjunto de la ciudadanía, sin contar el impacto que supondrá para la economía la pérdida de ciertos productos como la gasolina o la química derivada del petróleo.

Pero de este desafío debemos salir más reforzados, y aprovechar las oportunidades que se dan en este cambio de paradigma. Y es ahí donde el Govern debe acompañar a estas empresas –que sufrirán, y mucho– a reorientarse y a facilitar las inversiones en el amplio campo de las energías renovables. Estamos ante un gran reto, pero también ante una gran oportunidad. Y, lamentablemente, con este Govern, Cataluña está perdiendo el tren de las energías renovables.

En el año 2021, mientras en el resto de España se batían récords en generación de electricidad mediante energías renovables, Cataluña se quedaba en el furgón de

cola. Por cierto, en Castilla y León el noventa por ciento de la energía que se produce es de origen renovable. Ahí dejo el dato.

El importe de las inversiones que Cataluña necesitará hasta el 2030 en materia de energías renovables es de cerca de 125.000 millones de euros, y el doble hasta el 2050. La magnitud de estas cifras conlleva inevitablemente la colaboración público-privada, y este Govern no es precisamente amable en este tipo de colaboraciones. Resulta de vital importancia que las empresas lideren el camino adaptando sus procesos de producción, invirtiendo e introduciendo las energías renovables, pero el poder público ha de acompañar a las empresas con ayudas y no con palos en las ruedas como hasta ahora. Y acordándose de todos, también de la gran industria, y, por supuesto, también de ese determinado tipo de industria que tiene necesidades térmicas, porque no todo es electricidad.

Concluyo, presidenta. De todo lo expuesto, desde el Partido Popular llegamos a la conclusión de que el Govern o no tiene claro el modelo energético que necesita para Cataluña o, si lo tiene, no sabe cómo implementarlo. Sea como fuere, vamos perdiendo oportunidades que harán a Cataluña menos autosuficiente en materia de energía y menos competitiva.

Ustedes algún día se irán, pero tengan por seguro que, de no revertir pronto su nefasta gestión en esta materia, nos harán perder definitivamente el tren de las oportunidades que representan las energías renovables. Y, en tal caso, las consecuencias las sufrirán todos los catalanes durante décadas.

Muchas gracias.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula ara el diputat senyor Eugeni Vallalbí Godes.

Eugeni Vallalbí Godes

Moltes gràcies. Presidenta, conseller Mascort, consellers, conselleres, diputats, diputades, directora general d'Energia, directora de l'Icaen, president de L'Energètica, convidats, convidades, bona tarda. Jo tenia una intervenció, però, si el senyor Serrano em deixa només començar..., ja que vostè ha estat quinze minuts parlant d'energies renovables i de contradiccions del meu grup, només recordar-li una cosa: energies renovables, *impuesto del suelo* del Partit Popular. (*Aplaudiments.*)

Tot i ser el darrer a intervenir i que algunes reflexions en termes de contextualització ja s'han compartit a l'hemicicle, penso que mai és sobrer emfatitzar en la situació d'emergència climàtica que afecta totes les parts del món. Fer-ho encara posa més de manifest la necessitat d'apostar de manera inequívoca per la transició energètica.

Les conseqüències provocades per la crisi climàtica es manifesten de manera explícita amb fenòmens climàtics cada cop més extrems que condicionen la vida i la salut de les persones i contribueixen de manera inequívoca a la regressió de la biodiversitat. És en aquest context que és imprescindible que les polítiques de desenvolupament social, econòmic i territorial que s'impulsin no tan sols a Catalunya, sinó a la resta del món, estiguin sempre supeditades a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i a la conservació dels sistemes naturals i de biodiversitat.

Per aquest motiu, és absolutament imprescindible que les decisions que es prenen en el marc de les institucions públiques s'orientin a accelerar la transició energètica, a impulsar polítiques de mitigació i adaptació al canvi climàtic i també a revertir la pèrdua de biodiversitat. Perquè d'aquestes decisions en depèn la supervivència del planeta i, per tant, el futur de les properes generacions.

És en aquest context, per tant, que el Govern ha estat treballant, i ho seguirà fent, d'acord amb la resta d'administracions públiques i la ciutadania i la resta d'agents implicats, en el disseny i implementació de les polítiques públiques d'adaptació i mi-

tigació del canvi climàtic, en què l'impuls de la transició energètica objecte de debat avui és, sens dubte, una o la principal prioritat.

Com ha dit el conseller en la seva intervenció, aquesta és una oportunitat. Avui tenim una oportunitat, en aquest debat monogràfic, de posar al centre de nou la transició energètica com un element clau, estratègic. Ho és per la descarbonització, per la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i pel compliment dels acords de la COP21 de París del 2015.

I també és una oportunitat per tornar a reivindicar la necessitat de portar a terme aquesta transició energètica renovable, descarbonitzada i desnuclearitzada a través d'unes polítiques energètiques pròpies i emmarcades en un model sobirà, democràtic i amb el màxim equilibri i complicitat territorial. I és que a l'horitzó tenim uns reptes transcendents. I la veritat és que sabem perfectament que no som..., Catalunya no està on hauríem de ser pel que fa al desplegament de renovables, tenint en compte els objectius que la Proencat ens fixa per al 2030 i el 2050.

Reconèixer això, que necessitem tenir més megawatts autoritzats i en funcionament dels que tenim, és imprescindible per poder fer una anàlisi justa d'on som i de la feina que estem fent. Com també és necessari reconèixer que si encara som lluny de poder-hi donar compliment és perquè a casa nostra, a Catalunya, durant massa anys es va instal·lar en una paràlisi l'impuls d'energies renovables.

Unes reflexions que, si bé no acostumen a agradar a tothom per l'evidència que suposen i per ser un element que dificulta i desactiva la crítica partidista i interessada que es vol adreçar a l'actual Govern, són necessàries per entendre per què som aquí.

Però ens agrada pensar en l'ara i en el demà per deixar de mirar constantment el passat a través del retrovisor posat. I és que l'oportunitat que significa per a Catalunya fer bé aquesta transició energètica és única. Una oportunitat que no ens podem permetre de malbaratar enfocant-la amb una mirada curta. El conjunt dels partits polítics, de les institucions i dels agents socials i econòmics implicats en el desplegament de les renovables tenim el deure de mirar endavant, i de fer-ho amb responsabilitat, determinació, generositat, i amb la mà estesa. Una mirada endavant que ens obliga a treballar sense descans els propers anys per assolir els objectius fixats, però que gràcies a la feina que el Govern ha estat i està duent a terme estem en millors condicions per arribar-hi.

Tot just ara, d'aquí dos dies, celebrarem els dos anys de l'aprovació del Decret llei 24/2015. Una aprovació que ha marcat un abans i un després en la transició energètica al nostre país, tant amb les dades a la mà com amb el model. En només dos anys s'han autoritzat 1.600 megawatts de projectes solars i eòlics, amb l'horitzó dels tres mil megawatts autoritzats a final de legislatura. I a final d'any arribarem a les cent mil instal·lacions d'autoconsum, amb una potència instal·lada de més de mil megawatts, el noranta per cent de les quals assolides en els darrers dos anys.

En aquest sentit, les xifres demostren que, a dos anys de l'aprovació del decret, hi ha un abans i un després. Per tant, que avancem, diputada Paneque. L'hi faig només com a reflexió, perquè, si avancem i vostè ens planteja un gir de cent vuitanta graus, no acabo d'entendre on vol situar-nos. Jo entenc que cent vuitanta graus respecte a la feina que estem fent ens planteja anar enrere; vull entendre que no ens està dient això. És cert que hi han moltes xifres sobre aquest balanç, tan cert com que aquestes xifres marquen un abans i un després.

També és veritat que les xifres les hauríem de posar sobre la taula tal com pertoca. Vostè parlava de l'energia generada l'any 2022 i parlava de que és una energia més bruta. Permeti'm que li digui que jo el que crec que és més brut és utilitzar aquestes xifres per dir que hem produït menys, sense posar en context..., amb la sequera i la falta de producció d'energia hidroelèctrica que podríem produir al nostre país. *(Aplaudiments.)*

Però no només hi ha un abans i un després en les xifres, en el nombre de megawatts, sinó que també hi ha un abans i un després en el com s'està duent a terme la implementació d'aquestes renovables. Perquè pel meu grup parlamentari, i entenc que també pel Govern –en això estem alineats–, el què, la quantitat de megawatts, és important, però el com, el com s'installa, el com es desenvolupa, també. Són dos qüestions que no haurien de contraposar-se. Necessitem més megawatts? Sí, com també necessitem definir un model clar d'on i com els installem.

Les intervencions del president i del conseller, així com també les actuacions que s'estan portant a terme, posen de manifest que hi ha, d'una banda, una aposta clara per accelerar el desplegament de renovables i, de l'altra, que això es fa d'acord i respectant el model energètic propi de Catalunya –per cert, votat en aquest Parlament–, que és un model distribuït, participat, més just i democràtic i, per tant, en detriment dels oligopolis.

Acceleració de desplegament de renovables i de manera més justa, democràtica i distribuïda, perquè amb l'electrificació del país, que molt sovint ens recorda la directora general, volem donar una resposta a les necessitats i oportunitats socioeconòmiques de Catalunya i del seu teixit productiu, i fer-ho amb la màxima complicitat i participació territorial, amb la preservació del paisatge i la biodiversitat com a condició i amb la defensa de l'interès agrari com a garantia també de la sobirania alimentària i la ruralitat.

I tot això és possible perquè amb la modificació del decret i amb les polítiques impulsades s'han protegit espais agraris posant topalls a l'ocupació de conreus de secà i regadiu, perquè s'han protegit els corredors ecològics; perquè s'ha garantit la informació i la participació de la ciutadania, dels propietaris dels terrenys i dels ajuntaments on s'installen els projectes; perquè s'han accelerat les tramitacions, amb la incorporació de més de cent quaranta treballadors per fer front a l'allau de projectes; perquè s'han considerat d'urgència les tramitacions dels projectes distribuïts –és a dir, aquells de cinc o menys megawatts–, reduint el temps de tramitació a la meitat; perquè s'han reduït els terminis i tramitacions en l'autoconsum; perquè s'ha aprovat l'horitzó energètic amb la perspectiva de la Proencat; perquè s'han posat en marxa els treballs per disposar d'una planificació territorial en renovables com és el Plater, una planificació que des del meu grup parlamentari sempre hem reivindicat com una eina imprescindible per ajudar a ordenar el desplegament d'aquestes infraestructures energètiques de manera més justa, democràtica i distribuïda.

Des del Govern també s'acompanya el món local, i es fa a través del desplegament de la Xarxa d'Oficines Comarcals de Transició Energètica o la creació –i avui ens acompanya el seu president– de l'Energètica Pública, una eina clau per fer que la transició energètica arribi arreu del país i disposi d'un lideratge públic potent.

S'estan revisant les concessions de les hidroelèctriques amb el compromís d'incorporar-les a la gestió pública un cop finalitzin. I, per citar-ne algun més, s'han impulsat programes per a l'impuls i la creació de comunitats i cooperatives energètiques per posar l'energia a les mans dels ciutadans i ciutadanes.

I, quan expliquem tot això, quan expliquem allò que el Govern està fent, quan expliquem la transformació que Catalunya està vivint, se'ns acusa de triomfalisme, malgrat que tant el president i el conseller com jo mateix reconeixem que ens agradaria tenir més megawatts, que ens agradaria que el nostre país estigués en un altre moment.

Jo diria que el meu discurs no és triomfalista ni tampoc conformista. El meu discurs és un discurs realista, perquè parteix de les mancances que tenim com a país. I al mateix temps també és un discurs transformador, perquè té tota l'ambició necessària per treballar sense descans per assolir els objectius de descarbonització, i fer-ho transformant el model energètic del país, lluitant contra els oligopolis i fent que l'energia sigui de totes i tots, i no només d'uns quants –els de sempre.

Avui s'han fet discursos amb diferents enfocaments, i evidencien que els grups parlamentaris defensem models diferents. Uns models, alguns, més coincidents amb els nostres que d'altres, però tots respectables; tots, potser, menys un, que és el que utilitza la desqualificació i l'insult per diferenciar-se de la resta, és a dir, el negacionista.

Per tant, no pretenem, amb la nostra intervenció, que hi hagi un consens amb relació a la capacitat de transformació socioeconòmica i ambiental del model que defensem. De fet, alguns dels posicionaments ni ambicionen que en la seva proposta hi hagi aquesta transformació social i econòmica i ambiental. Aspirem tan sols a que siguem capaços de construir una majoria prou àmplia i transversal perquè la transició energètica no sigui batalla de partits, sinó que sigui un projecte de país.

I per construir aquest projecte de país és necessari que es vertebri sobre una òptica compartida i realista d'un context d'on som i d'on venim. Entenem que només compartint el diagnòstic serem capaços de continuar amb garanties l'imprescindible i inajornable desplegament de les energies renovables.

Avui, però, hem vist discursos que, més enllà de la diferència de model, no comparteixen ni l'anàlisi ni la situació de partida. Discursos, uns, negacionistes, i, altres, derrotistes i negatius en tots els aspectes; d'alguns partits, del principal partit, també, d'aquesta cambra. Discursos que ni sumen ni aporten res per accelerar aquest desplegament. Alguns segurament es pensen que fent aquests discursos estan desgastant el Govern, quan jo soc del parer que aquests discursos en realitat el que estan fent és desgastar el país, una irresponsabilitat que no ens hauríem de permetre.

Jo els demano que la crítica que apliquen, tan vehement, contra aquest Govern també se l'apliquin vostès. De fet, l'autocrítica és necessària, i totes les parts que han tingut o tenen responsabilitats competencials o de decisió tenen marge per fer-ne, perquè tots tenim contradiccions. De fet, és imprescindible l'autocrítica per poder avançar, perquè, si no hi ha autocrítica, acabem veient la palla a l'ull de l'altre i no som capaços de veure la biga al propi ull.

I és que, senyora Paneque, vostè ens demana acceleració en moltes renovables, en tots els projectes. Doncs, miri, jo n'hi parlaré d'un que a vostè la toca molt de prop, a les comarques gironines, que vostè molt sovint ens ve aquí diu que a defensar i que viu apassionadament: el parc eòlic marí de la Costa Brava. El 28 de febrer s'aprovava el POEM. Vuit mesos; no n'hem sentit res més. I quan en parlem ens diuen que no hi ha data. Molt em temo que arribarem als dotze mesos. Un any, no de tramitació lenta; de paràlisi.

Vostès ridiculitzen els projectes distribuïts de menys de cinc megawatts i els d'autoconsum, i ens parlen tot el dia dels grans projectes. Doncs quan en tenen un, i a sobre al seu territori, el paren. Estaria bé també que ens n'expliquessin el perquè. No hi han *novedades en el frente*. (*Aplaudiments.*)

També ens demanen acceleració de projectes. Doncs com?, com els accelerarem? Jo els hi explico com ho fan vostès: amb un *real decreto*, eliminant la participació ciutadana, eliminant la informació pública i reduint a tants pocs dies que *de facto* eliminin la declaració d'impacte ambiental. Aquest no és el nostre model, perquè això no beneficia ni el territori ni la gent. (*Aplaudiments.*) Això beneficia els grans oligopolis, que segurament són els que vostès defensen, veient el que el seu ministeri, del PSOE, està fent amb les grans línies privades de molt alta tensió de Forestalia. Perquè, de fet, al seu model canvien gas per plaques, però el seu model és el model energètic del segle xx.

Jo els demano que siguem capaços de reconèixer les nostres pròpies contradiccions i, sobre aquestes i la realitat, construir consensos. Catalunya, en els darrers dos anys, ha revertit una tendència negativa i ha agafat més velocitat. Per responsabilitat i generositat, ara és moment d'empènyer, d'empènyer més i fer avançar encara més la velocitat en el desplegament de les renovables.

L'elecció és lliure: es pot contribuir a empènyer per guanyar velocitat o es poden posar pals a les rodes des de la inacció i la destrucció o el derrotisme. Li asseguro que el Grup d'Esquerra ens sumem a la primera de les dues opcions amb una voluntat clara de contribuir de manera generosa i responsable a empènyer per al desenvolupament d'aquestes energies renovables.

I acabo. Acabo volent posar de manifest les tres qüestions que he volgut que arrelessin d'aquesta intervenció.

La primera, que en un context d'emergència climàtica és imprescindible accelerar la transició energètica impulsant polítiques per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, mitigar i adaptar el canvi climàtic i també revertir la pèrdua de la biodiversitat.

La segona és que «sí» al desplegament d'energies renovables amb la implementació de més megawatts, però respectant també i d'acord amb el model energètic propi de Catalunya: distribuït, participat i més just. «Sí» al què, però també «sí» al com.

I la tercera, mirar al futur. Venim d'on venim i estem en una realitat que no ens agrada; però li demano que no posem el retrovisor, que deixem de fer aquesta anàlisi destructiva i que mirem a l'horitzó i avancem, que reconeguem quin és el context i que sumem esforços de manera generosa i responsable per avançar cap a aquesta transició energètica justa que volem per al nostre país.

Moltes gràcies.

La presidenta

Acabat el debat, els faig avinent que, d'acord amb la seqüència acordada per la Junta de Portaveus, la tramitació de les propostes de resolució subsegüents al debat serà la següent: el termini per presentar les propostes de resolució subsegüents al debat és fins avui a la tarda, trenta minuts després de finalitzar aquest debat –és a dir, a dos quarts de set de la tarda–; la qualificació i la comunicació als grups parlamentaris de les propostes admeses per la Mesa es faran avui, un cop s'hagi reunit la Mesa en suspendre la sessió plenària; el termini per presentar les propostes transaccionals serà fins demà dimecres a les cinc de la tarda, i la presentació i votació de les propostes de resolució seran dijous a la tarda, no abans de les quatre de la tarda.

Interpellació al Govern sobre la renda bàsica universal

300-00372/13

Acabat aquest punt, passem al punt setè de l'ordre del dia, que és la interpellació al Govern sobre la renda bàsica universal, presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. I té la paraula, per a la seva exposició, la diputada, la senyora Alba Camps i Roca.

Alba Camps i Roca

Gràcies, presidenta. Bona tarda, consellera, diputats, diputades, públic que ens acompanya. Avui volem tornar a situar a l'agenda política la renda bàsica universal, una aposta d'esquerres, innovadora, justa i que pot arribar a ser una eina clau per millorar la vida de les persones. Una aposta que altres grups parlamentaris, com, per exemple, el PSC, van decidir impedir en diverses ocasions, també amb un punt en les seves propostes de resolució al darrer debat de política general on demanaven ja fins i tot el tancament de l'oficina del pla pilot.

Per a aquells que volen impedir aquest pla pilot, dir-los que sí, ho tornem a portar avui aquí, perquè en la renda bàsica passa com en altres grans consensos que té la societat catalana: el suport parlamentari no reflecteix el suport social.

Només cal que escolteu. Dades de l'últim baròmetre del CEO: el seixanta-cinc per cent dels enquestats es mostren clarament partidaris de la implementació de la renda bàsica universal; un seixanta-cinc per cent dels votants del PSC s'hi mostra

clarament a favor; un seixanta-u per cent dels votants de Junts per Catalunya hi estan a favor; fins i tot un cinquanta-set per cent dels votants de Ciutadans hi estan a favor. Un suport, doncs, sòlid, malgrat que algunes d'aquestes formacions s'han dedicat a bloquejar i combatre activament el pla pilot.

Suport no només entre la ciutadania, sinó també suport entre la societat civil. Més de quaranta entitats i associacions van signar el manifest en defensa del pla pilot de la renda bàsica universal com a resposta al bloqueig durant la tramitació dels pressupostos del 2023.

Vull aprofitar, aquí, per agrair a tot aquest teixit social el recolzament d'aquesta política. Per què? Doncs perquè les lluites compartides sempre tenen moltes més probabilitats d'èxit, i hi ha poques lluites tan compartides com garantir a les persones que puguin gaudir de condicions que garanteixin la seva seguretat vital i econòmica. Un privilegi que ja tenen, que, de fet, tenim les persones amb rendes més altes, però del que no gaudeix la majoria de la ciutadania.

Volem que un treballador o una treballadora tingui la seguretat de poder negociar davant d'aquells que la condemnin a la precarietat. Volem que les persones d'aquest país puguin tenir la llibertat de decidir on viuen, de què treballen, què estudien, amb qui viuen. En resum, volem garantir allò a què el president Aragonès feia referència al debat de política general: la llibertat com a no dominació, com a no estar sotmès a un estat arbitrari ni a un mercat inhumà. En definitiva, drets per viure bé.

La renda bàsica universal té el potencial de ser un pas definitiu per garantir-ho, i això ho creuen molts dels països que també n'han impulsat proves pilot. És cert que algunes d'aquestes també s'han trobat amb dificultats polítiques, com, per exemple, Ontario, on va ser suprimida abans de temps, quan la dreta va arribar al poder. La proposta catalana, gràcies a un bon disseny del pla pilot, complementa aquestes experiències prèvies aportant informació imprescindible en l'impacte comunitari i agregat de la renda bàsica universal.

No obstant, el coneixement previ ja ens permet apuntar alguns dels beneficis potencials de la renda bàsica. Per citar-ne només tres: el primer –i és que és de justícia–, estem parlant de redistribuir els recursos per garantir que tothom pugui desenvolupar el seu projecte vital en unes condicions justes i necessàries, de les que hauria de gaudir qualsevol persona del nostre país.

En segon terme, la renda bàsica universal és molt més que una despesa; de fet, nosaltres ho considerem una inversió, també econòmica. Per què? Perquè amb la seva implementació millora la salut de la població, especialment la salut mental, cosa que significa una cosa tan evident com menys despesa en salut per als estats. També es mostren millores en resultats acadèmics; potser a algun de vosaltres els hi sona llunyà, però molts joves del nostre país no poden continuar amb els estudis perquè han de buscar feina per poder subsistir.

Per últim, la renda bàsica universal és transformació, avançar cap a un model on es reconeixen també les tasques reproductives, indispensables per al concepte de treball i per fer sostenible la nostra societat. Els plans pilot realitzats apunten que la renda bàsica universal permet dedicar més temps a les cures i al desenvolupament personal. En definitiva, la renda bàsica universal és salut, és formació, són cures, és benestar.

Fa poques setmanes vam celebrar el debat de política general. Poques polítiques públiques són capaces de donar una resposta o generar un impacte a totes les problemàtiques que els diferents grups parlamentaris van presentar: salut mental, educació, feminisme... Saben en què s'inverteix de forma més freqüent l'import percebut en concepte de la renda bàsica universal? En formar-se i emprendre, en desenvolupar projectes vitals que ara mateix estan frustrats per impossibilitat.

Crec que ja he deixat clara l'esperança que em desperta aquesta proposta, però ara l'únic que proposem és tenir més dades, obrir el debat a aquesta política amb da-

des a les mans, no amb percepcions o opinions intencionades i buides de contingut amb l'únic objectiu de defensar els que més tenen.

I no entenem, sincerament, el bloqueig a conèixer més, a avançar cap a una societat més justa. Crec que a vegades hem oblidat, o intencionadament s'ha creat aquest relat, que no estem plantejant una aplicació de la renda bàsica universal demà. Estem dotant-nos d'arguments per als que hi creuen i per als que no hi creuen, de cara al futur, per poder decidir el millor per a la gent d'aquest país.

I us pregunto per què. Fins ara no he sentit ni un sol argument, en el cas del PSC, que no sigui demagògic. De fet, un és el cost econòmic de la prova pilot, i de forma inexplicable dieu que va en detriment de garantir i cobrir drets, altres drets. A la bancada del PSC: els drets no competeixen entre si, com diu la plataforma «És bàsic». Per altra banda, us he sentit defensar propostes polítiques que representen molt i molt i molt més de 80 milions d'euros, i mai no heu donat a entendre que s'hagin de treure de la construcció de residències, ni tampoc de centres de dia o de l'atenció sanitària.

Parlem clar. Al cap i a la fi, vam tenir els pressupostos bloquejats no perquè el PSC es preocupés per l'increment de l'IRSC o les places de residència, sinó perquè volia portar un casino a Tarragona i una carretera al Vallès: 200 milions d'euros per sis quilòmetres. Imaginin-se si l'haguéssim de fer fins a Granollers, com vostès volen. Jugo al vostre joc: de quantes places de residència parlen?, de quantes beques menjador? (*Aplaudiments.*)

En definitiva, potser el que els hi fa por no és el coneixement, sinó els resultats, tenir dades que desmuntin el seu discurs de la por i del desastre sobre com funcionaria una hipotètica renda bàsica universal. Perquè, quan dieu «no» a la renda bàsica universal, dieu «no» a una societat civil organitzada, a les persones que ajuden a construir el nostre país dia a dia. De fet, és irònic, perquè també dieu «no» a part del vostre propi electorat; dieu «no» a oferir oportunitats a les persones d'aquest país, dieu «no» a la innovació social, dieu «no» al coneixement, a l'avaluació rigorosa de les polítiques públiques.

Nosaltres, Esquerra Republicana de Catalunya, no renunciem al pla pilot. No ho vam fer el desembre passat i tampoc ho farem ara, perquè tenim la plena convicció de que la transformació és això: polítiques valentes que qüestionen l'*statu quo*; polítiques valentes, decidides a promoure la igualtat d'oportunitats; polítiques valentes que poden fer tremolar el poder vigent.

Mireu, soc una ferma defensora de la innovació social, de la investigació social. A la dreta sempre li agrada, no?, parlar de ciència, de tecnologia, de coneixement científic, d'avaluació de polítiques públiques com a elements que ens ajuden a créixer com a país. Créixer en coneixement, efectivament, és créixer com a societat. No obstant, sembla que el seu interès en el coneixement s'acaba quan aquest mateix coneixement qüestiona el seu dogma. Per això, tot sovint són suspicaces davant d'una ciència social lliure, rigorosa i crítica.

Per què aquest pla pilot, el qual la comunitat científica internacional estava esperant amb interès, no es mereix la vostra defensa? Per què la recerca i el coneixement científic social no es mereixen el vostre respecte, reconeixement i defensa?

És una interpellació al Govern, però, si m'ho permeteu, vull interpellar un minut els ciutadans i ciutadanes, i em vull dirigir a aquelles persones que els hi costa arribar a final de mes o que directament no hi poden arribar; a aquelles persones que alguna vegada a la vida han hagut d'acceptar treballs sense illusió ni condicions dignes, només per poder sobreviure; a aquelles joves que no han pogut invertir en el seu futur, ni en un habitatge, ni en aprenentatge, ni en associacionisme; a aquelles que no tenen temps de qualitat, ni per cuidar ni per cuidar-nos. Nosaltres volem valorar la possibilitat de dotar-nos de llibertat econòmica perquè puguem decidir la nostra pròpia vida; que no decideixin uns altres per nosaltres. Des d'Esquerra Republicana

seguirem lluitant per la dignitat de les persones i pels drets, per tots els drets, perquè aquest és el nostre compromís.

Un cop plantejades algunes incoherències i punts en desacord, que crec que era important i necessari, doncs, posar sobre la taula, el que més ens importa a Esquerra Republicana és el benestar de totes les persones i la seva llibertat. I ho dic amb ferma convicció.

Així doncs, mà estesa a tot l'hemicicle democràtic. Encara som a temps d'apartar el partidisme i centrar-nos en el progrés social. Encara som a temps de seure, de parlar i de consensuar; de posar sobre la taula un acord parlamentari que permeti donar resposta a una demanda de la ciutadania –no d'Esquerra Republicana, sinó de la ciutadania. Per nosaltres no quedarà. Esquerra Republicana mai serà un impediment per al consens i els punts de trobada, sempre que ens permetin avançar en drets, en dignitat i en llibertat.

Us emplaço, doncs, a treballar intensament per assolir-ho. Consellera Vilagrà, sabem que Esquerra no hi renuncia, i també sabem que el Govern tampoc hi renuncia. Per aquest motiu, ens agradaria que valorés la necessitat de teixir acords que ens permetin superar un bloqueig polític a un projecte imprescindible, perquè respon a la voluntat de la ciutadania de construir un país més just, més equitatiu; en definitiva, un país millor per a totes.

Gràcies.

La presidenta

Per a la resposta, té la paraula la consellera de la Presidència, la senyora Laura Vilagrà Pons.

La consellera de la Presidència (Laura Vilagrà Pons)

Gràcies, presidenta. Diputades, Diputats... Diputada, efectivament, hi ha un país que vol avançar. I des del Govern intentem justament resoldre els reptes majúsculs del segle XXI amb noves receptes, i no és gens fàcil, de ben segur.

Quan parlem d'un país que vol avançar..., també d'uns partits que semblen obstinats a impedir-ho. I no parlem debades. Som conscients que aquesta prova pilot no es podrà dur a terme fins que no tinguem un suport parlamentari que així ho permeti. Però sí, una majoria progressista en aquest Parlament és possible, i més tard o més d'hora l'aconseguirem.

A més, som gent de paraula i tenim un acord d'investidura amb la CUP, un compromís per promoure aquesta prova pilot. Per això fa bé, diputada, de posar sobre la taula l'evidència que hi ha algunes forces que es diuen «progressistes» que en realitat, doncs, volen que anem enrere, en aquest sentit.

La renda bàsica universal és una proposta a la ciutadania en consonància amb els principis republicans –els que compartim– per a una existència material garantida que permeti a la ciutadania viure lliurement en un país lliure. Per a un govern republicà com el nostre, aquesta és una proposta que entronca amb una tradició política antiga, que és la republicana, com li deia, que és viva i que té projecció de futur.

El republicanisme entén la llibertat com a no dominació, i això, en societat, significa tenir una base econòmica pròpia que no et faci dependre de les altres persones. Només així podem esdevenir ciutadans de ple dret. Aquest és i serà un govern compromès amb aquests ideals i, en conseqüència, amb el projecte que suposa l'Oficina del pla pilot per a una renda bàsica –que, per cert, aprofito per saludar el seu director, que avui ens acompanya.

I no és només el que vostè deia, el suport social que té des del punt de vista dels simpatitzants dels partits; també és el suport social amb el que compta, que és palès en diversos manifestos que s'han publicat: des de l'àmbit del feminisme, des de la salut mental, des de la comunitat LGTBIQ+..., o treballadores socials o de la cultura. Per tant, un ampli ventall de persones diferents.

Com saben, perquè han comparegut en aquesta cambra, hi ha en marxa una campanya per part de la plataforma «És bàsic», que agrupa el jovent català o una bona part del jovent català que vol una vida fora de la precarietat, amb més justícia social, fora de la desigualtat que en aquests moments viuen. I és que el jovent és qui rep més els impactes de les diferents crisis: pateix més problemes de salut mental, hi ha qui no pot pagar el lloguer, qui té una feina precària en moltes ocasions o no pot marxar de casa... I el pitjor: les perspectives de futur no milloren.

Tots ells veuen en la renda bàsica una proposta emancipadora que els permetria augmentar l'autonomia, la seva seguretat econòmica i contribuir d'aquesta manera a fer que hi hagi una societat molt millor. I per això nosaltres apostem per aquesta renda bàsica. Ens sembla que ningú es pot oposar a això, però, en qualsevol cas, parlem-ne.

Ho parlem tot sovint. La diversitat, la complexitat, la rapidesa amb què el món dona voltes fan que no ens serveixin les receptes de sempre, que haguem d'innovar. I per això volem un pla pilot, perquè les necessitats actuals necessiten noves polítiques públiques, necessiten innovar, explorar quines són les més eficients i les més útils. Per tant, si volem avançar en la consecució d'un estat del benestar modern, veritablement inclusiu, que compleixi amb la seva missió fundacional, hem de superar o almenys des del Govern ens sembla que hem de superar la focalització només en les persones vulnerables o/i el condicionament a la seva inserció laboral.

Ja ho vam començar a fer fa temps, l'any 2007, amb la llei de serveis socials, que el que pretenia és garantir l'accés universal dels serveis socials a tothom. Justament ja anava en aquesta línia de pensament. I ara això, al segle XXI –avançat, perquè ja el tenim força avançat–, implica disseny de polítiques universals, incondicionals, basades en l'individu, independentment de la seva unitat de convivència i dotades de les quanties suficients. Una ajuda que permetria esquivar les relacions de poder que malauradament s'instal·len en moltes llars, augmentar l'autonomia de les persones que les rebrien, emancipar-les, i, sobretot, especialment per als col·lectius més vulnerables, que tindrien més capacitat de triar i de ser lliures, per exemple, per escollir si realitzar o externalitzar els treballs domèstics i de cures, o decidir en què volen treballar o quina jornada fer. Per tant, també, per altra banda, fer-nos menys vulnerables a les violències masclistes. I, a més, com deia vostè, guanyaríem en salut mental, sense l'angoixa i el patiment de no saber com arribar a cobrir les necessitats més bàsiques.

I, a més, m'agrada sempre dir que tots a la vida podem ser vulnerables en algun moment de les nostres trajectòries vitals. I, per tant, ens cal aquest sòl econòmic com el que seria una renda bàsica universal, que ens podria proporcionar aquesta seguretat.

Per tant, el que li plantejàvem al Parlament i al conjunt de la ciutadania era una prova pilot per mirar de veure si és viable i de conèixer-ne les evidències científiques dels beneficis individuals i col·lectius, però també descobrir si hi existeixen efectes col·laterals no previstos.

Pot ser que hi hagi gent que estigui en contra d'innovar en polítiques socials? Vostè ho ha dit. Vostè és sociòloga, jo soc politòloga. Sembla mentida que a aquestes alçades encara, l'any 2023, haguem de reivindicar les ciències socials com a ciència, i em sembla un escàndol haver de reivindicar la recerca en aquest àmbit. Però, en qualsevol cas, ja hem sigut estrictes: el pla pilot té un disseny científic fonamentat internacionalment. Seria el més gran d'Europa fins a la data pel nombre de persones, però també per la quantia. Ens situaria al capdavant de la resta de governs europeus, i així ens ho fan constar les presentacions que hem fet a nivell internacional a Washington, a Berlín, a Viena, a Hèlsinki, a Copenhaguen o a Atenes, reforçant la percepció que Catalunya és un país innovador, que vol posicionar-se internacionalment i esdevenir punta de llança en un àmbit cabdal des d'aquesta perspectiva global.

I, a casa nostra, l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, evidentment, ha fet la seva feina, i afirmen que aquest pla pilot –al qual també han participat– és absolutament necessari per a l'obtenció d'evidències científiques que ens ajudin a millorar les polítiques públiques.

I hem sigut encara més estrictes i rigorosos quan ens han acompanyat l'experta i el coneixement amb el comitè científic i el comitè assessor: el comitè científic, amb persones acadèmiques d'arreu del món que ens proporcionen recomanacions tècniques, però també el comitè assessor, persones de reconegut prestigi en l'àmbit acadèmic –experts basats, doncs, en l'àmbit de les disciplines que tractem quan parlem de renda bàsica– provinents del món social, universitari, econòmic, organitzacions sense ànim de lucre, que, per tant, treballen dia a dia en l'àmbit de la ciutadania que més pateix.

Els ho deia abans, el disseny i la metodologia del pla porten més d'un any rebent elogis de la comunitat acadèmica i despertant l'interès internacional, des del Brasil fins a Finlàndia o Àustria. La consellera Serret va explicar la proposta a Dinamarca, jo mateixa ho vaig fer a la Universitat de Bilbao. A Hèlsinki va rebre el suport de la ministra d'Afers Socials i Sanitat i de diversos professors i professores de la Universitat de Turku. Fins i tot van arribar a dir que era el pla pilot que els hi hagués agradat fer a Finlàndia. Perquè no cal que els recordi que algunes diputades d'aquest hemicicle, i diputats, plantegen que Catalunya hauria de ser la Dinamarca del sud d'Europa. Doncs bé, per fer això, per ser la Dinamarca del sud d'Europa, hem d'aprofundir en polítiques fiscals, en polítiques socials, en reduir les desigualtats, que és el que pretén just aquesta mesura.

No podem tenir una Catalunya que avanci socialment sense polítiques públiques que s'adaptin a les condicions i als reptes del segle XXI, i això no és altra cosa que el que pretenem fer amb aquest pla pilot. Una mesura que, de fet, compta amb suports tan destacats d'organitzacions com Greenpeace, l'Agència de Nacions Unides –ONU-Habitat–, o bé del mateix secretari de l'ONU, António Guterres. Per tant, ens podem permetre el luxe de renunciar-hi? Jo diria que no.

A banda, el pla pilot de la renda bàsica contribuiria a situar Catalunya al mapa internacional com a nació capdavantera i innovadora, especialment en una Europa on la foscó dels populismes d'ultradreta o d'extrema dreta guanyen terreny. En aquest sentit, crec que aquesta justament és la millor mesura de lluita contra l'extrema dreta, perquè justament el que planteja és construir polítiques socials de benestar que no facin competir entre la ciutadania pels recursos. La renda bàsica universal no faria diferències entre perceptors més pobres o no tan pobres. Diria que tampoc ens podem oposar a això, perquè a vegades algun partit sembla que tingui tanta por a l'extrema dreta que al final li acaba comprant el discurs; por electoral, vull dir, en aquest sentit.

Miri, vostè i jo hem treballat en el camp social, també en l'àmbit dels ajuntaments..., d'algun ajuntament de Catalunya, i n'hem parlat molt també en el marc del pacte de salut mental. Les situacions que ens podem trobar al llarg de la vida, però també les discapacitats, la salut mental o les vulnerabilitats en diverses circumstàncies, determinen la nostra situació social. I, per tant, tenir seguretat i estabilitat econòmica justament són aquesta base que convé.

Quan tractes amb persones vulnerables, ets conscient, com li deia abans, que tots hi podem arribar en algun moment. I, per tant, hem vist que, sovint, quan algú perd la feina, quan els ingressos no són estables, justament, s'entra en una espiral molt perillosa de la qual és difícil sortir.

Per tant, això del que parlem avui és parlar de precarietat, però, sobretot, també és parlar d'oportunitats per a tothom. Per tant, li agraeixo el debat que ens ha permès fer avui per parlar, debatre, conèixer les possibilitats d'una renda bàsica. Em poso a disposició dels grups parlamentaris per a aquesta qüestió, per arribar a acords, per fer innovació social, per fer les propostes més adients, i, evidentment, per analitzar

tot el sistema de prestacions. En tot cas, això va de llibertat, i és el que volem per a aquest país, justament.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies.

Interpellació al Govern sobre la prova pilot de la renda bàsica universal

300-00376/13

I passem ara al vuitè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació al Govern sobre la prova pilot de la renda bàsica universal, presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. I, per a l'exposició de la interpellació, té la paraula el diputat senyor Raúl Moreno Montaña.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Consellera, diputats, diputades... Vull repassar amb vostè, consellera, la proposta del pla pilot per estudiar la posada en marxa d'una renda bàsica universal a Catalunya, una assignació monetària individual, incondicional i universal, és a dir, que la rebria tothom pel sol fet d'existir. De fet, aquest és l'esperit de les rendes bàsiques universals.

Consisteix la prova en el següent. Hi participarien deu mil persones. D'aquestes, unes cinc mil tindrien una assignació de vuit-cents euros al mes, per a les persones adultes, i tres-cents euros al mes, per als infants, durant dos anys. Les altres cinc mil persones no rebrien aquesta aportació, però participarien en actuacions d'avaluació. El cost de la prova pilot és de 40 milions d'euros l'any, és a dir, 80 milions d'euros en els dos anys de duració.

Aprofundim una mica més en aquelles coses que hi són, al disseny metodològic, però que vostès sovint no expliquen.

Per formar part de la prova pilot, les persones, entre altres coses, no han de tenir ingressos superiors a 45.000 euros anuals. Universal..., no tant, eh? A més, les persones, triades aleatòriament, hauran de renunciar durant dos anys a les següents prestacions: ingrés mínim vital; renda garantida de ciutadania; pensions no contributives per jubilació i invalidesa; prestacions familiars per fill menor a càrrec; tots els subsidis de desocupació –l'atur–; a la renda activa d'inserció; a les prestacions per a joves extutelats; a les prestacions de necessitats bàsiques; a la de menors en situació de risc; a les prestacions per al manteniment de la llar; als ajuts de lloguer, i a les diverses prestacions econòmiques complementàries als ajuts, pensions i prestacions estatals.

Se suposa que, després de dos anys, aquestes prestacions –no se sap com ni de quina manera– es tornaran a activar. Un cop finalitzada la prova, disposarem d'un document d'avaluació sobre els efectes positius o negatius d'aquesta prova i de la seva implementació efectiva a Catalunya. Vuitanta milions d'euros per tenir aquest document.

No tenim notícia de si han mantingut..., o si han negociat amb el Ministeri de Seguretat Social, amb l'Agència Tributària o amb altres organismes que no siguin la Generalitat de Catalunya la suspensió i la posterior activació d'aquestes prestacions. El director de l'oficina, el passat dimarts, a la Comissió de Joventut, no ens va respondre a aquest extrem.

Però bé, posem-nos en el cas de que els efectes són molt positius en la línia del que marquen els impulsors: en la reducció de la pobresa, en la desigualtat, en els beneficis per a la salut mental. Implementem-la. Perquè dic jo que si ens gastem 80 milions d'euros en una prova pilot de la renda bàsica universal és per posar-la en marxa, no?

He mirat l'estudi econòmic que agafa com a exemple l'oficina del pla pilot; de fet, l'únic estudi econòmic que existeix de la implantació d'una renda bàsica universal a Catalunya. És de l'any 2019, de la Generalitat de Catalunya, i planteja amb imports menys elevats dels que ara es proposen i amb dades de l'any 2010 que el cost brut d'una renda bàsica universal a Catalunya seria de 52.899 milions d'euros, que és més que tot el pressupost de la Generalitat de Catalunya. I ens diuen: «No, però vos-tès no ho poden comptar així.» D'acord.

Seguim amb l'estudi. La renda bàsica universal no costaria 53.000 milions d'euros, perquè deixariem de pagar totes les prestacions familiars: d'habitatge; d'exclusió social; pensions d'orfenesa, de discapacitat; beques; pensions; atur; l'eliminació dels mínims personals i familiars de l'IRPF, entre d'altres, més 300 milions d'euros que se suposa que hi ha en despeses de gestió. I encara ens quedarien 7.700 milions d'euros per pagar: tot el que invertim en educació.

I proposen diversos escenaris. Un, d'increment de la fiscalitat, que passaria a un tipus únic del 49,57 per cent. I també s'eliminarien els mínims personals, la compensació entre rendiments, les reduccions de la base per plans de pensions, rendiments de treball i totes les deduccions de la quota d'habitatge, incentius, etcètera.

O un altre escenari, amb un increment molt important dels impostos als que es consideren rics, que, atesa la prova pilot, són aquells que ingressen més de 45.000 euros anuals, i, a més de les ja esmentades, l'eliminació de les despeses en polítiques d'ocupació; formació professional... –perdó–, formació ocupacional; serveis socials; subsidis a la contractació; bonificacions de les quotes de la seguretat social; subvencions agrícoles; subvencions a escoles i hospitals privats; despesa en la lluita contra la delinqüència; presons; tribunals de justícia, entre d'altres.

Hi insisteixo, això, en un escenari econòmic de l'any 2010 i amb imports bastant per sota dels que ara es proposen a la prova pilot. És això el que defensa el Govern, consellera Vilagrà? La majoria del Parlament, no. El pla pilot de la renda bàsica no compta amb una majoria parlamentària que li doni suport. Va quedar clar en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya d'aquest 2023 i va quedar clar en el darrer debat de política general. Tot i així, l'activitat continua.

Senyora consellera, farà cas de la voluntat d'aquest Parlament? En tinc dubtes, perquè al març, quan es va votar en contra de la partida pressupostària, vostè va afirmar que la prova pilot continuaria, que és el que ha vingut a dir avui, i que buscarien aliats per finançar-la. No ha estat així.

Cal recordar que cap país ni ciutat del món que ha fet proves pilot de rendes bàsiques l'ha aplicat: ni Finlàndia, ni Alemanya, ni Canadà, ni Brasil, ni Kènia, ni Stockton –als Estats Units. I, en la majoria dels casos, perquè el cost és molt elevat i perquè han tingut pocs efectes en el mercat laboral i en la reducció de la desigualtat, que és curiós..., tots els beneficis que ens explicava abans la diputada Alba Camps, quan no s'ha aplicat mai una renda bàsica universal, que s'han fet proves pilot. I, en tot cas, si ja en saben els beneficis, per què fem una prova pilot? Fem-la directament, no?

Voldria formular-li algunes preguntes, consellera, i espero que en el torn de rèplica pugui respondre-les. Cal destinar ara 40 milions d'euros anuals a una prova pilot per estudiar una prestació que el propi Govern reconeix que no es podrà posar en marxa? De vegades penso que aquells que defensem que no és possible li fem un favor al Govern, que realment no la vol implementar, perquè sap que no pot.

El conseller Campuzano deia el 12 de novembre del 2022 a *El Periódico de Catalunya*, fa un any... Li preguntaven: «Té sentit el pla pilot?» Diu: «Ens ajudarà per millorar la gestió de la renda garantida de ciutadania, que sigui més eficaç, fer-la més compatible amb la feina, però no podem generar falses expectatives, no és realista.»

Coincideixo, en aquest cas, amb el conseller Campuzano, que no és precisament una persona que no conegui la realitat social del país i que no treballi, amb més o

menys encert, en la reducció de les desigualtats. La convido a fer-se la pregunta, consellera: té sentit i és factible fer una renda universal incondicional *només* a Catalunya?

En cas d'insistir en la seva voluntat expressada el mes de març de seguir endavant amb la prova pilot, com han acordat amb el Govern de l'Estat l'eliminació de les prestacions de caràcter estatal a les que han de fer front les persones que serien objecte de la prova pilot? Ha trobat els aliats per tirar-la endavant? Farà cas de la majoria expressada per aquest Parlament?

Senyora consellera, governar és prioritzar. No comptin amb el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar per generar falses expectatives a la ciutadania, més encara quan parlem de reduir la pobresa i la desigualtat. Cal ser seriosos, pragmàtics, cal proposar accions concretes. No reduïrem la pobresa i la desigualtat amb proves pilot de polítiques pressupostàriament inaplicables.

Prou ja de fer volar coloms i presentar la renda bàsica com una política de futur per amagar la incapacitat del seu Govern, que en deu anys no ha estat capaç d'aplicar cap política efectiva que ajudés a reduir la pobresa i la desigualtat a Catalunya.

Cal fer una inversió d'aquestes característiques per a una prestació inaplicable a curt i mitjà termini mentre tenim una cartera de serveis socials congelada des de fa més d'una dècada, quan el Govern no ha construït ni una sola residència pública en dotze anys amb fons propis, quan escoltem responsables del Govern a TV3 dient que s'han acabat els diners per a l'escola inclusiva, quan encara no s'ha pagat ni el quatre per cent d'increment de les tarifes socials per a aquest any, quan els treballadors i treballadores de l'àmbit social estan en una situació laboral precària, quan els infants amb problemes de salut mental no poden ser atesos més que quaranta-cinc minuts cada dos mesos als CSMIJs, quan liderem les llistes d'espera estatals en dependència, reconeixement de discapacitat o pensions no contributives?

Governar és prioritzar. I vostè pot considerar que 80 milions d'euros és poca cosa. En l'àmbit social, acostumats a la inversió que fan, és una fortuna. Es destinaria més a la prova pilot que el que Catalunya dedica a la lluita contra la violència masclista.

Que els resultats de la prova seran aplicables no ho diu només la majoria d'aquest Parlament, ho va dir també el Govern en un comunicat de premsa el 21 de juny del 2019, arran de l'informe econòmic que li he citat, però també ho reconeix, a més a més, el director de l'oficina de la renda bàsica, el senyor Sergi Raventós, quan en una entrevista a *El Periódico* el 29 de novembre del 2021 li preguntaven: «Després de l'estudi, es podria aplicar la renda bàsica universal a Catalunya? Diu: «Sense sobirania fiscal per recaptar impostos, ho tenim molt pelut. No ens podem enganyar. El pla pilot pot ser un avenç per demostrar que és bo per a la població, però serà molt lamentable saber-ho i no poder tirar-lo endavant.»

I, llavors, què? «Doncs aquest experiment és un element de transformació social. Ha de fer veure a molta gent que no tenim competències ni estat propi, i que és molt difícil dissenyar polítiques socials ambicioses així, lligats de peus i mans. Alguns ja han anat a posicions més partidàries del dret a l'autodeterminació, la independència, la voluntat de tenir una república i sortir d'aquest estat monàrquic, i més gent que ho anirà veient.» Era això.

Senyora consellera (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*), quin és l'objectiu –acabo, president– per mantenir oberta l'oficina d'un pla pilot que no es farà? No comptin amb nosaltres per generar escenaris de futur que no s'ajusten a la realitat, per contribuir a que des de la direcció d'una oficina es faci política partidista i a confondre la gent amb expectatives irreals.

Li demano –acabo– que tornin al principi de realitat. Un principi fonamental de que, si el que es vol és governar un país per a tots i totes..., que sigui capaç d'actuar ara, i no de traslladar un missatge de que la solució als problemes que pateixen de

l'exclusió es podran solucionar en un futur llunyà, que tant vostè com jo sabem que anirà per llarg, si és que arriba algun dia.

Moltes gràcies.

La presidenta

Per a la resposta, té la paraula la consellera de la Presidència, la senyora Laura Vilagrà Pons.

La consellera de la Presidència

Gràcies, presidenta. Diputat... És la segona interpellació sobre la renda bàsica, avui. D'entrada, li reitero que creiem que la renda bàsica universal, doncs, és una bona mesura, i per això la plantejem i la vam plantejar des del principi de la legislatura, però, de fet, tenim un compromís amb un pla pilot que hem dissenyat i que és voluntat del Govern tirar-lo endavant. Però també he dit abans, i torno a dir-ho, ho farem quan tinguem les majories per fer-ho.

En qualsevol cas, sembla que el problema de la renda bàsica és que hi destinem diners i això va en detriment d'altres partides socials. Vostès s'imaginem quants diners podríem destinar a polítiques socials si tinguéssim els diners que ens corresponen sense el dèficit fiscal? (*Remor de veus.*) I aquí això vostès mai no ho volen abordar.

Miri, l'any 2020, 20.772 milions d'euros; l'any 2021, rècord, 22.000 milions d'euros. Aquestes xifres representen gairebé el deu per cent del nostre PIB, una xifra descomunal, brutal. S'imagina això multiplicat per trenta-cinc, com fan vostès als càlculs? Doncs, quants diners podríem destinar a polítiques socials? S'imagina quantes residències podríem construir i mantenir cada any, si no hi hagués l'espoli?

I, com que vostès no denuncien aquesta situació, doncs, segueixo. Disset anys després de l'aprovació de la llei de la dependència, continuem sense disposar de finançament estable per part de l'Estat. I això ens obliga a fer un sobreesforç per proporcionar els recursos a les famílies per fer front a les despeses en aquest àmbit. I són molts anys, ja, d'incompliments de l'Estat en aquesta matèria i d'infrafinançament de la dependència.

Miri, sí que n'hem parlat amb l'Estat, d'aquesta prova pilot que volem fer, evidentment, perquè necessitem, doncs, treballar-ho amb ells des del punt de vista d'Agència Tributària o altres elements de prestacions socials. Per tant, sí que n'hem parlat. Però vull aprofitar aquesta ocasió que em brinda, que és una ocasió d'or, per parlar de que les persones expertes miren d'entendre què passa al món i diuen que hi haurà canvis en tendències i canvis globals que ens afectaran.

D'una banda, en primer lloc, evidentment, eh?, hi ha una tendència a l'increment de les desigualtats i a l'augment de la pobresa, i sobretot, i s'hi posa l'accent, en la pobresa infantil, que està cronificada. El passat setembre l'UNICEF va denunciar en el seu informe que a Catalunya una de cada quatre famílies amb fills menors està en risc de pobresa, una situació que afecta 400.000 infants i adolescents, un trenta per cent de les nostres famílies; sí, ho repeteixo, un trenta per cent. De fet, aquesta xifra encara s'eleva molt més quan fem referència a la taxa de risc de pobresa o exclusió social: un de cada tres infants. També en aquesta taxa es tenen en compte indicadors laborals i de privació material severa.

I aquestes són dades mitjanes, però si mirem alguns municipis és alarmant i esferidor. M'he pres la molèstia de, amb un principi de realitat, mirar les dades de Santa Coloma de Gramenet: diversos barris amb una pobresa que afecta el seixanta-tres per cent de la població i un quaranta-cinc per cent de la població infantil i adolescent, gairebé la meitat, segons l'informe de l'ajuntament. A més, amb l'augment dels preus de l'alimentació i dels subministraments bàsics, això encara s'agreuja més i, per tant, moltes famílies comencen a arrossegar-se en una espiral de pobresa de la qual no surten.

Un tema realment molt alarmant, però n'hi posaré un altre: moltes persones adultes que treballen, però que són pobres. Tot això vol dir que el sistema d'ajuts que fins ara, doncs, hem establert en un estat del benestar que vam construir fa molts d'anys ja no està en aquests moments responent a noves situacions.

Un altre fenomen recent que vull que hi faci atenció: a Catalunya, però en general, evidentment, els augments del nombre de persones que pateixen salut mental, una propagació a escala general de trastorns de salut mental, que és un dels factors que augmenta més la desigualtat, la pobresa i, efectivament, afecta el benestar i la cohesió social. És una relació directa: estabilitat econòmica, benestar emocional. I, tal com indiquen diversos estudis –i concretament n'hi exposaré un del *British Medical Journal*–, la seguretat econòmica que proporcionaria una renda bàsica podria reduir considerablement l'estrès en comparació amb altres prestacions tradicionals.

I li parlaré també dels canvis en el món del treball. Per una banda, la caiguda de la demanda de perfils poc qualificats, que a Catalunya pot significar la pèrdua del trenta-cinc per cent de llocs de treball existents d'ara al 2030. Tenim clar que això incidirà de manera molt clara en desigualtats en persones que viuran en una situació de risc de pobresa i exclusió social.

I és que és veritat, el món gira molt i molt ràpid; hi ha noves tendències, hi ha la irrupció de la intel·ligència artificial en un món que ja no és de futur, és que és de present. La intel·ligència artificial pot ocasionar la destrucció de milions de llocs de treball que seran automatitzats en els països industrialitzats. I per això l'hi dic, perquè la renda bàsica pot ser una mesura que acompanyi una progressiva introducció de la intel·ligència artificial al món del treball. A més, molts defensors de la mesura, especialment als Estats Units, argumenten que la riquesa que proporcionaria aquesta intel·ligència artificial, aquesta robotització, podria finançar la mateixa renda bàsica universal.

Per tant, intel·ligència artificial i renda bàsica universal es consideren dues de les innovacions que marcaran el discurs públic a la propera dècada. I crec que això no és poca cosa, diputat.

No podem assistir merament com a espectadores als canvis que venen –que, de fet, ja són aquí–; les tecnologies innoven i les polítiques socials també ho han de fer. A grans trets, ens afectarà directament a Catalunya, i nosaltres apostem per la innovació. Vostès, per què aposten? Per l'*statu quo*, per no canviar res.

L'estat del benestar que va néixer en una societat de fa uns anys ara ja no existeix: ni per a l'economia, ni per a les relacions amb el treball, ni per a la tecnologia, ni per als valors i les estructures familiars. No es poden quedar enrere, fent les polítiques de sempre, quan el món està canviant de forma vertiginosa. Cal innovar, pensar en la necessitat de les noves societats que tenim ja sobre la taula.

Miri, l'hi diré ben clar: nosaltres no sabem segur si la renda bàsica universal és la solució a totes les problemàtiques socials; nosaltres només teníem intenció de fer-ne un pla pilot, i ara resulta que fins i tot ens volen aturar aquesta possibilitat.

I no sé a qui pot molestar, un pla pilot. Faig meves les paraules de la Taula del Tercer Sector: «Ningú posa en dubte que es portin a terme proves pilot per millorar l'atenció a les persones per temes de salut, per temes d'educació, i que se'n situïn evidències sobre la taula. En canvi, es qüestionen justament aquestes proves pilot en l'àmbit social i en l'àmbit de la pobresa, justament on ho necessitem més.» I estem molt satisfetes de la metodologia treballada per Ivàlua, i vostè, de manera més o menys desendregada, ha explicat algunes coses del pla pilot, però és una proposta de disseny metodològic que van presentar el març del 2023 i que li recomano que llegeixi i que consulti de forma exhaustiva.

I proves pilot se'n fan moltíssimes, tant de renda bàsica com d'altres qüestions, i també a casa nostra. I és molt interessant la que va promoure el propi Ajuntament de Barcelona contra la pobresa severa, B-Mincome, durant tres anys –per tant, un any

més que aquest pla pilot. Quatre milions d'euros a la ciutat de Barcelona; vostès estaven al Govern i hi devien estar d'acord. Però, és clar, jo trobo que és una proposta encertada, intentar innovar en aquest àmbit.

I és que parlem de tendències i parlem de tòpics, i vostè ja n'ha fet servir algun, i algun altre que li posaré sobre la taula: «La renda bàsica desincentiva el treball.» Doncs bé, justament és el que podríem... (*Veus de fons.*) No, no ho ha dit, però dic tòpics que es diuen; no he dit que els hagi dit vostè. Però, en tot cas, volem nodrir el debat amb relació a aquestes evidències i treure els prejudicis i els rumors sobre la taula. En qualsevol cas, el que sabem fins ara és que als plans pilot que s'han fet arreu del món no hi ha evidències significatives que facin que la gent deixi el treball. De fet, en l'enquesta que varen fer, òmnibus, del CEO, quan es preguntava a les persones a Catalunya si percebre una renda bàsica afectaria, en tot cas, a deixar la feina, per entendre'ns, només un 3,7 per cent deia que potser preveuria deixar la feina. Per tant, evidentment, una xifra ridícula.

I un altre tòpic recurrent. S'ha parlat molt del cost de la renda bàsica –i això sí que vostè n'ha parlat– i s'ha dit, com vostè ha dit, que podria arribar fins a 60.000 milions d'euros anuals. Miri, jo li diré que això és una informació falsa; que nosaltres estem treballant amb documents molt més avançats, sobretot pensant en tots els costos directes i indirectes del que tindria una renda bàsica i les externalitats positives i negatives. És una xifra, la que vostè ha afirmat –i que, de fet, algú altre també ho ha fet–, que resulta de calcular l'import de la renda bàsica universal en termes d'«economia de tovalló», que ens parla el reconegut economista Guy Standing, que vol dir càlculs casolans, que vol dir a la sobretaula, amb el tovalló, intentant fer una aproximació sense tenir en compte les reformes fiscals ni els estalvis en altres àmbits paral·lels.

Per tant, m'agradaria que també es fes l'exercici no només de dir quant costaria una renda bàsica, sinó que també seria interessant analitzar –i això és el que pretenem fer– quant costaria no tenir una renda bàsica en molts àmbits de la vida de les persones a Catalunya. S'han parat a pensar, doncs, també, en el cost actual de no tenir una renda bàsica per al jovent, per a moltes dones, per als treballadors i treballadores en precari o per a la salut mental? Jo li diria: faci números, però faci'ls bé.

Moltes gràcies.

La presidenta

Per a la rèplica, té la paraula el senyor Raúl Moreno Montaña.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Consellera, el cost no és fals. Faci vostè l'exercici d'entrar ara mateix a la plana web de la renda bàsica universal i miri el quadre. És exactament aquest mateix quadre, el que justifica el finançament. No és fals, són dades seves. Aquest document és de la Generalitat de Catalunya. Qui s'ha de mirar els números és vostè, consellera, sobretot si es vol plantejar una renda bàsica de 58.000 milions d'euros. Qui ha de fer els números és aquell que proposa fer una prova pilot, espero, per aplicar una prova pilot de renda bàsica, no?

Han tret vostès –ja era esperable– el comodí del dèficit fiscal, de l'espoli. Miri, en la situació de pobresa a Catalunya, alguna responsabilitat hi deuen tenir aquells que han governat aquests anys, no?, els darrers deu anys. Alguna responsabilitat hi deuen tenir, no? Tots els que governen tenen responsabilitats en aquest àmbit; vostès les seves, també.

I, miri, efectivament, Santa Coloma de Gramenet és una ciutat treballadora, de gent humil. Justament per això el que no faré mai és posar-los davant una proposta que no podré complir mai dient que reduïrem les seves desigualtats i la seva pobresa. (*Aplaudiments.*) Això és una qüestió de responsabilitat. D'on traurà vostè els diners per pagar una renda bàsica? No ho pot dir, perquè és impossible econòmicament a curt i a mitjà termini. I, per tant, com els de Santa Coloma i els de la resta

de ciutats necessiten inversió social, el que li estic dient i demanant és que prioritzis –que prioritzis. Perquè proves pilot de renda bàsica n'hem tingut a molts països del món, fins i tot alguns ja saben els resultats de la prova pilot. Jo el que demano és que..., per a aquelles persones que estan en aquesta situació, 80 milions d'euros són molts diners, i, per tant, que els apliquin amb intel·ligència.

Defensa vostè que nosaltres volem aturar el pla pilot. El pla pilot està aturat perquè hi ha una majoria en aquest Parlament que l'ha aturat. Ara, que vostès vulguin fer ara una moció per intentar veure si canviant aquestes majories..., absolutament lícit. Però la majoria d'aquest parlament ha dit que no. Jo li demano que faci cas del Parlament –que faci cas del Parlament–, i que, per tant, no continuï endavant amb una cosa que sabem que, més enllà dels seus desitjos, no és una cosa que puguem fer nosaltres, diguem-ne, amb una certa facilitat.

Miri, què podem fer per reduir les desigualtats? Crec que vostès, com jo, sabem que la pobresa i la desigualtat no van d'una prestació econòmica; són molts factors, els que influeixen en la reducció de les desigualtats. Tot és bastant més complex, i necessitaria més de cinc minuts per descriure algunes propostes en l'àmbit d'educació, de salut, de salut mental, d'infància, de treball, d'economia. Però parlaré de constatacions.

Segons la Fundación Alternativas, hi ha quatre elements que han ajudat a no incrementar la desigualtat just quan hem sortit de la covid –quatre elements. El primer, els ERTes i el fet de que la gent hagi pogut conservar la seva feina. Dos, una reforma laboral –per cert, amb el vot contrari d'Esquerra Republicana– que ha permès que hi hagi més persones treballant en el nostre país. L'increment del salari mínim interprofessional fins als mil vuitanta euros. I l'increment de les pensions amb l'IPC. Aquests són quatre elements que és veritat que no han fet baixar el risc de pobresa al nostre país, però que no l'han incrementat en un moment molt difícil i molt complicat.

A Catalunya podem fer coses, i tant; ja ens agradaria que fessin coses, no? Hi ajudaria, per exemple, una finestra única entre l'ingrés mínim vital i la renda garantida? Sí. Que es faci, i treballarem per fer-ho. Ara, molta vehemència per defensar una finestra única entre la renda garantida de ciutadania i l'ingrés mínim vital quan vostès tenen cent set prestacions diferents que gestiona la Generalitat de Catalunya i que no tenen finestra única –cent set. Probablement, si facilitem a la gent que pugui accedir a les prestacions, també seria possible, no?

O, fins i tot, en l'àmbit de la renda garantida de ciutadania es diu sempre: «No, és que les polítiques de rendes condicionades no arriben a la població.» És cert, tenim un problema perquè arribin a la població. Vagin vostès a veure l'ingrés basc, la renda garantida basca, per entendre'ns. Ells tenen una capacitat d'arribar al setanta per cent de la població en risc d'exclusió; nosaltres no arribem ni al vint-i-tres. Per què, si és condicionada? Perquè els sistemes es parlen. Estem en una administració, la del seu Govern, que és incapaç de comunicar-se entre departaments, i això fa que la ciutadania hagi de patir –hagi de patir– l'Administració com un mur a l'hora de poder accedir a les prestacions.

Hi han moltes coses que li podria comentar, no tinc tot el temps que voldria. Però, miri, jo li diré una cosa: en temes d'innovació social –i acabo amb això–..., nosaltres no estem en contra de la innovació social; és més, probablement hi haurà alguna proposta en aquest sentit. Però la innovació social no passa, entre altres coses, *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)*, només per posar en marxa una renda bàsica universal. Podríem fer innovació social en..., una investigació social en reduir el gran nombre de prestacions a Catalunya, en adaptar la cartera de serveis socials. On està la investigació social per veure com impacta l'envelliment en la població de Catalunya? On està la investigació social amb relació a les desigualtats que genera...

La presidenta

Diputat...

Raúl Moreno Montaña

...que els infants tinguin –acabo– un decret d'escola inclusiva que no s'aplica? On està la investigació social en tot això? Ara es preocupen vostès per la investigació social d'un projecte que no podran aplicar, i el pitjor és que *saben* que no podran aplicar-lo. Principi de realitat, consellera.

La presidenta

Per a la rèplica, té la paraula la consellera de la Presidència, la senyora Laura Vilagrà Pons.

La consellera de la Presidència

Bé; gràcies, presidenta. Bé, de fet, de les mesures que vostè ha parlat per lluitar contra la pobresa, crec que l'autoria de totes és dels ministres que no són els vostres.

Però, en qualsevol cas, miri, es queixa molt dels meus incompliments amb relació a la renda bàsica, un compliment (*veus de fons*) que és per donar drets, per fer propostes en positiu... No es posi nerviós, si us plau, que ara parlo jo. (*Veus de fons.*) Si us plau...

La presidenta

Si us plau, silenci.

La consellera de la Presidència

Un compliment per donar drets, per fer propostes en positiu, però no es queixen mai dels incompliments per treure drets, que és el que fa el seu Govern espanyol en tantes ocasions.

Per exemple, la disposició addicional tercera de l'Estatut, que obligava durant set anys a inversions a l'Estat en infraestructures a la participació de Catalunya. En aquest cas, fins i tot els tribunals espanyols ens han donat la raó. Incompliment. I quina barra que vostè em parli d'incompliments.

Un altre: compliment en les inversions que han de fer Renfe i Adif durant deu anys que arriba a una xifra no menystenible de 3.639 milions d'euros. Bé, quan el PSC ha de triar entre les catalanes i els catalans i el seu benestar i el *partido*, sempre tria el PSOE –sempre tria el PSOE–; però, en canvi, no treballa pel benestar de la ciutadania.

Miri, jo el que li diria és que, quan vostè em parla dels 40 milions de renda bàsica, l'única autoritat que li dono és que, efectivament, vostès s'ho van carregar, no hi són, aquests 40 milions. Per tant, no em vagi dient que hi destini aquests 40 milions més els 40 de no sé quin altre pressupost, perquè vostès tenen l'orgull de dir que es van carregar aquesta partida.

En qualsevol cas, queda un pressupost justament per a estudi, anàlisi i divulgació de la renda bàsica universal i que, en tot cas, nosaltres, com a govern, i ho ofereixo als grups parlamentaris..., que puguem parlar efectivament del sistema de prestacions. Tenim moltes coses a dir sobre el sistema de prestacions. N'hi ha masses, són condicionades, són inconnexes, a la gent no li arriben... Per tant, hi estic d'acord. Jo hi he treballat, en el camp social. He tramitat prestacions per a moltes persones que estaven en una situació molt vulnerable. Per tant, aquí no cal que m'ho expliqui, perquè ho sé perfectament. En qualsevol cas, el que li dic és que podem arribar a acords, en aquest sentit.

Per altra banda, Centre d'Estudis d'Opinió. Ho expressava la diputada en l'anterior interpellació: els seus votants hi estan a favor; els votants de Junts, els votants de Ciutadans... Evidentment, els votants dels partits d'esquerres –comuns, CUP i Esquerra Republicana– també hi estan a favor, i en molt més percentatge. Sap quins són els electors que estan en contra d'una renda bàsica? Els del PP i VOX. Rebutgen

la mesura. Els únics. Per tant, això no els hi dona pistes de per on van els «tiros», amb relació a la renda bàsica? Miri, si els seus votants ho volen, per què vostès hi estan en contra? Quin problema hi ha? O és un tema partidista?

En tot cas, és irònic que aquest pla pilot el rebutgin aquells que van presumir de les majors retallades a l'Estat espanyol i a Europa o aquells partits que a Madrid augmenten la partida en defensa, que per a defensa sí que sempre hi ha diners. I, en aquesta ocasió, més de 20.000 milions d'euros destinats a la compra d'avions i míssils que segur que ens faran una gran feina (*aplaudiments*), una gran feina per al benestar de la ciutadania.

Els mateixos que fan el joc a la monarquia i el doble joc –el doble joc: republicans al carrer, monàrquics al Congrés–, mantenint partides pressupostàries de diners públics per als reis i la família; reis i família que bàsicament *sí* que viuen de renda. S'han pres la molèstia de calcular què es podria fer amb tots aquests diners destinats a lobbys militars, a la monarquia o a altres qüestions si els destinéssim, efectivament, a polítiques socials?

Perquè, escolti, mira amb molta lupa aquesta prova pilot per a la renda bàsica –amb molta lupa, amb molta crítica–, però, en canvi, no és gens crític amb altres qüestions molt més importants que li he plantejat i que són incompliments de l'Estat a Catalunya.

En qualsevol cas –i acabo–, miri, ens retreu que no hem tret de sobre la taula, de l'agenda política, aquesta qüestió, i, de fet, ens diu que no és prioritària. Però, miri, m'agrada acabar amb unes paraules de la presidenta de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, la Montserrat Tafalla, que en una jornada que vàrem realitzar sobre drets humans emergents diu: «Quan els crítics» –és a dir, vostè– «qüestionen la renda bàsica universal, que cobreix les necessitats bàsiques de la ciutadania, diuen que l'hem de destinar a altres prioritats» –de fet, avui mateix ho ha dit ben clarament–, «a quines es refereixen?», diu la senyora Tafalla. «Què hi ha de més prioritari que l'existència mateixa de la ciutadania?» Ja l'hi dic jo: res, res de res.

Moltes gràcies.

La presidenta

Diputats, diputades, acabat aquest punt, se suspèn la sessió fins demà a les nou del dematí.

La sessió se suspèn a tres quarts de set del vespre i quatre minuts.